

Diaľnica D3 Kysucké nové mesto - Oščadnica

Primerané hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na sústavu európsky chránených území Natura 2000

Objednávateľ

Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

Spracovateľ

HBH Projekt spol. s r.o.

Obsah

1	Úvod	4
1.1	Cieľ hodnotenia	4
2	Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie	5
3	Postup vypracovania hodnotenia.....	6
4	Informácie o projekte	7
4.1	Základné údaje.....	7
4.2	Údaje o vstupoch	8
4.2.1	Pôda	8
4.2.2	Voda.....	9
4.2.3	Elektrická energia a plyn.....	9
4.2.4	Suroviny	10
4.2.5	Nároky na dopravnú infraštruktúru.....	10
4.3	Údaje o výstupoch	10
4.3.1	Ovzdušie.....	10
4.3.2	Odpadové vody.....	11
4.3.3	Odpady.....	12
4.3.4	Hlukové a svetelné rušenie.....	13
4.3.5	Žiarenie a vibrácie.....	13
5	Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000	15
5.1	Popis dotknutých lokalít	16
6	Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000	35
6.1	Možné vplyvy zámeru	35
6.2	Identifikácia dotknutých predmetov ochrany	35
6.2.1	ÚEV Malá Fatra	35
6.2.2	ÚEV Ľadonhora	38
6.2.3	ÚEV Kysucké Beskydy	39
6.2.4	ÚEV Malý Polom	41
6.2.5	ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	42
6.2.6	CHVÚ Malá Fatra	44
6.2.7	SCI Beskydy	46
6.2.8	SCI Beskid Żywiecki	48
6.2.9	SPA Beskid Żywiecki	51
6.2.10	SPA Beskydy	52
6.3	Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany a ciele ochrany	53
6.3.1	Vplyv na európsky významné biotopy	54
6.3.2	Vplyv na európsky významné druhy	58

6.4	Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov	115
6.4.1	Priame vplyvy.....	116
6.4.2	Nepriame vplyvy	118
7	Vyhodnotenie vplyvov na integritu územia sústavy Natura 2000	121
8	Návrh zmierňujúcich opatrení.....	123
8.1	Všeobecné opatrenia platiace pre všetky úseky zároveň.....	123
9	Záver	124
10	Zoznam skratiek.....	125
11	Použité zdroje údajov	126
12	Prílohy	127

1 Úvod

Predkladané „Primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000“ (ďalej tiež „naturové hodnotenie“, alebo „hodnotenie“) pre stavbu Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica, je spracované na základe objednávky investora (Národná diaľničná spoločnosť a.s.) č. 5334/15400/30500/2021.

Hodnotenie posudzuje technické riešenie stavebného úseku diaľnice D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica, tak ako je tento úsek posudzovaný v rámci Správy o hodnotení (v zmysle rozsahu hodnotenia č. 7076/2021-6.6/rc-RH).

1.1 Cieľ hodnotenia

Cieľom predkladaného primeraného hodnotenia - „naturového hodnotenia“ je zistiť, či navrhovaný úsek diaľnice D3 má významný negatívny vplyv na predmety ochrany a integritu konkrétnych území sústavy Natura 2000. Podrobnosť hodnotenia zodpovedá podrobnosti predloženej technickej dokumentácie tak ako je uvedené nižšie.

2 Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie

Ako technické podklady pre Hodnotenie boli použité:

- Technická dokumentácia a technické riešenie posudzované v rámci Správy o hodnotení (v zmysle rozsahu hodnotenia č. 7120/2021-6.6/ac-RH a rozsahu hodnotenia č. 7076/2021-6.6/rc-RH) dostupné k 8/2023.

Pre potreby vyhodnotenia vplyvu na jednotlivé predmety ochrany boli spracované samostatné prieskumy bioty a súvisiace štúdie.

Ako prieskumy bioty pre primerané hodnotenie boli použité:

- AOPK ČR (2019): Plán péče o CHKO Beskydy na období 2019-2028.
- Aquabeles s.r.o. (2020): Ichtyofauna Kysuce v úseku Žilina - Čadca, Ichtyologická štúdia. 33 str.
- Geobotany (2020): Inventarizácia biotopov európskeho a národného významu pre diaľničný úsek D3 Žilina Brodno – Čadca Bukov.
- HBH Projekt spol. s r.o. (2023): Inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov európskeho a národného významu – aktualizácia, Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica
- HBH Projekt spol. s r.o. (2020): Migračná štúdia D3 – úsek D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto
- HBH Projekt spol. s r.o. (2020): Migračná štúdia D3 – úsek D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto, privádzač
- HBH Projekt spol. s r.o. (2020): Migračná štúdia D3 – úsek D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica
- HBH Projekt spol. s r.o. (2020): Migračná štúdia D3 – úsek D3 Oščadnica – Čadca Bukov, 2. profil
- Kutal M. (Ed.), 2012: Velké šelmy a jejich migrační koridory v Západních Karpatech: Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky. Hnutí DUHA Olomouc, Olomouc, 36 s.
- Otonycteris (2020): Prieskum netopierov v koridore diaľnice D3 Žilina - Čadca.
- INSL (2022): Emisná štúdia - Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica
- Dopravoprojekt (2022) Hluková štúdia - Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica
- ŠOP SR (2015): Chránené vtáčie územie Malá Fatra. Návrh programu starostlivosti 2016 - 2045. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky v Banskej Bystrici, 169 str.
- ŠOP SR (2015b): Program starostlivosti o vlka dravého (*Canis lupus*) na Slovensku. Banská Bystrica, 115 str.
- ŠOP SR (2017): Program starostlivosti o rysa ostrovida (*Lynx lynx*) na Slovensku, 78 str.
- ŠOP SR (2016): Program starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, 107 str.
- Komplexný informačný a monitorovací systém ŠOP SR (KIMS) - <http://webgis.biomonitoring.sk/>
- Krojerová J., Barančeková M., Turbaková B., Homolka M., Koubek P., Kutal M., Duľa M., Bojda M., Slamka M., Bučko J., Sedliak M., Sujová K., Záhorec L., Hletko M. (2020): Štúdia s odporúčaniami pre starostlivosť o veľké šelmy v cezhraničnom regióne SR-ČR
- ŠOPSR (2023): Správa z medzinárodného monitoringu veľkých šeliem 2023 – výsledky z územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce
- Vlastný prieskum územia, počas spracovania primeraného hodnotenia Diaľnice D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Uvedené podklady boli uznané ako dostatočné pre spracovanie „naturového hodnotenia“.

3 Postup vypracovania hodnotenia

Pri spracovaní primeraného hodnotenia sa postupovalo podľa „Metodiky primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000“ (ŠOPSR, 2023) – ďalej iba Metodika a podľa Metodickéj príručky k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (MŽP SR, 2002).

Tiež boli využité skúsenosti autorov s metodickými postupmi používanými v Českej republike a metodickými usmerneniami Európskej komisie.

Pri spracovaní primeraného hodnotenia sa vychádzalo z terénnych prieskumov realizovaných v rámci pôvodného samotného primeraného hodnotenia (2020).

Predkladané primerané hodnotenie je koncipované v zmysle Metodických požiadaviek a preto obsahuje nasledovné kapitoly a obsahové časti:

- Úvod – Zadanie, Cieľ;
- Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie;
- Postup spracovania hodnotenia;
- Informácie o projekte – Základné údaje, Hlavné ciele, Vstupy a výstupy;
- Identifikácia dotknutých ÚEV a CHVÚ – Popis dotknutých lokalít;
- Hodnotenie vplyvu projektu na ÚEV a CHVÚ – Identifikácia dotknutých predmetov ochrany, Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany, Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov; Vyhodnotenie vplyvov na ciele ochrany;
- Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000;
- Návrh zmierňujúcich opatrení;
- Záver – uvedenie výsledného hodnotenia;
- Prílohy – mapové, prípadne ďalšie prílohy.

Hodnotený je vplyv jedného aktívneho variantu, ktorý je súčasťou Oznámenia o zmene a ďalej variant nulový (0), teda stav bez realizácie zámeru.

Variant 0 zachováva status quo a z hľadiska hodnotenia vplyvu na sústavu Natura 2000 nie je v tomto konkrétnom prípade štandardne hodnotiteľný. Z hľadiska vplyvov na CHVÚ a ÚEV možno iba konštatovať, že v prípade uplatnenia variantu 0 (tzn. nerealizácia žiadneho aktívneho variantu) nedôjde k žiadnym novým vplyvom identifikovaným v predkladanom hodnotení.

4 Informácie o projekte

4.1 Základné údaje

1. Názov projektu:

Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica

2. Účel:

Účelom a cieľom stavby je vybudovanie modernej a kapacitnej pozemnej komunikácie a skvalitniť tak podmienky pre medzinárodnú a vnútroštátnu dopravu, zvýšiť plynulosť, rýchlosť a zároveň bezpečnosť cestnej premávky v riešenom území. Výstavbou diaľnice dôjde k výraznému zlepšeniu dopravno-prevádzkových podmienok pre tranzitnú dopravu, odľahčeniu dopravy na ceste I/11 ako aj ostatných príľahlých cestách. Významne sa tak prispeje k zníženiu súčasných negatívnych vplyvov na životné prostredie v dotknutých obciach.

3. Umiestnenie projektu

Kraj: Žilinský

Okres: Kysucké Nové Mesto

Katastrálne územie: Kysucký Lieskovec, Ochodnica, Dunajov, Krásno nad Kysucou, Oščadnica

4. Popis riešenia trasovania projektu

Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Celková dĺžka úseku Kysucké Nové Mesto - Oščadnica je 9,7 km. V nadväznosti na predchádzajúce úseky je navrhnutá ako štvorpruhová, smerovo rozdelená komunikácia kategórie D 24,5/100 (80). Stavba je vedená mimo súvislej zástavby, okrajovo zasahuje len miestne časti Krásno nad Kysucou.

Navrhovaný úsek diaľnice D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica sa na začiatku úseku napája na pripravovaný úsek diaľnice D3 Žilina, Brodno – Kysucké Nové Mesto. Trasa diaľnice je prevažne v tesnom súbehu s jestvujúcou cestou I/11. V stiesnených pomeroch vo viacerých úsekoch stavby sa cesta I/11 prekladá a diaľnica D3 využíva cestné teleso jestvujúcej cesty I/11. V riešenom úseku je navrhnuté ľavostranné odpočívadlo Krásno nad Kysucou, križovatka Krásno nad Kysucou. Koniec úseku sa pripája na už vybudovaný úsek diaľnice D3 Oščadnica – Čadca, Bukov (ľavý dopravný pás) pri obci Oščadnica.

Stavba úseku diaľnice D3 bude vybavená sústavou ekoduktov (cez D3 a cestu I/11 v km 24,300) 13-timi protihlukovými stenami, bude vybudovaných 18 nových mostných objektov, bude potrebná úprava 9-tich tokov, vegetačné úpravy a rekultivácie dočasných záberov.

Úsek bude oplotený. V mieste mostných objektov na diaľnici bude oplotenie vedené okolo kužeľov násypu ku krajným oporám. Oplotenie sa nebude realizovať v úsekoch diaľnice a jej častí, kde funkciu bariéry tvoria protihlukové steny, oporné a zárubné múry, oplôtky proti padaniu kameňov zo svahov a podobne. Vstup do oploteného priestoru diaľnice bude zabezpečený cez vstupné bránky. Počas realizácií stavby bude vybudované oplotenie v území kde trasa diaľnice križuje biokoridory.

Navrhovaná stavba je umiestnená v území, v ktorom platí 1. a 2. stupeň ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení. Navrhovaná trasa diaľnice D3 priamo zasahuje (na konci úseku) do CHKO Kysuce, chránenej v zmysle zákona a platí tu 2. stupeň ochrany.

Zásahy objektu diaľnice D3 do všetkých biotopových a genofondových lokalít boli počas vypracovania technickej dokumentácie konzultované s pracovníkmi ŠOP SR – SCHKO Kysuce.

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

V zmysle vykonanej inventarizácie biotopov (HBH Projekt spol. s r.o., 2023), budú zasiahnuté niektoré biotopy národného a európskeho významu. Na minimalizovanie vplyvu výstavby boli navrhnuté opatrenia.

V dotknutom území sa nachádzajú nadregionálne a regionálne biocentrá a biokoridory. Diaľnica D3 križuje najmä NRBk vodný tok Kysuca a Čierňanka, ale aj RBk Klubina – Chotárny kopec, RBk vodný tok Bystrica, RBk Vysoká nad Kysucou – Oščadnica, viaceré lokálne biokoridory a genofondové lokality. Biotopy (bývalé genofondové lokality) budú na začiatku výstavby oplotené.

Tu vykonané primerané hodnotenie, posudzuje stav so zapracovanými opatreniami navrhnutými migračnou štúdiou (HBH Projekt spol. s r.o., 2020). V tomto úseku zámeru sa jedná najmä o migračný objekt pre veľké cicavce a teda prítomnosť ekoduktu s rozmermi pre živočíchy kategórie A (podľa TP 067) v km 24,300. Zároveň bude vhodným oplotením cesty III/2017 nasmerovaná migrácia do tohto objektu. Pre tento úsek zámeru sú zachované aj suché cesty pri premosteniach tokov, kvôli ochrane vydry riečnej (*Lutra lutra*). Jedná sa o optimalizované objekty SO 203 Most na D3 nad potokom Lodnianska v km 22,313, SO 206-10 Most na D3 nad Marusovským potokom v km 23,322, SO 210 Most na D3 nad bezmenným potokom v km 27,955 a SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793.

Na diaľnici budú taktiež inštalované zábrany proti vtákom (netopierom) vo forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793.

5. Varianty navrhovanej činnosti

Posudzuje sa iba jeden variant

6. Predpokladaný termín začiatku realizácie zámeru a jeho dokončenie

- Začiatok výstavby: 2026
- Skončenie výstavby: 2029

7. Možné cezhraničné vplyvy

Pri hodnotenom zámere sa očakávajú nepriame cezhraničné vplyvy. Budú vyhodnotené v kapitole 6 a 7.

4.2 Údaje o vstupoch

4.2.1 Pôda

Obdobie výstavby

Počas výstavby zámeru dôjde k trvalému a dočasnému záberu poľnohospodárskej pôdy (PPF - poľnohospodársky pôdny fond), trvalých trávnych porastov (TTP – trvalé trávne porasty), ostatných plôch a trvalému záberu lesnej pôdy (lesné pozemky). Výpovednú hodnotu má najmä pre určenie záberu vhodných biotopov jednotlivých, neskôr identifikovaných, dotknutých predmetov ochrany lokalít sústavy Natura 2000.

V trase diaľnice bude ornica po sňatí uložená na depóniach umiestnených v dočasnom zábere stavby. Povrch depónie bude zatrávnený a trávnik následne ošetrovaný (kosením, príp. chemickým postrekom) tak, aby sa zabránilo zaburineniu a znehodnoteniu ornice. Humus z trvalých záberov stavby sa použije na zahumusovanie svahov. Prebytok humusu sa ponúkne poľnohospodárskym subjektom podľa katastrov na ďalšie využitie, predpokladaná rozvozná vzdialenosť 15 km.

Skrývka lesnej hrabanky bude deponovaná na skládkach oddelene od ornice. Po skončení výstavby novej komunikácie bude v rámci ohumusovania, lesná hrabanka vrátená na teleso a príslušné okolie novej komunikácie v priestoroch lesa.

Na pozemkoch charakterizovaných ako ostatné bude vykonaná skrývka drnu v hrúbke 0,20 m a urovnanie terénu. Odstránený drn sa uloží na skládku v obvode stavby (do 1 km) a využije sa na výškové úpravy terénu (mimo násypové telesa komunikácií). Nespotrebovaný drn sa ponúkne do kompostu.

Po skončení stavby sa dočasné zábery spätne zrekultivujú a po rekultivácii budú vrátené pôvodným vlastníkom.

4.2.2 Voda

Obdobie výstavby

V súčasnosti sa nepredpokladá počas výstavby kapacitne významnejší odber vody z povrchových, či podzemných zdrojov, ktorý by mohol výrazne ovplyvniť sústavu Natura 2000.

Nároky na odber vody pri výstavbe diaľnice spočívajú v potrebe technologickej vody (najmä na výrobu betónov) a pitnej vody pre zamestnancov stavby a úžitkovej vody pre hygienické účely. Predpokladá sa, že na pitné účely pre zamestnancov stavby sa bude využívať balená voda. S nárokmi na napojenie na zdroje vody je potrebné počítať v miestach situovania stavebných dvorov.

Obdobie prevádzky

Počas prevádzky bude voda využívaná na údržbu ciest, ošetrovanie zelene a strojov, požiarne účely.

Zásobovanie pitnou vodou počas prevádzky sa vyžaduje pre odpočívadlo Krásno nad Kysucou. S ďalšou spotrebou vody sa počítať pri údržbe ciest, ošetrovanie zelene a strojov, požiarne účely.

Ľavostranné odpočívadlo Krásno nad Kysucou bude zásobené pitnou a úžitkovou z vodovodnej prípojky pre odpočívadlo HDPE D63, ktorý bude na odpočívadle ukončený za vodovodnou šachtou s uzáverom v priestore, kde bude výhľadovo čerpacia stanica pohonných hmôt a stravovacie zariadenie. Pre potreby prevádzky NDS a.s. nebude na odpočívadle žiadny odber. Za napojením na verejný vodovod bude vodomerná šachta s fakturačným vodomermom a redukčným ventilom. Odber vody bude pre budovu sociálnych zariadení (SO 311-80 Korporátne toalety) pri parkovisku nákladných áut a pre areál obslužného zariadenia - čerpacej stanice pohonných hmôt a stravovacieho zariadenia. Celková potreba pitnej vody pre čerpaciu stanicu a stravovanie $Q_{hmax} = 2,02$ l/s.

Spotreba vody pre údržbu ciest, ošetrovanie zelene a pod. sa odhaduje na niekoľko desiatok až stoviek m³ ročne.

V tomto množstve odberu vody sa nepredpokladá vplyv na sústavu Natura 2000 ani počas výstavby ani počas prevádzky tu hodnoteného zámeru.

4.2.3 Elektrická energia a plyn

Obdobie výstavby

V období výstavby budú všetky odbory energií pre zariadenie staveniska budú vopred prerokované so správcami sietí a uskutočnené v zmysle ich požiadaviek na technické riešenie i obchodné zabezpečenie.

Obdobie prevádzky

V období prevádzky bude hodnotená stavba vyžadovať dodávky elektrickej energie hlavne pre zabezpečenie nabíjacej stanice pre elektromobily, osvetlenia časti komunikácie a informačného systému diaľnice.

Osvetlenie častí komunikácií a chodníkov, bude riešené osvetľovacími stožiarimi s LED svietidlami.

Pre vykurovanie objektov obslužných zariadení na odpočívadle je súčasťou tejto stavby pripravená plynovodná prípojka do vyčleneného územia. Predpokladaná maximálna hodinová spotreba zemného plynu je 45 m³/hod.

4.2.4 Suroviny

Obdobie výstavby

Pri výstavbe vzniknú nároky na suroviny, odpovedajúce charakteru stavby. Jedná sa hlavne o násypový materiál zemného telesa, štrkopiesky, materiál pre kryty vozoviek (ropné asfalty a modifikačné prísady, portlandský a špeciálny cestný cement), oceľ, pohonné hmoty, oleje a maziva pre stavebné mechanizmy a dopravnú techniku. Zabezpečenie týchto surovín vykoná zhotoviteľ stavby u príslušných výrobcov.

Pre výstavbu sa maximálne využijú výkopové zeminy z trasy, pričom celá stavba má nedostatok násypových materiálov. Čiže v projektoch stavieb sa uvažuje s dovozom materiálu do násypov z iných zdrojov (ložísk) a okolitých stavieb D3 (napr. D3 Čadca Bukov, Svrčinovec).

Obdobie prevádzky

Vo fáze prevádzky je nutne uvažovať so spotrebou pohonných hmôt, olejov a mazív pre mechanizmy údržby cesty v predpokladanom množstve cca 3 tony pre jeden stroj za rok. Ďalej je nutné zahrnúť do spotreby surovín posypový materiál zimnej údržby, t. j. hlavne chlorid sodný v množstve cca 1 kg na meter štvorcový vozovky pri 60 – 70 zásahových dňoch za rok. V prípade použitia inertného materiálu predstavuje spotreba cca 10,5 kg /m²/rok.

4.2.5 Nároky na dopravnú infraštruktúru

Obdobie výstavby

V etape výstavby budú kladené zvýšené dopravné nároky na obslužné cesty v súvislosti s potrebou zásobovania stavby surovinami. Terajší dopravný systém individuálnej a hromadnej dopravy zostane počas výstavby v zásade nezmenený s výnimkou dopravno-technických opatrení na zaistenie bezpečnosti verejnej dopravy počas výstavby na dotknutej cestnej sieti.

V čase výstavby diaľnice sa bude pre prístupy na stavenisko využívať vo veľkej miere existujúca cestná sieť. Výrazne sa na tom bude podieľať cesta I/11, ktorá bude najviac využívaná. Rovnako sa budú pre výstavbu využívať jestvujúce cesty II. triedy, III. triedy, ako aj miestne komunikácie v dotknutých mestách a obciach. Okrem týchto komunikácií sa budú príležitostne využívať poľné cesty a účelové komunikácie. Prioritou však bude zabezpečiť prístup a zásobovanie staveniska priamo v trase diaľnice, resp. pre tento účel vybudovanými dočasnými prístupovými cestami. Prístupové komunikácie na stavenisko ako samostatné objekty sú navrhnuté len v minimálnej miere.

Počas výstavby bude potrebné prístupové a staveniskové komunikácie udržiavať v bezprašnom stave a používať postrekovacie vozidlá.

4.3 Údaje o výstupoch

4.3.1 Ovzdušie

Obdobie výstavby

Posudzovaný zámer bude v priebehu realizácie pôsobiť ako špecifický plošný zdroj znečistenia prízemnej vrstvy atmosféry (prach, výfukové plyny ťažkých stavebných mechanizmov) v okolí stavebných dvorov, resp. v miestach väčšej koncentrácie stavebných prác (napr. okolo mostných objektov). Z hľadiska typu emisií v tomto období bude dominantná prašnosť spôsobená zemnými prácami. Emisie výfukových plynov stavebnej mechanizácie budú tvoriť iba menšiu časť. Presnejšie množstvo emitovaných látok nie je možné v období výstavby podrobnejšie odhadnúť, aj napriek tomu však možno konštatovať, že množstvo emisií významných z hľadiska ochrany ekosystémov špecifické pre toto obdobie bude vzhľadom k predpokladanej dĺžke výstavby a v porovnaní so súčasným i nasledujúcim obdobím prevádzky nevýznamné.

Obdobie prevádzky

V dobe prevádzky bude navrhovaný zámer predstavovať líniový zdroj znečisťovania atmosféry, a to predovšetkým plynnými exhalátmi. K nim sa pripoja aerosóly rôzneho zloženia, ktoré budú pochádzať z chemických látok používaných k udržiavaniu zjazdnosti komunikácie počas zimy a v malom množstve i z látok súvisiacich bezprostredne s automobilovou premávkou (oter pneumatík a iné). Hlavnými reprezentantmi škodlivín emitovaných pri premávke cestných motorových vozidiel sú oxid uhoľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxid dusičitý (NO₂), suspendované častice (PM₁₀), benzén (C₆H₆) a benzo(a)pyren (C₂₀H₁₂), pričom z hľadiska ochrany ekosystémov sú za „štandardných“ prevádzkových podmienok najvýznamnejšie emisie oxidov dusíka (NO_x), pre ktoré je podľa vyhlášky č.250/2023 Z.z., o kvalite ovzdušia, v platnom znení, stanovený imisný limit 30 µg/m³. (aritmetický priemer za kalendárny rok; uvedený limit je priamo stanovený pre ochranu ekosystémov).

Výstavbou diaľnice sa imisná situácia výrazne nezmení, pretože trasa diaľnice je vedená prevažne v blízkosti cesty I/11. Zmena nastane v obciach cez ktoré v súčasnosti prechádza cesta I/11, ktorá bude dopravne odľahčená diaľnicou D3. Na základe predpokladaného imisného zaťaženia vo výhľadovom období v okolí trasy diaľnice D3, je možné konštatovať, že po uvedení stavby do prevádzky nebude dochádzať k prekročovaniu maximálnych prípustných koncentrácií škodlivých látok za kalendárny rok.

Realizácia diaľnice D3 v danom území priaznivo vplyva na plynulosť a rozloženie emisií z dopravy medzi diaľnicu a cestu I/11.

Aktuálnym problémom pre vegetáciu je tiež prízemný ozón (O₃) ktorého limity sú všeobecne prekračované na väčšine územia Európy. Európa za posledných 20 rokov masívne (o cca 40 %) znížila emisie prekursorov ozónu (NO_x, NMVOC, CO) bez zodpovedajúcej odozvy na úroveň prízemného ozónu. Štúdie jednoznačne dokumentujú uplatnenie veľko-rozmerových procesov (prenos na veľké vzdialenosti, vertikálna výmena, vzťah ozón–klíma a iné) pri formovaní lokálnej úrovne prízemného ozónu. To je dokladom diaľkového prenosu týchto prekursorov z mimoeurópskych oblastí a komplikované predikcie tejto škodliviny.

Prízemný ozón je pre ochranu vegetácie definovaný ako index AOT40 .

Z hľadiska ochrany vegetácie platí pre NO_x ročná limitná hodnota 30 µg/m³. Na základe emisnej štúdie (INSL, 2022) je možné predpokladať, že **limitná hodnota pre ochranu vegetácie nebude prekročená**.

4.3.2 Odpadové vody

Obdobie výstavby

Na všetkých plochách určených pre účel stavby v rámci trvalého a dočasného záberu stavby bude potrebné dodržiavať technologickú disciplínu aby nedošlo k ohrozeniu povrchových a podpovrchových vôd. Je potrebné dodržiavať maximálnu technologickú disciplínu pre ochranu povrchových a podzemných vôd najmä v pásmach okrajových zásahov do CHKO Kysuce a v blízkosti vodných tokov. Znečistenú technologickú vodu nevypúšťať do povrchových vôd ani do pôdneho profilu.

V tomto období budú odpadové vody vznikať predovšetkým zo sociálnych častí zariadení staveniska. Bude sa jednať o splaškovú odpadovú vodu. Napojenie na splaškovú kanalizáciu je možné vybudovaním vonkajšej splaškovej kanalizácie. Do doby vybudovania kanalizácie je potrebné vybudovať pre pracovníkov suché WC a splaškové vody zadržiavať do zásobníkov. Množstvo vznikajúcich splaškových odpadových vôd bude závisieť na projekte organizácie výstavby a na postupe realizácie.

Vznik významnejšieho množstva technologických a prevádzkových odpadových vôd, ktoré by mohli ohroziť sústavu Natura 2000 a dotknuté predmety ochrany sa neočakáva.

Obdobie prevádzky

Počas obdobia prevádzky budú vznikať hlavne zrážkové odpadové vody a v menšej miere aj odpadové vody z čistenia komunikácie. Voda, odtekajúca z povrchu vozovky, bude obsahovať kontaminanty, ktoré budú mať vplyv na akosť povrchových vôd. Môže sa jednať hlavne o toxické stopové prvky (predovšetkým hliník, zinok, nikel, chróm,

olovo, kadmium a meď), ropné látky, nepochybné extrahovateľné látky, polycyklické aromatické uhľovodíky a posypové materiály zo zimnej údržby vozovky (hlavne NaCl a aditíva, ako protihrudkovacie prísady, hlavne hexakyno-železnaté zlúčeniny (v ČR 75 mg/kg). Tieto kyanidové formy, ktoré sú následne vo vodnom prostredí rozložené sú netoxické pre človeka, alebo iba mierne toxické pre vodnú biotu.

Celý navrhovaný úsek diaľnice bude vybavený diaľničnou kanalizáciou. Všetky vody z vozovky budú prečisťované v odlučovačoch ropných látok a až následne vyúsťované do recipientov. Zrážková voda zo svahov diaľničného telesa bude odvádzaná v zárezoch a v násypoch s privráteným svahom priekopami do príľahlých recipientov. Odvodnenie pláne vozovky je zabezpečené priečnym sklonom do pozdĺžnej drenáže, ktorá je zaústená do čistiaceho vpustov a stredovej kanalizácie. Odvodnenie ostatných pozemných komunikácií je riešené povrchovými a podzemnými odvodňovacími zariadeniami. Všetky odlučovače ropných látok sú navrhnuté v zmysle STN EN 858-1 a STN EN 858-2 triedy I ako plnoprietokové bezodtokové, koalescenčné-sorpčné. Na odtoku budú vybavené automatickým uzáverom s funkciou ochrany proti úniku ropných látok. Účinnosť ORL bude garantovať zostatkové hodnoty v ukazovateli NEL do 1 mg/l. Všetky ORL budú osadené v spevnených obslužných plochách v rozšírenom telese cesty, aby bol zabezpečený prístup servisných vozidiel priamo z cesty.

Odvádzanie dažďových vôd je zabezpečené priečnym a pozdĺžnym sklonom do uličných vpustov, ďalej do dažďovej kanalizácie a cez odlučovače ropných látok, v ktorých je zabezpečené ich prečistenie pred vyústením do recipientov.

Odvodnenie ostatných pozemných komunikácií je riešené povrchovými a podzemnými odvodňovacími zariadeniami v zmysle príslušných STN a podľa platných vzorových listov.

Likvidácia zachytených ropných látok v prípade havárií sa uskutoční záchrannými zložkami po príchode na miesto havárie, v zmysle existujúcich postupov upravených príslušnými predpismi a normami.

4.3.3 Odpady

Obdobie výstavby a prevádzky

Pri výstavbe dôjde k nakladaniu s bežnými stavebnými odpadmi (prebytočná zemina, vybúraný inertný materiál, odpady zo zelene a pod.), ktoré sa formou recyklovania vracajú späť do stavebného procesu alebo sa zneškodňujú v súlade so zákonom číslo 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odpad zo zelene bude podľa možnosti upravovaný drvením, následne zhodnocovaný kompostovaním a nakoniec využitý pri rekultivačných sadovníckych prácach. Stavebné odpady bez prítomnosti nebezpečných odpadov vznikajúce v rámci výstavby môžu byť zhodnocované v mobilnom drviacom zariadení na zmluvnom základe s oprávnenou osobou v blízkosti výstavby cesty a takto upravené stavebné odpady bude možné umiestňovať do násypov, valov alebo priamo do podlažia telesa cesty. Nevyužitý stavebný odpad budú skládkované na vybraných regionálnych skládkach odpadov lokalizované v blízkom okolí počas výstavby cesty.

Odpady vznikajúce počas prevádzky bude riešiť obstarávateľ stavby v rámci samostatného projektu "Program odpadového hospodárstva". Tento dopracuje a predloží na schválenie príslušným orgánom v súlade s platnou legislatívou, pred uvedením stavby do prevádzky.

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva, ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo ako i odpady zhodnocovať recykláciou, opätovným využitím. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob ako sa bude s odpadmi vzniknutými v rámci stavby nakladať.

Nakladanie s odpadmi bude zabezpečené prostredníctvom oprávnenej osoby.

Počas prác je potrebné zabrániť vzniku nepovolených skládok odpadov alebo nežiaducim kontamináciám životného prostredia (napr.: únikom PHM zo stavebných strojov). Dôraz treba klásť v úsekoch, kde dochádza ku križovaniu trasy plánovanej cesty s miestnymi vodnými tokmi.

Nebezpečné odpady, ktoré vzniknú počas výstavby, bude potrebné zo strany investora zneškodňovať na základe zmluvy s oprávnenou organizáciou.

V súvislosti s problematikou odpadov sa za vyššie uvedených podmienok neočakáva žiadne významnejšie ovplyvnenie sústavy Natura 2000.

4.3.4 Hlukové a svetelné rušenie

Obdobie výstavby

Miera hlukového zaťaženia a prípadného svetelného rušenia v období výstavby bude závislá na harmonograme prác. Už teraz však možno konštatovať, že úplná väčšina stavebných prác bude realizovaná počas dňa (tzn. minimálne svetelné rušenie a intenzita hlukového rušenia bude dosahovať iba zlomok hlukového zaťaženia v období prevádzky).

Zdrojom hluku počas výstavby budú stavebné mechanizmy, demolácie, stavenisková a mimo stavenisková doprava a podobne. Pôsobenie hluku bude dočasné a priestorovo obmedzené na miesto vykonávania stavebných prác. Základný rámec prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí, ktoré nesmú byť stavebnou činnosťou prekročené definuje Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z.

Obdobie prevádzky

Svetelné rušenie počas prevádzky všeobecne vzniká hlavne z osvetlených plôch komunikácie. V rámci predmetnej stavby bude zabezpečené osvetlenie odpočívadla prostredníctvom LED osvetlenia (bez špecifikácie farebnej teploty osvetlenia). Ďalším rušivým prvkom budú svetlomety prechádzajúcich vozidiel, ktoré hlavne v smerových oblúkoch môžu zasahovať do pomerne veľkej vzdialenosti od komunikácie. Tento rušivý prvok bude minimalizovaný na miestach s inštalovanými protihlukovými stenami.

Z hlukovej mapy, výhľad roku 2040, sa očakáva rušivý vplyv (nad 45dB v noci s PHS) do vzdialenosti niekoľko 100m na každú stranu.

Pre úplnosť uvádzame, že hladina intenzity zvuku 40 dB odpovedá približne malému šumu v byte, hladina 50 dB približne bežnému pouličnému hluku, hladina 55 dB televízii pri bežnej hlasitosti a hladina 60 dB približne hlasitému rozhovoru. Pre následné hodnotenie je tiež nutné si uvedomiť, že hluk z cestnej premávky má relatívne kontinuálny charakter bez výrazných hlukových „šokov“, prípadne že hluk z prechádzajúceho vozidla má pozvoľný nástup, relatívne krátky vrchol a pozvoľný zostup.

Ako dokladá už klasická štúdia (Reijnen, Foppen, Meeuwssen, 1995), tento hluk môže spôsobiť nadmerné rušenie citlivejších druhov vtákov a následne opustenie hniezdnych a potravných teritórií v danej oblasti. Tento vplyv je obzvlášť výrazný v poľnohospodárskej krajine (Helldin, Seiler, 2003) a v kombinácii s ďalšími vplyvmi (úmrtnosť vtákov pri stretoch na komunikáciách), pôsobí značné prepady hniezdnej početnosti v blízkosti ciest (o desiatky percent) (Summers, Cunningham, Fahring, 2011) alebo (Halfwerk, Holleman, Lessells, Slabbekoorn 2011). Hlukom zasiahnuté územie nie je pre potreby tohto primeraného hodnotenia možné objektívne kvantifikovať. Je to z dôvodu, že tu posudzovaný zámer pôjde z veľkej miery v súbehu súčasnej cesty I/11 na ktorej nepoznáme súčasné hlukové zaťaženie prostredia. Je však jednoznačne možné vylúčiť, že hluk nad 45 dB z tu posudzovaného zámeru zasiahne niektoré z identifikovaných dotknutých CHVÚ.

Podrobné vyhodnotenie vplyvu pre jednotlivé predmety ochrany je súčasťou kapitoly 6.

4.3.5 Žiarenie a vibrácie

Obdobie výstavby

Počas výstavby aj prevádzky sa okrem svetelného žiarenia, spomenutého v predošlej kapitole, neočakáva žiadne iné významné žiarenie.

Počas výstavby budú vznikať vibrácie zo stavebných strojov a demolácií.

Obdobie prevádzky

Počas prevádzky sú to vibrácie spojené s intenzitou cestnej premávky.

Je tiež možné konštatovať, že miera svetelného znečistenia bude vo vzťahu k sústave Natura 2000 akceptovateľná.

Vznik vibrácií sa taktiež neočakáva v takej miere, ktorá by mohla ovplyvniť sústavu Natura 2000.

5 Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000

Cieľom hodnotenia je rozpoznať riziko významne negatívneho vplyvu v zmysle smernice 92/43/ EHS. Prihliadnuc na charakter zámeru, boli vybrané lokality, ktoré môžu byť vplyvom stavby priamo aj nepriamo dotknuté.

Pri výbere lokalít sa brali do úvahy aj vplyvy súvisiace so stavbou. Vplyvy spojené so vstupmi (nároky na prostredie) a výstupmi (ovplyvnenie vôd, hluk, imisné zaťaženie, svetelné rušenie a pod.). Podrobnejšie sú spomenuté v predchádzajúcej kapitole.

Ďalej bola hodnotená najmä vzdialenosť lokalít od zámeru vzťahujúca sa na predmety ochrany. V prípade, že sa jedná o faunu, ako predmet ochrany, bola zhodnotená veľkosť ich teritória, ich nároky a možnosť ich výskytu v blízkosti stavby. Pri veľmi mobilných predmetoch ochrany (napríklad veľké šelmy alebo vtáky) je teoreticky možné uvažovať o ich presunoch rádovo až na vzdialenosť stoviek kilometrov. V takom prípade by museli byť identifikované mnohé lokality sústavy Natura 2000 vo veľmi veľkom rozmedzí ako nepriamo dotknuté. Vzhľadom na charakter vplyvov navrhovanej činnosti a tiež vzhľadom na identifikované dotknuté predmety ochrany v bližších lokalitách sústavy Natura 2000 pokrýva hodnotenie vplyvov tieto teoretické nepriame vplyvy vo veľmi veľkej vzdialenosti pre najbližšie lokality tak, ako sú uvedené v tabuľke č.1. a v kapitole 6.2. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany.

Z vyššie uvedeného boli identifikované Územia európskeho významu (ÚEV- SCI) a Chránené vtáčie územie (CHVÚ-SPA) uvedené v nasledujúcej tabuľke č.1. Pozícia navrhovanej činnosti vo vzťahu k identifikovaným dotknutým lokalitám sústavy Natura 2000 je zobrazená v prílohách (pozri príloha 1 a 2) tohto primeraného hodnotenia.

Tabuľka 1: Identifikované dotknuté územia sústavy Natura 2000

Názov územia	Kód územia	Vzdialenosť a smer od navrhovanej činnosti
ÚEV Malá Fatra	SKUEV0252	cca 17,3 km juhovýchodne
CHVÚ Malá Fatra	SKCHVU013	cca 15,9 km juhovýchodne
ÚEV Ľadonhora	SKUEV0834	cca 4,8 km juhovýchodne
ÚEV Kysucké Beskydy	SKUEV0288	cca 5,7 km východne
ÚEV Kysucké Beskydy	SKUEV2288	cca 7,8 km východne
ÚEV Malý Polom	SKUEV0657	cca 17 km severozápadne
ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	SKUEV0833	cca 100 m západne
SCI Beskydy	CZ0724089	cca 11 km severozápadne
SPA Beskydy	CZ0811022	cca 15 km severozápadne
SCI Beskid Żywiecki	PLH240006	cca 9,3 km východne
SPA Beskid Żywiecki	PLB240002	cca 9,3 km východne

V okolí zámeru sa nachádzajú **ďalšie lokality sústavy Natura 2000**, ktoré však boli hodnotené ako **zámerom neovplyvnené** a preto neboli do hodnotenia zaradené.

Jedná sa o tieto lokality:

- **ÚEV Stredný tok Bystrice (SKUEV0835)** – územie je od stavby vzdialené približne 6,5 km juhovýchodne. Predmetom ochrany sú Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do

- alpínskeho stupňa (6430), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Z fauny sú to na vodu viazané druhy živočíchov, hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), Vydra riečna (*Lutra lutra*). Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany a tiež fakt, že z hydrologického hľadiska, plánovaná stavba nemá ako ovplyvniť toto ÚEV.
- **ÚEV Alúvium Markovho potoka (SKUEV0832)** – územie je od stavby vzdialené približne 6 km severne. Zachovaný komplex lužných porastov kľukatého menšieho toku s nadväzujúcimi bahňitými, zaplavovanými a mezofilnými lúkami. Je zachované najmä z dôvodu, že v dolnej časti nevedie po toku spevnená cesta. Lužné jelšové lesy v dolnej časti sú biotopmi viacerých živočíšnych druhov európskeho významu; v hornej časti sú zachované močaristé lúky s národne významnými druhmi rastlín a zriedkavým výskytom pimprlíka mokradového (*Vertigo angustior*) v regióne. Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany.
 - **ÚEV Starobystrické penovcové pramene (SKUEV0777)** - územie je od stavby vzdialené približne 7,8 km juhovýchodne. Predmetom ochrany sú Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Penovcové prameniská (7220) a jeden floristický druh črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*). Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany (flóra).
 - **ÚEV Príslop (SKUEV0648)** – územie je od stavby vzdialené približne 6,4 km východne. Predmetom ochrany sú Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230) a z druhov je to kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*). Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany (flóra).
 - **ÚEV Zemanovská sihla (SKUEV0831)** – územie je od stavby vzdialené asi 3,3 km západne. Predmetom ochrany sú Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230). Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany - biotopy proti prúdu rieky Kysuca.
 - **ÚEV Zákopčianske lúky (SKUEV0836)** – územie je od stavby vzdialené približne 8,0 km juhozápadne. Predmetom ochrany sú Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230) a Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Dôvodom nezaradenia do hodnotenia je vzdialenosť vo vzťahu k predmetom ochrany.
 - **ÚEV Strážovské vrchy (SKUEV0256)** - územie je od stavby vzdialené približne 18 km južne. Predmetom ochrany sú biotopy, rastliny, obojživelníky, cicavce či bezstavovce. Vzhľadom na geomorfológiu, ako aj druhotnú krajinnú štruktúru a taktiež kvôli vzdialenosti vo vzťahu k predmetom ochrany nie je táto lokalita zaradená do hodnotenia.
 - **ÚEV Javornický hrebeň (SKUEV0642)** - územie je od stavby vzdialené približne 29,8 km juhovýchodne. Predmetom ochrany sú biotopy, obojživelníky, cicavce či bezstavovce. Vzhľadom na geomorfológiu, ako aj druhotnú krajinnú štruktúru a taktiež kvôli vzdialenosti vo vzťahu k predmetom ochrany nie je táto lokalita zaradená do hodnotenia.
 - **CHVÚ Strážovské vrchy (SKCHVU028)** - územie je od stavby vzdialené približne 18 km južne. Vzhľadom na geomorfológiu, ako aj druhotnú krajinnú štruktúru a taktiež kvôli vzdialenosti vo vzťahu k predmetom ochrany nie je táto lokalita zaradená do hodnotenia.
 - **SCI Beskid Śląski (PLH240005)** - územie je od stavby vzdialené približne 15 km severne. Predmetom ochrany sú biotopy, obojživelníky, ryby, cicavce či bezstavovce. Vzhľadom na geomorfológiu, ako aj druhotnú krajinnú štruktúru a taktiež kvôli vzdialenosti vo vzťahu k predmetom ochrany nie je táto lokalita zaradená do hodnotenia.

5.1 Popis dotknutých lokalít

Nasledovné uvádzané údaje sú prebrané z aktuálnych Standard data formov, uvádzaných pre jednotlivé lokality, respektíve z portálu <https://cdr.eionet.europa.eu/>. Pokiaľ údaj nie je uvedený (označenie znakom“-“), údaj nie je dostupný v týchto databázach.

ÚEV Malá Fatra

Kód lokality:	SKUEV0252
Rozloha:	21 920,27 ha
Kraj:	Žilinský
Okres:	Žilina, Martin, Dolný Kubín
Kat. územie:	Belá, Dolná Tižina, Istebné, Kľačany, Krasňany, Lipovec, Nezbudská Lúčka, Párnica, Sučany, Šútovo, Terchová, Turany, Turčianske Kľačany, Varín, Veličná, Zázrivá
Popis:	Územie európskeho významu Malá Fatra zaberá podcelok Krivánska Fatra, ktorý je súčasťou pohoria Malá Fatra. Pre územie je charakteristický kľukatý hlavný hrebeň s príslušnými rázsochami, ktoré oddeľujú hlboké doliny. Geologické podložie je veľmi pestré. V južnej časti pohoria vystupujú žuly a granodiority kryštallického jadra. Zvyšok územia tvoria najmä druhohorné horniny príkrovov ako vápence, dolomity, kremence a bridlice. Výrazným krajinotvorným prvkom sú pôsobivé bralné partie, z krasových foriem sú zastúpené škrapy, závrty, priepasti, kaňony, jaskyne, krasové pramene. Od pestrého geologického podkladu a reliéfu, rozdielu nadmorskej výšky a mikroklimatických pomerov závisí pestrosť rastlinstva a živočíšstva. Nájdeme tu lesné vegetačné stupne, od bukovo dubového po kosodrevinový, v ich prirodzenej postupnosti. Zachované sú tu pôvodné subalpínske, skalné a sutinové spoločenstvá na vápnitých aj silikátových podkladoch, ako i spoločenstvá lúčne a pasienkové vrátane vysokohorských holí. Mozaiku dopĺňujú mokradové a prameniskové biotopy. V území bolo zistených 28 typov biotopov, 6 druhov rastlín a 29 druhov živočíchov (12 druhov bezstavovcov, 5 druhov rýb, 3 druhy obojživelníkov a 9 druhov cicavcov) európskeho významu, z toho klinček lesklý (<i>Dianthus nitidus</i>) a prilbica tuhá moravská (<i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i>) sú západokarpatské rastlinné endemity a mlok karpatský (<i>Triturus montandoni</i>) karpatský živočíšny endemit. Územie tvorí západnú hranicu súvislého výskytu medveďa hnedého (<i>Ursus arctos</i>) a rysa ostrovida (<i>Lynx lynx</i>).

Tabuľka 2: V ÚEV Malá Fatra sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
5130	Porasty borievky obyčajnej	7,91	C	U1
4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín	42,43	A	FV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	1112,66	A	FV
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa <i>Orchideaceae</i>)	32,46	B	U1
91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	47,5	A	FV
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>	2,23	C	U1
7220	Penovcové prameniská	0,22	C	U1
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	0,34	C	U1
8160	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa	44,51	A	FV

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	222,53	A	FV
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	20,0	A	FV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	4450,63	A	U1
9150	Vápnomilné bukové lesy	1780,25	A	FV
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	111,27	A	FV
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	890,13	A	FV
6150	Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte	0,6	C	U1
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	400,0	B	FV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	22,25	C	U1
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	0,41	C	U1
6520	Horské kosné lúky	445,06	A	U1
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	111,27	A	U1
9410	Horské smrekové lesy	667,6	B	U1
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	198,04	B	FV
6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty	111,27	A	U1
4070	Kosodrevina	267,22	A	FV
8120	Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa	111,27	A	FV
9110	Kyslomilné bukové lesy	3337,98	A	FV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	671,38	B	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevýhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 3: V ÚEV Malá Fatra sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	1 000 - 30 000	C	U1

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregiónu
6199	spriadač kostihojový	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	300 - 1500	C	U1
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	3 - 10	C	U1
1083	roháč obyčajný	<i>Lucanus cervus</i>	100 - 1000	C	U1
1014	pimprlík mokradňový	<i>Vertigo angustior</i>	0 – 1 000	-	U1
1308	uchaňa čierna	<i>Barbastella barbastellus</i>	100 – 1 000	C	FV
1304	podkovár veľký	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	5 - 50	C	FV
1303	podkovár malý	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	50 - 200	C	FV
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	2 - 5	C	U1
1324	netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>	50 - 200	C	FV
1323	netopier veľkouchý	<i>Myotis bechsteinii</i>	0 - 50	C	U1
1087	fúzač alpský	<i>Rosalia alpina</i>	150 - 400	C	U1
4024	fúzač karpatský	<i>Pseudogaurotina excellens</i>	200 – 5 000	C	U1
2094	ponikleč slovenský	<i>Pulsatilla slavica</i>	50 000 – 100 000	B	U1
4109	prilbica tuhá moravská	<i>Aconitum firmum ssp. moravicum</i>	46 000 – 47 000	A	U1
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	50 - 80	B	FV
4014	bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>	10 - 200	C	U1
1902	črievičník papučkový	<i>Cypripedium calceolus</i>	300 - 500	B	U1
4070	zvonček hrubokoreňový	<i>Campanula serrata</i>	3 000 000 – 4 000 000	B	U1
2074	klinček lesklý	<i>Dianthus nitidus</i>	900 000 – 1 000 000	A	FV
1386	kyjanôčka zelená	<i>Buxbaumia viridis</i>	0 - 30	C	FV
2001	mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>	100 - 500	C	U1
1086	plocháč červený	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	8 000 – 80 000	C	U1
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	2 - 6	C	FV
4116	vrchovka alpínska	<i>Tozzia carpathica</i>	50 - 100	C	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregiónu (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevýhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

CHVÚ Malá Fatra

Kód lokality:	SKCHVU013
Rozloha:	66 228,06 ha
Kraj:	Žilinský, Trenčiansky
Okres:	Ružomberok, Martin, Žilina, Dolný Kubín, Námestovo, Prievidza
Kat. územie:	Kľačno, Riečnica, Zázrivá, Oravský Podzámok, Mokradská Hoľa, Kubínska Hoľa, Veličná, Kňažia, Záskanie pri Dolnom Kubíne, Veľký Bysterec, Revišné, Beňova Lehota, Párnica, Istebné, Kraľovany, Žaškov, Šútovo, Turany, Sučany, Lipovec, Turčianske Kľačany, Vrútky, Priekopa, Záturčie, Martin, Bystrička, Trebostovo, Trnovo, Valča, Turčiansky Peter, Lazany, Slovany, Kláštor pod Znievom, Vrícko, Oravská Lesná, Lomná, Hruštín, Stankovany, Horná Tižina, Terchová, Belá, Varín, Krasňany, Dolná Tižina, Strečno, Stráňavy, Nezbudská Lúčka, Višňové, Turie, Poluvsie nad Rajčankou, Stránske, Kunerad, Kamenná Poruba, Ďurčiná, Rajec, Rajecká Lesná, Fačkov
Popis:	<p>CHVÚ Malá Fatra pokrýva väčšiu časť orografických podcelkov Krivánska a Lúčanská Malá Fatra. Kryje sa s rovnomenným národným parkom. Je štvrtým najrozsiahlejším CHVÚ na Slovensku a susedí priamo aj s ďalšími CHVÚ (Chočské vrchy, Horná Orava, Strážovské vrchy).</p> <p>Na území CHVÚ sa nachádza 32 maloplošných chránených území s celkovou výmerou 5 148,25 ha, čo predstavuje 7,8 % z jeho celkovej rozlohy. Z vyššie uvedeného počtu je 16 NPR (Chleb, Kľačianska Magura, Kozol, Krivé, Minčol, Kľak, Prípor, Rozsutec, Sokolec, Starý hrad, Suchý, Šíp, Šrámková, Šútovská dolina, Tiesňavy, Veľká Bránica), 9 PR (Dubovské lúky, Goľove mláky, Hajasová, Hrabinka, Hrádok, Močiar, Paráč, Pod Ríglom, Veľká Lučivná), 6 PP (Bôrická mláka, Domašínsky meander, Kraľoviansky meander, Krasniansky luh, Šútovská epigenéza, Turská skala) a 1 CHA (Hate).</p> <p>Kostrou pohoria je kryštálické jadro. Pestré geologické zloženie pohoria podmieňuje diverzitu rastlinných spoločenstiev a zoocenóz. V Lúčanskej časti prevládajú hospodárske lesy, v Krivánskej je vyšší podiel prirodzených a prírode blízkych lesných biocenóz so zachovanou stupňovitou vegetáciou. K hlavným typom biotopov patria ihličnaté lesy (33 %), zmiešané lesy (26 %), listnaté lesy (15 %), lúky a pasienky (13 %), intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina (3,5 %), mozaikovitá poľnohospodárska krajina (2 %), skalnaté biotopy (1,5 %), urbánne biotopy (1,4 %), vodné biotopy (1 %), prechodné lesné biotopy (0,5 %), sady a vinice (0,1 %). Ostávajúce 3 % pripadajú na nezaradené biotopy. Z hľadiska výskytu dutinových hniezdičov (napr. muchárik bieločrý, muchárik malý, ďateľ bieločrý) sú významné biotopy pôvodných lipovo-javorových sutinových a vápnomilných bukových lesov. Kyslomilné bukové a javorovo-bukové horské lesy sa vyznačujú vysokou druhovou diverzitou sov a dravcov, ako aj lesných druhov spevavcov. Refúgiom životaschopných populácií napr. hlucháňa hôrneho a pôtika kapcavého sú horské smrekové lesy v supramontánnom vegetačnom stupni. Nad hornou hranicou lesa sú rozšírené vysokohorské biotopy (kosodrevina, subalpínske trávno-bylinné porasty, hole, skaly, sutiny a snehové výležíská) s optimálnymi podmienkami pre výskyt tetraho holniaka, ľabtušky vrchovskej, ľabtušky lúčnej, vrchárky červenkavej, murárika červenokrídleho alebo stehlíka čečety.</p> <p>Územie je využívané na lesohospodársku činnosť, poľovníctvo, turizmus (cyklistika, lyžovanie, skialpinizmus) a podhorie na poľnohospodársku produkciu.</p>

Tabuľka 4: V CHVÚ Malá Fatra sú predmetom ochrany nasledujúce druhy vtákov

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V CHVÚ	V SR	V EÚ (tis.)	
A091	orol skalný	<i>Aquila chrysaetos</i>	6-10	120-165	8,4 - 11	A

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V CHVÚ	V SR	V EÚ (tis.)	
A103	sokol sťahovavý	<i>Falco peregrinus</i>	3-7	160-210	12-25	A
A215	výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	23-27	300-400	19-38	A
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	80-160	2000-3000	180-320	B
A223	pôtik kapcavý	<i>Aegolius funereus</i>	140-200	1400-1800	110-350	A
A239	ďateľ bielochrbtý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	120-240	3000-4500	180-550	B
A236	tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	140-260	2000-2500	740-1400	B
A321	muchárik bielokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	3400-5600	70000-150000	1400-2400	B
A280	skaliar pestrý	<i>Monticola saxatilis</i>	5-9	0-1	100-320	A
A229	rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	6-14	700-1000	79-160	C
A030	bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>	8-14	400-600	7,8-12	B
A072	včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>	20-30	1500-2000	110-160	B
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	20-40	1400-2500	53-140	B
A224	lelek lesný	<i>Caprimulgus europaeus</i>	15-65	500-1000	470-1000	B
A429	ďateľ hnedkavý	<i>Dendrocopos syriacus</i>	20-60	1500-2500	530-1100	B
A122	chrapkáč poľný	<i>Crex crex</i>	60-100	1500-3000	1300-2000	B
A217	kuviček vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	100-140	1300-2000	47-110	B
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	350- 750	9000-15000	2500-3100	B
A340	strakoš veľký	<i>Lanius excubitor</i>	7-13	500-800	250-400	B
A113	prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	60-140	2000-5000	730-2400	B
A274	žltouchvost hôrny	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	500-850	1600-3200	6800-16000	B
A319	muchar sivý	<i>Muscicapa striata</i>	700-1100	65000-150000	6000-19000	B

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V CHVÚ	V SR	V EÚ (tis.)	
A876	tetrov hoľniak	<i>Lyrurus tetrix tetrix</i>	30-50	300-500	2500-3200	B
A659	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	30-40	300-420	760-1000	B
A241	ďateľ/ ďubník trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	100-200	1300-2000	350-1100	B
A320	muchárik malý	<i>Ficedula parva</i>	650-1750	10000-15000	1200-10000	B

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

ÚEV Ľadonhora

Kód lokality: SKUEV0834

Rozloha: 572,90 ha

Kraj: Žilinský

Okres: Kysucké Nové Mesto

Kat. územie: Budatínska Lehota, Dolný Vadičov, Horný Vadičov, Lopušné Pažite, Povina

Popis: Územie je súčasťou Kysuckej vrchoviny, podcelku Kysucké bradlá. Z geologického hľadiska veľmi zaujímavé územie, tvorené druhohornými karbonátovými horninami bradlového pásma. Územie tvoria komplexy prevažne listnatých bukových a jedľobukových lesov, lipovo-javorových sutinových lesov pralesového charakteru a vápnomilných bukových lesov s výskytom početných populácií národne významných druhov rastlín (rody *Epipactis*, *Cephalanthera* a *Phyllitis scolopendrium*). V nelesnej časti na východných svahoch Ľadonhory sú xerothermné pasienky s populáciou vstavača mužského (*Orchis mascula*) a porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis formations*) na karbonátových xerothermoch. Dopĺňajú ich slatinné prameniská a na južnom úpätí mezofilné kosné lúky. Kamenité hrebene Ľadonhory a Stien sú významným refúgiom rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Z veľkých šeliem sa pravidelne vyskytuje medveď hnedý (*Ursus arctos*) a vlk dravý (*Canis lupus*). ÚEV Ľadonhora prekrýva na celej ploche PR Ľadonhora s 5. stupňom ochrany.

Tabuľka 5: V ÚEV Ľadonhora sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
5130	Porasty borievky obyčajnej	0,128	B	U1
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	143,221	B	FV
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	24,7	B	FV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	229,154	B	U1
9150	Vápnomilné bukové lesy	45,8308	B	FV

Tabuľka 6: V ÚEV Ľadonhora sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite (min.-max.)	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	5 - 20	C	U1
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	0 - 1	B	FV
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	0 - 1	B	U1
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	1 - 5	B	FV

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

ÚEV Kysucké Beskydy

Kód lokality: SKUEV0288

Rozloha: 7000,94 ha

Kraj: Žilinský

Okres: Čadca, Dolný Kubín

Kat. územie: Harvelka, Horná Tižina, Klubina, Lutiše, Nová Bystrica, Oravská Lesná, Oščadnica, Radôstka, Riečnica, Stará Bystrica, Terchová, Zázrivá, Zborov nad Bystricou

Popis: Územie patrí k západnému úseku Magurského flyšu. Celé územie je tvorené mohutným až niekoľko stoviek metrov hrubým súvrstvom striedajúcich sa ílov, pieskovcov a zlepcov. Geologická stavba územia ovplyvnila aj jeho hydrologické pomery. Z dôvodu rozdielnej priepustnosti hornín sa aj napriek bohatým zrážkam v území nevytvárajú väčšie akumulácie podzemných vôd, s čím súvisí aj slabá výdatnosť prameňov a značná nestálosť vodných tokov počas roka. Nachádza sa tu Vodárenská nádrž Nová Bystrica. Najväčšiu časť územia, cca 79%, zaberajú lesy, v ktorých sa miestami zachovali najmä vo vyšších polohách jedľovo-bukové lesy s primiešaným smrekom, horské javorovo-bukové lesy, vzácne spoločenstvá jarabinových smrečín a lipových javorín, okolo potokov horské jelšiny. Z nelesných spoločenstiev sú tu najmä pasienkové a lúčne spoločenstvá s horskými druhmi, podmáčané lúky, slatinné lúčky a prameniská.

Územie je severozápadnou hranicou rozšírenia troch veľkých šeliem na Slovensku (medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*)). Je to územie s výskytom druhov a jedincov, ktoré patria k vzácnym živočíšnym a rastlinným druhom nielen Kysúc, ale aj Slovenska.

Tabuľka 7: V ÚEV Kysucké Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa	10,0	B	U1
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	14,0	B	U1
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	2,0	B	FV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	45,8937	C	U1

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	317,0	B	FV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	14,0	B	U1
9110	Kyslomilné bukové lesy	117,365	C	FV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	161,02	B	FV
6520	Horské kosné lúky	0,3268	C	U1
7220	Penovcové prameniská	0,177	B	U1
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	1680,23	B	U1
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	14,0168	B	FV

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 8: V ÚEV Kysucké Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	150-300	C	U1
1163	hlaváč bieloplutvý	<i>Cottus gobio</i>	100-500	C	U1
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	5-15	C	U1
6179	modráčik bahniskový	<i>Phenagris nausithous</i>	10-30	B	U1
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	1-5	C	U1
1324	netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>	20-100	C	FV
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	2-5	B	FV
4014	bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>	100-500	B	U1
4070	zvonček hrubokoreňový	<i>Campanula serrata</i>	15000-20000	C	U1
1386	kyjanôčka zelená	<i>Buxbaumia viridis</i>	3-20	B	FV
2001	mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>	10-50	C	U1
1086	plocháč červený	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	50-100	C	U1
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	5-10	B	FV
4116	vrchovka alpská	<i>Tozzia carpathica</i>	50-300	B	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

ÚEV Kysucké Beskydy

Kód lokality: SKUEV2288
 Rozloha: 382,341 ha
 Kraj: Žilinský
 Okres: Čadca, Dolný Kubín
 Kat. územie: Harvelka, Nová Bystrica, Oščadnica, Riečnica
 Popis: Územie tvorí doplnok k ÚEV Kysucké Beskydy (SKUEV0288).

Tabuľka 9: V ÚEV Kysucké Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	3,8234	B	U1
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	31,0262	B	FV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	5,5	C	U1
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>	0,367	C	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 10: V ÚEV Kysucké Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	50-150	C	U1
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	2-4	C	U1
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	1-3	C	U1
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	1-2	C	FV
4070	zvonček hrubokoreňový	<i>Campanula serrata</i>	150-500	C	U1
2001	mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>	11-50	C	U1
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	1-5	C	FV

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

ÚEV Malý Polom

Kód lokality: SKUEV0657

Rozloha: 209,04 ha

Kraj: Žilinský

Okres: Čadca

Kat. územie: Burkov vrch, Klokočov

Popis: Územie sa nachádza pri hraniciach medzi Slovenskom a Českom v pohorí Moravsko- Sliezske Beskydy. Nachádza sa tu NPR Malý polom, v ktorej sú zachovalé prirodzené lesné spoločenstvá typické pre vyššie polohy Západných Beskyd flyšového pásma Kysúc. Vyskytujú sa tu rašeliniská a smrekové lesy s niekoľkými chránenými druhmi ako rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), plavúň pučivý (*Lycopodium annotinum*) a rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*). Skalnaté útvary z pieskovcových hornín dotvárajú podmienky pre veľké šelmy (*Canis lupus*, *Ursus arctos*, *Lynx lynx*).

Tabuľka 11: V ÚEV Malý Polom sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	1,5	B	U1
91D0	Rašeliniskové brezové/ borovicové/ smrekové lesíky	20,88	B	U1
9110	Kyslomilné bukové lesy	67,87	A	FV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	3,13	B	U1
9410	Horské smrekové lesy	41,76	B	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 12: V ÚEV Malý Polom sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	20-40	C	U1
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	1-5	C	FV
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	0-1	C	FV
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	1-2	C	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou

Kód lokality: SKUEV0833

Rozloha: 44,89 ha

Kraj: Žilinský

Okres: Čadca

Kat. územie: Horelica, Krásno nad Kysucou, Oščadnica

Popis: Územie patrí do oblasti Stredných Beskýd, celku Kysucká vrchovina, oddielu Krásňanská kotlina. Z geologického hľadiska je podložie súčasťou Magurského flyšu, račanskej jednotky. Nadložie tvoria horniny kvartéru - holocénné fluviálne sedimenty - piesčité a štrkovité hliny nivy Kysuce. Zachovaný prirodzený úsek toku rieky Kysuce v Krásne nad Kysucou a Oščadnici, s meandrami, riečnymi ostrovmi a štrkovými lavicami. Osobitné sú cenné vodné biotopy so zisteným výskytom viacerých druhov európskeho významu. Vydra riečna (*Lutra lutra*) a z rýb sú to pľž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), pľž severný (*Cobbitis taenia*) a hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*). Z pobrežných biotopov sú miestami plošne vyvinuté podhorské až horské jelšové lužné lesy s národne významným druhom perovníkom pštrosím (*Matteuccia struthiopteris*), doplnkovo hygrofilné vysokobylinné lemové spoločenstvá.

Tabuľka 13: V ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	15,7362	C	U1
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa	4,4961	C	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 14: V ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v ÚEV	Stav druhu v bioregión
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	5-20	C	U1
1163	hlaváč bielooplutvý	<i>Cottus gobio</i>	1-100	C	U1
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	1-3	C	U1
5197	pľž zlatistý	<i>Sabanejewia balcanica</i>	20-70	C	U2
1105	hlavátka podunajská	<i>Hucho hucho</i>	0-10	C	U2

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregión (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

SCI Beskydy

Kód lokality: CZ0724089

Rozloha: 120386,50 ha

Kraj: Zlínský, Moravskoslezský

Okres: Nový Jičín, Frýdek-Místek, Vsetín

Kat. územie: Dolní Bečva, Francova Lhota, Halenkov, Hážovice, Horní Bečva, Horní Lideč, Hovězí, Huslenky, Hutisko, Janová, Karolinka, Krhová, Leskovec, Lidečko, Lužná u Vsetína, Malá Bystřice, Malé Karlovice, Nový Hrozenkov, Prostřední Bečva, Pulčín, Rožnov pod Radhoštěm, Růžďka, Solanec pod Soláněm, Střelná na Moravě, Střítež nad Bečvou, Tylovice, Ústí u Vsetína, Valašská Bystřice, Valašská Polanka, Valašská Senice, Velká Lhota u Valašského Meziříčí, Velké Karlovice, Vidče, Vigantice, Vsetín, Zašová, Zděchov, Zubří, Bílá, Bocanovice, Bordovice, Bukovice u Dobratic, Čeladná, Dobratice, Dolní Lomná, Frenštát pod Radhoštěm, Gutý, Hodslavice, Horní Lomná, Hostašovice, Janovice u Frýdku-Místku, Karpentná, Komorní Lhotka, Košařiska, Krásná pod Lysou Horou, Kunčice pod Ondřejníkem, Lichnov u Nového Jičína, Lubno, Malenovice, Milíkov u Jablunkova, Morávka, Mořkov, Mosty u Jablunkova, Návsí, Oldřichovice u Třince, Ostravice 1, Ostravice 2, Pražmo, Raškovice, Řeka, Smilovice u Třince, Staré Hamry 1, Staré Hamry 2, Trojanovice, Tyra, Vendryně, Veřovice, Vyšní Lhoty

Popis: Je to rozsiahle územie na východe Českej republiky, vymedzené štátnou hranicou SR, pričom zo severu je ohraničené masívom Veľkého Javorníku pri Frenštátu pod Radhoštěm. Oblasť Beskydy sa rozkladá na členitej hornatine Vnútrotných Západných Karpát. Zaberá takmer celé územie Moravskoslezských Beskyd, podstatnú časť Vsetínských vrchov a moravskú časť Javorníkov, tvoriacich hranicu so Slovenskom. SCI (EVL) Beskydy bolo navrhnuté na celom území CHKO Beskydy. Podstatnú časť, viac ako 70%, tvoria lesy. Na tomto území sa zachovali zvyšky pôvodných pralesových lesov s výskytom vzácných karpatských živočíchov a rastlín. Nachádzajú sa tu druhovo pestré lúky a pastviny, povrchové a podzemné pseudokrasové javy.

Tabuľka 15: V SCI Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Kód Natura 2000	Biotopy	Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v SCI	Stav biotopu v bioregión
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa	146,577	B	U1
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	3,3851	A	U1
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	0,2469	A	FV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	647,618	B	U1
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	9317,33	B	FV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	268,961	B	U1
9110	Kyslomilné bukové lesy	11917,8	A	FV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	134,552	A	FV
9410	Horské smrekové lesy	925,132	B	U1
7220	Penovcové prameniská	0,9379	B	U1

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Biotopy	Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v SCI	Stav biotopu v bioregióně
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	8209,8	A	U1
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	761,204	A	FV
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	902,596	B	U2
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	14,1505	C	FV
6210	Suchomilné trávno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte	13,8645	A	U1
5130	Porasty borievky obyčajnej	10,9011	C	U1
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix eleagnos</i>)	11,4821	C	U1
3220	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	0,003	A	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregióně (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 16: V SCI Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v SCI	Stav druhu v bioregióně
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	-	A	U1
1032	korýtko riečne	<i>Unio crassus</i>	1500-2500	B	U2
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	-	A	FV
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	15-20	A	U1
1324	netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>	-	B	FV
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	1-3	A	U2
4014	bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>	-	A	FV
1386	kyjanôčka zelená	<i>Buxbaumia viridis</i>	7-7	A	U1
2001	mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>	-	A	U1
1086	plocháč červený	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	-	C	FV
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	2-7	A	U1
4109	prilbica tuhá moravská	<i>Aconitum firmum ssp. moravicum</i>	200-250	A	FV
4026	drevník ryhovaný	<i>Rhysodes sulcatus</i>	-	A	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregióně (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

SPA Beskydy

Kód lokality: CZ0811022

Rozloha: 41702,04 ha

Kraj: Zlínský, Moravskoslezský

Okres: Nový Jičín, Frýdek-Místek, Vsetín

Kat. územie: Bordovice, Čeladná, Dolní Bečva, Dolní Lomná, Frenštát pod Radhoštěm, Guty, Hodslavice, Horní Bečva, Horní Lomná, Karpentná, Komorní Lhotka, Košařiska, Krásná pod Lysou Horou, Malenovice, Milíkov u Jablunkova, Morávka, Mořkov, Návsí, Oldřichovice u Třince, Ostravice 1, Ostravice 2, Prostřední Bečva, Rožnov pod Radhoštěm, Řeka, Smilovice u Třince, Staré Hamry 1, Staré Hamry 2, Trojanovice, Tyra, Vendryně, Veřovice, Vyšní Lhoty, Zubří

Popis: Územie sa nachádza na severnej Morave pri štátnej hranici so Slovenskom. Rozkladá sa na členitej hornatine flyšového pásma Západných Karpát. Tvoria ho prevažne pieskovce a ílovce. Hlavný hrebeň s početnými údoliami prekonávajú značné výškové rozdiely. Najvyšším vrchom je Lysá hora s 1 324 m n. m. a naopak najnižšie miesta majú nadmorskú výšku iba okolo 370 m. Nachádza sa tu množstvo vodných tokov. Je to prevažne lesnatá krajina (90%) so zachovalými zbytkami pôvodných pastvín v horských polohách. V nižších polohách, v poľnohospodárskej krajine, sa sčasti zachovali kvetnaté lúky. Tieto oblasti sú obohatené o rozptýlenú zeleň (ovocné stromy alebo sady, remízky, samostatne stojace stromy).

Tabuľka 17: V SPA Beskydy sú predmetom ochrany nasledujúce druhy vtákov

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V SPA	V CZ	V EÚ (tis.)	
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	25-35	4000-8000	180-320	B
A239	ďateľ bielochrbtý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	40-60	180-260	180-550	B
A236	tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	50-60	5000-10000	740-1400	A
A320	muchárik červenohrdlý/ muchárik malý	<i>Ficedula parva</i>	40-60	1200-2400	1200-10000	B
A030	bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>	5-10	400-500	7,8-12	A
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	12-20	50-70	53-140	C
A217	kuviček vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	30-40	1200-2000	47-110	B
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	80-110	1000-1200	2500-3100	B
A108	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	5-10 (jedincov)	300-400	760-1000	C
A241	ďateľ/ dúbniak trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	30-50	350-500	350-1100	C

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

SCI Beskid Żywiecki

Kód lokality: PLH240006

Rozloha: 35 276,05 ha

Kraj: Śląskie

Okres: Żywiec

Kat. územie: Żywiec, Jeleśnia, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujsoły, Węgierska Górka.

Popis: Územie sa nachádza v geomorfologickej oblasti Stredných Beskýd v pohorí Beskid Żywiecki v Poľsku. Vyznačuje sa rozmanitými formami georeliéfu ako sú hrebene, vyvýšeniny, skalné steny, rebrá, skalné sutiny a pod. Územie je tvorené flyšovými horninami tzv. Magurského flyšu. Hydrológia má typický horský charakter. Veľké množstvo potokov s prudkým spádom a vodopádmi. Vo veľkej miere je ovplyvnená geologickou stavbou. Rozdielna priepustnosť hornín neumožňuje vytvárať väčšie zásoby podzemných vôd. S tým súvisí aj slabá výdatnosť prameňov a nestálosť vodných tokov počas roka. Vegetáciu tvoria prírodné komplexy ihličnatých a listnatých lesov (asi 75%), prírodné, polo-prírodné a antropogénne nelesné spoločenstvá.

Tabuľka 18: V SCI Beskid Żywiecki sú predmetom ochrany nasledujúce druhy biotopov

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregión
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	35,28	A	U1
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	176,38	B	U1
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	0,0	B	FV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	176,38	C	U1
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	1058,28	A	FV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	176,38	A	U1
9110	Kyslomilné bukové lesy	3527,61	A	FV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	3,53	A	FV
9410	Horské smrekové lesy	5291,42	A	U1
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	3,53	B	FV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	7055,22	A	U1
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	3,17	C	FV
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	17,64	-	U2
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	0,35	-	FV
4070	Kosodrevina	52,91	C	FV
4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín/ Nízke subalpínske kroviny	10,58	C	FV

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu v ÚEV	Stav biotopu v bioregióně
6520	Horské kosné lúky	599,69	B	U1
3220	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	35,28	B	U1
7110	Aktívne vrchoviská	10,58	C	U1
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	17,64	C	U1
91D0	Rašeliniskové brezové/ borovicové/ smrekové lesíky	10,58	C	U1

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregióně (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

Tabuľka 19: V SCI Beskid Żywiecki sú predmetom ochrany nasledujúce druhy

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v SCI	Stav druhu v bioregióně
1193	kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>	-	C	U1
1096	mihuľa potočná	<i>Lampetra planeri</i>	-	B	FV
1355	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	-	C	U1
1361	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	-	C	U1
1324	netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>	-	B	FV
1354	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	1-5	C	FV
4014	bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>	-	C	U1
1060	ohniváček veľký	<i>Lycaena dispar</i>	-	-	U1
2001	mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>	-	C	U1
2612	hraboš tatranský	<i>Microtus tatricus</i>	1-100	B	U2
1352	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	1-15	C	FV
4109	prilbica tuhá moravská	<i>Aconitum firmum ssp. moravicum</i>	-	A	U1
4021	pralesník oranžovošitý	<i>Phryganophilus ruficollis</i>	-	-	U1
4024	fúzač karpatský	<i>Pseudogaurotina excellens</i>	-	C	U1
6244	tozzia alpina subsp. carpathica	<i>Tozzia alpina ssp. carpathica</i>	-	A	U1
1166	mlok hrebatý	<i>Triturus cristatus</i>	-	C	U2
5264	mrena škvritá	<i>Barbus carpathicus</i>	-	C	U1

Kód Natura 2000	Druhy		Počet jedincov na lokalite	Stav druhu v SCI	Stav druhu v bioregiónu
4070	zvonček hrubokoreňový	<i>Campanula serrata</i>	300-500	C	U1
1149	plž podunajský	<i>Cobitis taenia</i>	-	B	-
1163	hlaváč bieloplutvý	<i>Cottus gobio</i>	-	C	U1
1902	črievičník papučkový	<i>Cypripedium calceolus</i>	-	-	U1
1381	dvojhrot zelený	<i>Dicranum viride</i>	-	C	FV

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

Stav biotopu alebo druhu v bioregiónu (U2 -Unfavourable – Bad (zlý), U1 – Unfavourable – Inadequate (nevyhovujúci), FV – Favourable (priaznivý))

SPA Beskid Żywiecki

Kód lokality: PLB240002

Rozloha: 34 988,81 ha

Kraj: Śląskie

Okres: Żywiec

Kat. územie: Jeleśnia, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujsoty, Węgierska Górka.

Popis: Územie sa nachádza v geomorfologickej oblasti Stredných Beskýd v pohorí Beskid Żywiecki v Poľsku. Vyznačuje sa rozmanitými formami georeliéfu ako sú hrebene, vyvýšeniny, skalné steny, rebrá, skalné sutiny a pod. Územie je tvorené flyšovými horninami, dominantnými sú zvetrávané pieskovce, ktoré spolu s bridlicami tvoria karpatský flyš. Najzaujímavejšie skalné útvary sa nachádzajú v hornej časti Pilska, v údolí Cebulowského potoka, na hrebeni pohoria Lipowska-Rotmanka a Boraches-Prusowa. Najväčšou jaskyňou v tejto oblasti je jaskyňa Wickowa v Sopotnia Wielka dlhá 101 m. Územie je pokryté hustou sieťou vodných tokov, ktoré majú typický horský charakter (prudké spády, vodopády). Hlavnými riekami územia sú Sola a Koszarawa. Zvláštnosťou je niekoľko malých zosuvných jazier. Vegetáciu vytvárajú prírodné a polo-prírodné nelesné spoločenstvá a prírodné komplexy ihličnatých a listnatých lesov. Nachádzajú sa tu aj cenné rašeliniská, ktoré sa vytvorili v priehlinách vytvorených zosuvmi pôd.

Tabuľka 20: V SPA Beskid Żywiecki sú predmetom ochrany nasledujúce druhy vtákov

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V SPA (jedince)	V Poľsku	V EÚ (tis.)	
A223	pôtik kapcavý	<i>Aegolius funereus</i>	6-20	1200-2400	110-350	C
A259	ľabtuška vrchovská	<i>Anthus spinoletta</i>	21-35	1700-2600	8,4-11	C
A091	orol skalný	<i>Aquila chrysaetos</i>	2-3	28-34	2500-3100	B
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	48-100	15000-20000	19-38	-
A215	výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	1-2	270-380	170-330	C

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V SPA (jedince)	V Poľsku	V EÚ (tis.)	
A264	vodnár potočný	<i>Cinclus cinclus</i>	35-50	1900-3000	1300-2000	C
A122	chrapkáč poľný	<i>Crex crex</i>	164-170	39000-52000	180-550	C
A239	ďateľ bielochrbtý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	60-65	1500-2000	140-310	C
A868	ďateľ prostredný	<i>Dendrocopos medius</i> (<i>Leiopicus medius</i>)	-	20000-36000	740-1400	-
A236	ďateľ čierny	<i>Dryocopus martius</i>	105-110	30000-45000	47-110	-
A217	kuvičok vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	21-25	1400-1800	740-1600	C
A261	trasochvost horský	<i>Motacilla cinerea</i>	203-205	7000-10000	400-860	C
A344	orešnica perlovaná	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	45-60	3000-5000	110-160	C
A072	včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>	13-15	3300-4000	350-1100	-
A241	ďateľ/ Ľubník trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	76-80	1000-1400	180-320	C
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	21-35	3000-5000	53-140	C
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	8-12	1300-1800	310-670	C
A282	drozd kolohrivý	<i>Turdus torquatus</i>	208-250	1600-3200	760-1000	C
A108	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	21-30	260-315	640-2000	B

Stav biotopu/druhu je význam lokality pre ochranu príslušného predmetu ochrany (A – vysoko významný, B – veľmi významný, C – významný)

6 Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

V nasledujúcich kapitolách budú pre každú lokalitu sústavy Natura 2000 (CHVÚ, ÚEV) najskôr identifikované predmety ochrany potenciálne dotknuté navrhovanou zmenou (s odôvodnením) a následne bude vykonané vyhodnotenie vplyvu variantov navrhovanej činnosti na tieto predmety ochrany.

Lokality sústavy Natura 2000 sú hodnotené v rozsahu aktualizácie národného zoznamu území európskeho významu, ktorý vláda Slovenskej republiky schválila dňa 13. 7. 2022. Respektíve z vykonávajúcich rozhodnutí komisie (EÚ) z 21.1.2021.

6.1 Možné vplyvy zámeru

Táto kapitola slúži na popísanie vplyvov, ktoré sa môžu pri navrhovanej činnosti prejavíť v menšej či väčšej miere na dotknutých lokalitách a predmetoch ochrany. Vplyvy boli definované na základe vstupov a výstupov (kap. 2.2. a 2.3), odborných skúseností spracovateľov a na základe poznatkov z vedeckých štúdií o tejto problematike. Nižšie v tejto podkapitole uvedené vplyvy je potrebné vnímať ako **teoretický podklad k samotnému hodnoteniu**. Informácie či tu popísané vplyvy vôbec nastanú, ako aj samotné hodnotenie intenzity a kvantifikácia rozsahu jednotlivých vplyvov, je spracované nižšie v kapitolách 6.3. a 6.4. v tomto dokumente.

Vplyvy výstavby

- zásah do biotopov spojený s ich likvidáciou, degradáciou alebo inými negatívnymi vplyvmi
- rušenie hlukom alebo svetlom zo stavebných strojov
- možná kontaminácia pôdy alebo vody v prípade havárií stavebných strojov

Vplyvy prevádzky

- rušenie hlukom alebo svetlom z prevádzky komunikácie
- zvýšenie fragmentácie územia oproti súčasnému stavu
- riziko zrážok predmetov ochrany prechádzajúcimi dopravnými prostriedkami
- zvýšenie bariérového efektu v území (znížená priestupnosť územia pre živočíchy)
- prevádzka projektu je plánovaná na dobu neurčitú, ale v prípade jeho odstránenia by došlo k veľmi podobným vplyvom ako pri výstavbe (hluk, zvýšená doprava, riziko kontaminácie).

6.2 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany

Vylúčenie vplyvu zámeru vychádza z ekológie biotopov a druhov (predmetov ochrany). Postup pri určení možného vplyvu je jednotný, pre lepšiu orientáciu uvedené aj priamo pri stručnom odôvodnení vplyvu na predmet ochrany v tabuľke identifikácie vplyvov pre jednotlivé lokality sústavy Natura 2000.

6.2.1 ÚEV Malá Fatra

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie ÚEV priamo nezasahuje, toto ÚEV je vzdialené 15,9 km juhovýchodne od zámeru. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto ÚEV. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto ÚEV. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri ÚEV, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z ÚEV až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 21: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Malá Fatra

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
5130	Porasty borievky obyčajnej	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6210	Suchomilné trávinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa <i>Orchideaceae</i>)	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
7220	Penovcové prameniská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8160	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9150	Vápnomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6150	Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6520	Horské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížín do alpínskeho stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9410	Horské smrekové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
4070	Kosodrevina	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8120	Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9110	Kyslomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
6199	spriadač kostihojový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1355	vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	nie	žiadny	ovplyvnenie pri migrácií nepredpokladáme vzhľadom k zapracovaným parametrom migračných objektov (dodržanie suchej cesty), neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1083	roháč obyčajný (<i>Lucanus cervus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1014	pimprlík mokraďový (<i>Vertigo angustior</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1308	uchaňa čierna (<i>Barbastella barbastellus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1304	podkovár veľký (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1303	podkovár malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
1324	netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1323	netopier veľkouchý (<i>Myotis bechsteinii</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1087	fúzač alpský (<i>Rosalia alpina</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
4024	fúzač karpatský (<i>Pseudogauritina excellens</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
2094	poniklec slovenský (<i>Pulsatilla slavica</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
4109	prilbica tuhá moravská (<i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4014	bystruška potočná (<i>Carabus variolosus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1902	črievičník papučkový (<i>Cypripedium calceolus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
4070	zvonček hrubokoreňový (<i>Campanula serrata</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
2074	klinček lesklý (<i>Dianthus nitidus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1386	kyjanôčka zelená (<i>Buxbaumia viridis</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
2001	mlok karpatský (<i>Triturus montandoni</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1086	plocháč červený (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4116	vrchovka alpínska (<i>Tozzia carpathica</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV

6.2.2 ÚEV Ľadonhora

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie ÚEV priamo nezasahuje, toto ÚEV je vzdialené 4,8 km juhovýchodne od zámeru. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto ÚEV. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto ÚEV. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri ÚEV, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z ÚEV až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 22: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Ľadonhora

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
5130	Porasty borievky obyčajnej	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9150	Vápnomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií

6.2.3 ÚEV Kysucké Beskydy

Keďže v roku 2017 prebehla na Slovensku aktualizácia zoznamu lokalít sústavy Natura 2000 (c-etapa), v rámci ktorej bolo ÚEV Kysucké Beskydy územne rozšírené a doplnené o ÚEV Kysucké Beskydy SKUEV2288, bude pre potreby tohto primeraného hodnotenia považované ÚEV Kysucké Beskydy ako súhrn týchto dvoch ÚEV. Teda budú vyhodnotené spoločne. Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie ÚEV priamo nezasahuje, toto ÚEV je vzdialené 5,7 km východne od zámeru. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto ÚEV. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto ÚEV. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri ÚEV, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z ÚEV až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 23: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Kysucké Beskydy

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9110	Kyslomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9140	Javorovo-bukové horské lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
6520	Horské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
7220	Penovcové prameniská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1163	hlaváč bieloplutvý (<i>Cottus gobio</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1355	vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	nie	žiadny	ovplyvnenie pri migrácií nepredpokladáme vzhľadom k zapracovaným parametrom migračných objektov (dodržanie suchej cesty), neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1061	modráčik bahniskový (<i>Maculinea nausithous</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
1324	netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	nie	žiadny	Zámer nezasahuje do ÚEV a ovplyvnenie pri preletoch bolo redukované prijatými opatreniami vyplývajúcimi z migračnej štúdie priamo do technického návrhu plánovanej činnosti
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4014	bystruška potočná (<i>Carabus variolosus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
4070	zvonček hrubokoreňový (<i>Campanula serrata</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1386	kyjanôčka zelená (<i>Buxbaumia viridis</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
2001	mlok karpatský (<i>Triturus montandoni</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV
1086	plocháč červený (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4116	vrchovka alpínska (<i>Tozzia carpathica</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do ÚEV

6.2.4 ÚEV Malý Polom

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie ÚEV priamo nezasahuje, toto ÚEV je vzdialené cca 17 km severozápadne od zámeru. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto ÚEV. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto ÚEV. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri ÚEV, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z ÚEV až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 24: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Malý Polom

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
91D0	Rašeliniskové brezové/ borovicové/ smrekové lesíky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9110	Kyslomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
9410	Horské smrekové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do ÚEV
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer

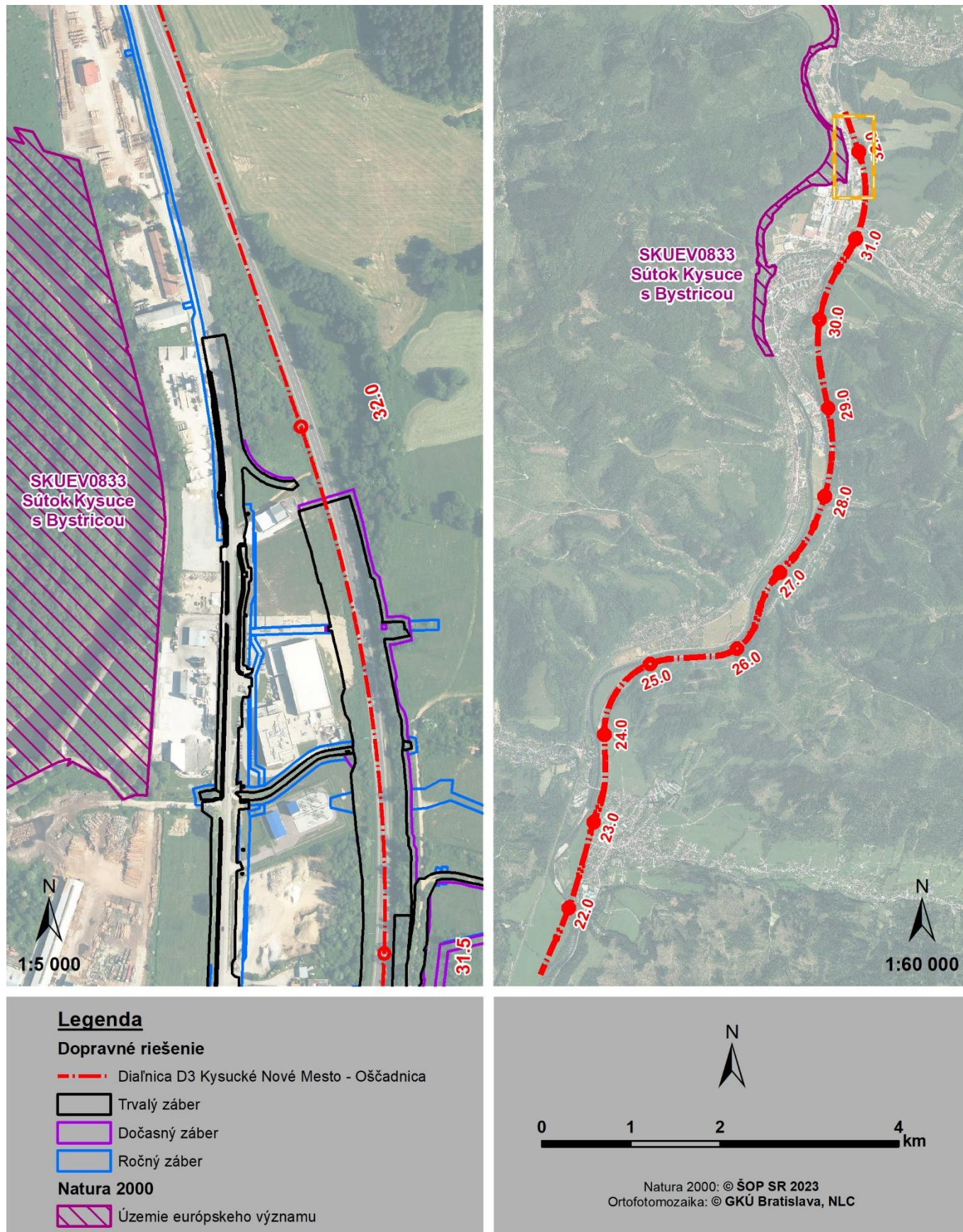
Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer

6.2.5 ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie ÚEV priamo nezasahuje, (pozri obrázok č.1) ale je vedený v tesnej blízkosti v jednom mieste iba cca 100m západne. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, predpokladáme aj ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto ÚEV. Vplyvy sa vzťahujú aj na dotknuté druhy živočíchov, ktoré môžu byť ovplyvnené vplyvmi z výstavby alebo prevádzky zámeru tu hodnoteného plánovaného úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Obrázok 1: Pozícia navrhovanej činnosti vo vzťahu k ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou

Tabuľka 25: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	áno	nepriamy	ovplyvnenie kvality biotopu emisiami či prašnosťou vnútri ÚEV
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	nie	žiadny	Biotop sa nachádza vo väčšej vzdialenosti od zámeru (za riekou Kysuca) aktualizáciou inventarizácie biotopov nebol potvrdený v blízkosti zámeru
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	áno	priamy	zámer môže ovplyvniť migráciu druhu na ktorej je závislý stav populácie
1163	hlaváč bieloplutvý (<i>Cottus gobio</i>)	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie kvality vody mimo ÚEV
1355	vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	nie	žiadny	ovplyvnenie pri migrácií nepredpokladáme vzhľadom k zapracovaným parametrom migračných objektov (dodržanie suchej cesty), neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1146	pĺž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie kvality vody mimo ÚEV
1105	hlavátka podunajská (<i>Hucho hucho</i>)	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie kvality vody mimo ÚEV

6.2.6 CHVÚ Malá Fatra

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 územie CHVÚ priamo nezasahuje, toto územie je od zámeru vzdialené 15,9 km juhovýchodne. Avšak potenciálne hniezdisko predmetov ochrany, druhov európskeho významu alebo časť ich potravných biotopov sa môže nachádzať aj mimo chráneného územia.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Výskyt druhov v území a charakter ich výskytu bol stanovený aj na základe návrhu programu starostlivosti pre Chránené vtáčie územie Malá Fatra na roky 2016 – 2045 (ŠOP SR, 2015) a odbornej publikácie Chránené vtáčie územia Slovenska (Karaska, Trnka, Krištín, Ridzoň, 2015).

Tabuľka 26: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci CHVÚ Malá Fatra

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A091	orol skalný	<i>Aquila chrysaetos</i>	áno	priamy	možné ovplyvnenie jedincov z vnútra CHVÚ pri preletoch, potulkách, hľadaní potravy
A103	sokol sťahovavý	<i>Falco peregrinus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A215	výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	áno	nepriamy	v okolí trasy vhodné biotopy druhu, ale mimo CHVÚ
A223	pôtik kapcavý	<i>Aegolius funereus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A239	ďateľ bielochrbtý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A236	tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A321	muchárik bielokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A280	skalár pestrý	<i>Monticola saxatilis</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A229	rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A030	bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A072	včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A224	lelek lesný	<i>Caprimulgus europaeus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A429	ďateľ hnedkavý	<i>Dendrocopos syriacus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A122	chrapkáč poľný	<i>Crex crex</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A217	kuvček vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A340	strakoš veľký	<i>Lanius excubitor</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A113	prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A274	žltouchvost hôrny	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	nie	žiadny	Teritórium žltouchvosta je natoľko malé, že do priestoru zámeru z CHVÚ nezasahuje. Navyše sa v okolí tento druh vyskytuje vo vyšších nadmorských výškach a tým nedôjde ani k zásahu do populácie mimo CHVÚ.
A319	muchar sivý	<i>Muscicapa striata</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A107	tetrov hoľniak	<i>Tetrao tetrix</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A108	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A241	ďateľ/ dúbniak trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A320	mucharík malý	<i>Ficedula parva</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ

6.2.7 SCI Beskydy

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie SCI priamo nezasahuje, toto SCI je vzdialené cca 11 km severozápadne od zámeru a nachádza sa v Českej republike. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto SCI. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto SCI. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri SCI, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z SCI až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 27: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci SCI Beskydy

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9110	Kyslomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9140	Javorovo-bukové horské lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9410	Horské smrekové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
7220	Penovcové prameniská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6210	Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
5130	Porasty borievky obyčajnej	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix eleagnos</i>)	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
3220	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1032	korýtko riečne (<i>Unio crassus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1355	vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1324	netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	nie	žiadny	Zámer nezasahuje do ÚEV a ovplyvnenie pri preletoch bolo redukované prijatými opatreniami vyplývajúcimi z migračnej štúdie priamo do technického návrhu plánovanej činnosti
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer
4014	bystruška potočná (<i>Carabus variolosus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1386	kyjanôčka zelená (<i>Buxbaumia viridis</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
2001	mlok karpatský (<i>Triturus montandoni</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1086	plocháč červený (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	priamy	okraj karpatskej populácie závislý na migrácií cez zámer
4109	prilbica tuhá moravská (<i>Aconitum firmum</i> ssp. <i>moravicum</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
4026	drevník ryhovaný (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI

6.2.8 SCI Beskid Żywiecki

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 na územie SCI priamo nezasahuje, toto SCI je vzdialené cca 9,3 km východne od zámeru. Vzhľadom na charakter vplyvov vyplývajúcich zo zámeru, nepredpokladáme ovplyvnenie biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v tomto SCI. Biotopy sú v dostatočnej vzdialenosti od vplyvov zámeru a zároveň zámer neovplyvňuje hydrologické pomery vnútri tohto SCI. Vplyvy sa tak vzťahujú na mobilnejšie druhy živočíchov, ktoré potenciálne komunikujú s populáciami vnútri SCI, alebo ich akčný rádius (vrátane migrácií) siaha z SCI až po tu hodnotený, plánovaný úsek D3.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 28: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci SCI Beskid Żywiecki

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9110	Kyslomilné bukové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9140	Javorovo-bukové horské lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9410	Horské smrekové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
4070	Kosodrevina	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
4080	Spoločenstvá subalpínskych krovín/ Nízke subalpínske kroviny	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
6520	Horské kosné lúky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
3220	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
7110	Aktívne vrchoviská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
91D0	Rašeliniskové brezové/ borovicové/ smrekové lesíky	nie	žiadny	zámer nezasahuje do SCI
1193	kunka žltobruchá (<i>Bombina variegata</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1096	mihuľa potočná (<i>Lampetra planeri</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany	Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1355	vydra riečna (<i>Lutra lutra</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri ÚEV
1361	rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
1324	netopier obyčajný (<i>Myotis myotis</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4014	bystruška potočná (<i>Carabus variolosus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1060	ohnivák veľký (<i>Lycaena dispar</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
2001	mlok karpatský (<i>Triturus montandoni</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
2612	hraboš tatranský (<i>Microtus tatricus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1352	vlk dravý (<i>Canis lupus</i>)	áno	nepriamy	ovplyvnenie pri migrácií
4109	prilbica tuhá moravská (<i>Aconitum firmum ssp. moravicum</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
4021	pralesník oranžovošitý (<i>Phryganophilus ruficollis</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
4024	fúzač karpatský (<i>Pseudogaurotina excellens</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
6244	tozzia alpina subsp. carpathica (<i>Tozzia alpina ssp. carpathica</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1166	mlok hrebenatý (<i>Triturus cristatus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
5264	mrena škvrnitá (<i>Barbus carpathicus</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
4070	zvonček hrubokoreňový (<i>Campanula serrata</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1149	pĺž podunajský (<i>Cobitis taenia</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1163	hlaváč bielo plutvový (<i>Cottus gobio</i>)	nie	žiadny	vyskytuje sa v trase ale neovplyvní predmet ochrany vnútri SCI
1902	črievičník papučkový (<i>Cypripedium calceolus</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI
1381	dvojhrot zelený (<i>Dicranum viride</i>)	nie	žiadny	nevyskytuje sa v trase ani zámer nezasahuje do SCI

6.2.9 SPA Beskid Żywiecki

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 územie SPA priamo nezasahuje, toto územie je od zámeru vzdialené 9,3 km východne. Avšak potenciálne hniezdisko predmetov ochrany, druhov európskeho významu alebo časť ich potravných biotopov sa môže nachádzať aj mimo chráneného územia.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 29: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci SPA Beskid Żywiecki

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A223	pôtik kapcavý	<i>Aegolius funereus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A091	orol skalný	<i>Aquila chrysaetos</i>	áno	priamy	možné ovplyvnenie jedincov z vnútra CHVÚ pri preletoch, potulkách, hľadaní potravy
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A215	výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A264	vodnár potočný	<i>Cinclus cinclus</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A122	chrapkáč poľný	<i>Crex crex</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A239	ďateľ bieločrptý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A868	ďateľ prostredný	<i>Dendrocopos medius (Leopiepus medius)</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A236	tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A217	kuvičok vrbčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A261	trasochvost horský	<i>Motacilla cinerea</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrsok
A344	orešnica perlovaná	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A072	včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A241	dáteľ/ dúbniak trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	áno	nepriamy	v okolí trasy vhodné biotopy druhu, ale mimo CHVÚ
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A282	drozd kolohrivý	<i>Turdus torquatus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A108	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A259	ľabtuška vrchovská	<i>Anthus spinoletta</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje

6.2.10 SPA Beskydy

Zámer plánovaného úseku diaľnice D3 územie SPA priamo nezasahuje, toto územie je od zámeru vzdialené 15 km severozápadne. Avšak potenciálne hniezdisko predmetov ochrany, druhov európskeho významu alebo časť ich potravných biotopov sa môže nachádzať aj mimo chráneného územia.

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Tieto predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 6.3.

Tabuľka 30: Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v rámci SPA Beskydy

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A234	žlna sivá	<i>Picus canus</i>	áno	nepriamy	v okolí trasy vhodné biotopy druhu, ale mimo CHVÚ
A239	dáteľ bieločrptý	<i>Dendrocopos leucotos</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A236	tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A320	muchárik malý	<i>Ficedula parva</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A030	bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ
A220	sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>	áno	nepriamy	možné ovplyvnenie pri disperzií, preletoch mimo CHVÚ

Kód Natura 2000	Názov predmetu ochrany		Možný vplyv	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A217	kuviček vrabčí	<i>Glaucidium passerinum</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrskok
A104	jariabok hôrny	<i>Bonasa bonasia</i>	nie	žiadny	vhodný biotop, vyskytuje sa, ale má malý domovský okrskok
A108	hlucháň hôrny	<i>Tetrao urogallus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje
A241	ďateľ/ dúbniček trojprstý	<i>Picoides tridactylus</i>	nie	žiadny	v okolí trasy nie je vhodný biotop ani sa druh nevyskytuje

6.3 Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany a ciele ochrany

Predmety ochrany, pri ktorých nebolo vylúčené ovplyvnenie v kapitole 6.2, budú v tejto kapitole podrobené detailnému vyhodnoteniu.

Identifikované vplyvy vychádzajú mimo iného z údajov a záverov uvedených už v kapitolách 4.2. Údaje o vstupoch, 4.3. Údaje o výstupoch a údajoch o ďalších charakteristikách hodnoteného zámeru a dotknutého územia. Pri vplyve, kde je to účelné sú zahrnuté aj kumulatívne vplyvy či synergické vplyvy.

V nasledujúcom texte je hodnotenie realizované pomocou stupnice, definovanej v Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (Žiačiková a kol., 2023).

Tabuľka 31: Význam jednotlivých stupňov vplyvu

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negatívny vplyv	Nepriaznivý vplyv na integritu územia podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť (v nadväznosti na parametre cieľov ochrany); významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu (v nadväznosti na parametre cieľov ochrany). Projekt je možné schváliť len za splnenia podmienok stanovených v odsekoch 11 a 12 § 28 zákona o ochrane prírody.
-1	Mierne negatívny vplyv	Mierny, nevýznamný negatívny vplyv. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami. Nevylučuje schválenie projektu.

Hodnota	Termín	Popis
0	Nulový vplyv	Žiadny preukázateľný vplyv.
+1	Mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu. Mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+2	Významný pozitívny vplyv	Významný priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. (dosiahnutie cieľov ochrany vo vzťahu k zlepšeniu stavu predmetu ochrany územia sústavy Natura 2000).

6.3.1 Vplyv na európsky významné biotopy

Ako podklad bola využitá inventarizácia biotopov európskeho a národného významu, spracovaná pre dotknuté územie v roku 2023 (HBH Projekt spol. s r.o., 2023) a tiež inventarizácia biotopov európskeho a národného významu pre diaľničný úsek D3 Žilina Brodno – Čadca Bukov (Geobotany 2020). Pre celkové rozlohy biotopov v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou boli použité údaje z Európskej agentúry životného prostredia (<http://natura2000.eea.europa.eu>).

Presnejšie rozloha biotopov na Slovensku a celkové rozlohy biotopov v sústave Natura 2000 boli stanovené z údajov reportingu za roky 2013 – 2018, dostupných tu:

https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=sk/eu/art17/envxrnpsda/SK_habitats_reports-20190711-093854.xml&conv=589&source=remote (citované 15.8.2023).

Mapy aktuálneho rozšírenia predmetných druhov rastlín a živočíchov boli prevzaté zo Správy o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie rokov 2013 – 2018.

6.3.1.1 Biotop 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy - prioritný

Tento biotop bol v kapitole 6.2 vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou.

Ekologické nároky

Tento široko ponímaný biotop zahŕňa niekoľko lesných fytoocenóz a to mäkké lužné lesy v alúviách veľkých riek (zväz *Salicion albae*) a porasty s dominantnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) alebo jelšou sivou (*Alnus incana*) v povodiach menších tokov zaplavované povrchovou alebo podzemnou vodou. V alúviách väčších nížinných riek sa nachádzajú vrbovo-topoľové lesy, tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva topoľov a vrb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V stredných polohách pri menších tokoch na vrbovo-topoľové lesy nadväzujú jaseňovo-jelšové podhorské lesy, tvorené jaseňom štíhlym a jelšou lepkavou. V horských oblastiach na horných tokoch ubúda zastúpenie jaseňa štíhleho a jelšu lepkavú strieda jelša sivá. V klasifikácii slovenských biotopov túto jednotku nazývame horské jelšové lužné lesy (Ls1.4). V podraze prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie.

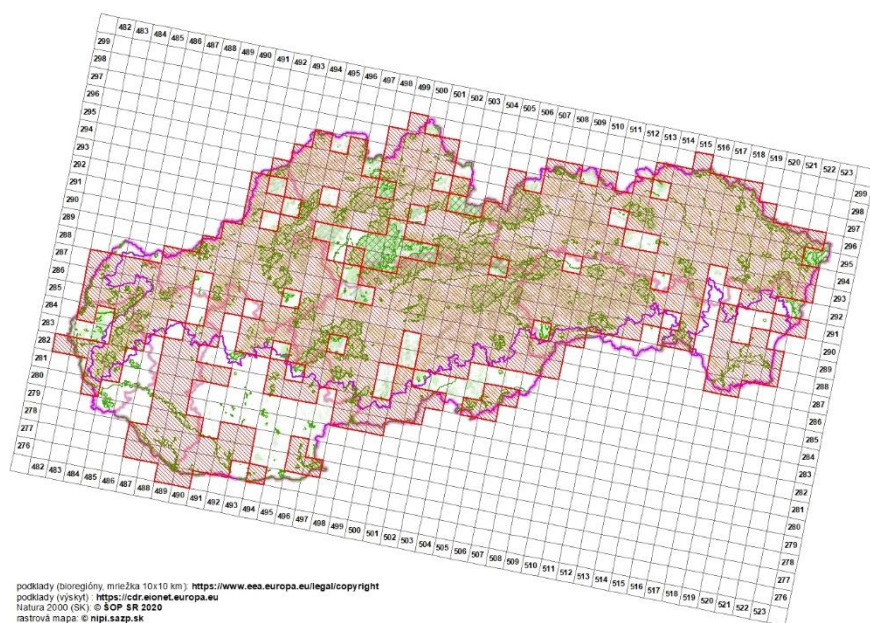
Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy sú prioritný biotop európskeho významu (Viceníková et al. 2003). Aj napriek rozsiahlej plošnej redukcii a fragmentácii sú posledné zvyšky týchto lesov dôležitým refúgiom pre mnohé chránené a ohrozené druhy rastlín aj živočíchov. Biotop je ohrozený predovšetkým melioráciami a s tým spojeným poklesom hladiny podzemných vôd (Stanová, Valachovič 2002). Pri zmene hydrologických podmienok a eliminácii záplav dochádza k zmene na mezofilnejšie spoločenstvá. Z toho vyplývajúcim faktorom ohrozenia je expanzívny nástup

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

inváznych druhov, pre ktoré sú rieky prirodzeným koridorom šírenia (hlavne *Aster lanceolatus* agg., *Impatiens glandulifera*, *I. parviflora*, *Negundo aceroides*, *Solidago gigantea* a i.). Lesy biotopu 91E0 sú najviac invadovaným lesným biotopom v rámci Slovenska aj Európy (Wagner et al. 2017; Medvecká et al. 2018) a situácia v nich sa stále zhoršuje.

Výskyt v dotknutých lokalitách a kvalita biotopu

Biotop 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy sa v alpskej biogeografickej oblasti nachádza v stave U1 - nepriaznivý, nevyhovujúci.

Obrázok 2: Výskyt biotopu 91E0 na Slovensku

Podľa inventarizácie biotopov európskeho a národného významu pre diaľničný úsek D3 Žilina Brodno – Čadca Bukov (Geobotany 2020) sa biotop vyskytuje v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou na viacerých miestach v celkovej rozlohe 13,94 ha. Oproti tomu údaje z Európskej agentúry životného prostredia udávajú rozlohu biotopu v rámci tohto ÚEV 15,73 ha. Rozdiel 1,8 ha v celkovej rozlohe biotopu vnútri tohto ÚEV môže byť spôsobený časovým rozstupom jednotlivých inventarizácií.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Podľa aktuálnej inventarizácie biotopov (Geobotany 2020) a podľa aktualizácie inventarizácie biotopov (HBH Projekt spol. s r.o., 2023) a výmere dočasných a trvalých záberov pri výstavbe úseku D3 Oščadnica – Čadca, Bukov 2.profil a D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica, nedôjde k priamemu záberu tohto biotopu 91E0 vnútri ÚEV.

Z povahy vplyvov (emisie) na základe emisnej štúdie (INSL 2022) je možné vylúčiť dodatočné ovplyvnenie tohto biotopu 91E0 nad rámec súčasného vplyvu nulového variantu. Príspevok emisií do samotného územia po spustení prevádzky diaľnice D3 je zanedbateľný. A to rovnako v priamom zábere ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou (biotop nie je v strete so zámerom) a aj nižšie po toku rieky Kysuca a teda v miestach kde sa biotop aktuálne nachádza. V tomto prípade možno teda uvažovať iba s ovplyvnením prašnosťou počas z výstavby, ktorá však bude prevyšovaná miestnymi priemyselnými podnikmi oddeľujúcimi budúce stavenisko a tu hodnotený biotop.

Celková plocha biotopu 91E0 v SR	4 200 ha
Celková plocha biotopu vo všetkých ÚEV v SR	2 400 ha
Plocha biotopu v dotknutom ÚEV (ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou)	13,94 ha (15,73 ha)
Plocha ovplyvneného biotopu v ÚEV (priamy záber stavbou)	0 ha
Plocha ovplyvneného biotopu v ÚEV (ovplyvnenie kvality biotopu prašnosťou)	0 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k ploche biotopu v dotknutom ÚEV	0 %

Tabuľka 32: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Výmera biotopu	ha	15,5	Udržanie existujúcej výmery biotopu v ÚEV.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV a preto neovplyvňuje ani výmeru biotopu v ňom	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV
Zastúpenie charakteristických drevín	Percento pokrytia / ha	najmenej 80 %	Charakteristická druhová skladba: Alnus glutinosa <30%, Alnus incana, Padus racemosa, P. nigra, S. caprea, S. fragilis, S. purpurea, Ulmus laevis, Fraxinus excelsior, Padus racemosa	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na zastúpenie charakteristických drevín na plochách s výskytom biotopu v ÚEV.	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV
Zastúpenie charakteristických druhov synúzie podrastu (bylín, krov, machorastov, lišajníkov)	Počet druhov / ha	najmenej 3	Charakteristická druhová skladba: Caltha palustris, Galium palustre, Humulus lupulus, Lycopodium europaeus, Lysimachia nummularia, L. vulgaris, Lythrum salicaria, Mentha longifolia, Myosotis scopioides agg., Persicaria hydropiper, Phalaroides arundinacea, Rubus caesius, Symphytum officinale, Stachys palustris, Urtica dioica.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na zastúpenie charakteristických druhov podrastu na plochách s výskytom biotopu v ÚEV.	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Zastúpenie alochtónnych druhov/inváznych druhov drevín a bylín	Percento pokrytia / ha	menej ako 5 %	Minimálne zastúpenie nepôvodných, inváznych a expanzívnych cievnatých rastlín pohánkovec japonský (<i>Fallopia japonica</i>), slnečnica hlúznatá (<i>Helianthus tuberosus</i>), boľševník obrovský (<i>Heracleum mantegazzianum</i>), netýkavka žliazkatá (<i>Impatiens glandulifera</i>), zlatobyl kanadská (<i>Solidago canadensis</i>), (Stenactis annua), ježatec laločnatý (<i>Echinocystis lobata</i>).	Navrhovaná činnosť sa dostáva do blízkosti ÚEV najmä pri severnej časti úseku. Medzi plánovanou D3 a samotným ÚEV sa však nachádzajú priemyselné objekty (zástavba), ktorá však odtieni vplyvy (šírenie inváznych druhov drevín a bylín) plánovanej D3	Bez vplyvu (0) – vzhľadom na trasovanie plánovanej D3 vo vzťahu k súčasnej zástavbe a využívaniu dotknutého územia.
Mŕtve drevo (stojace, ležiace kmene stromov hlavnej úrovne s limitnou hrúbkou d1,3 najmenej 30 cm, pre Ls 1.1 d1,3 najmenej 50 cm)	m ³ /ha	najmenej 10 rovnomerne po celej ploche	Zabezpečenie prítomnosti odumretého dreva na ploche biotopu v danom objeme.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na podiel mŕtveho dreva na plochách s výskytom biotopu v ÚEV.	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Zachovalá prirodzená dynamika toku	Výskyt prirodzených úsekov tokov	Na celom toku v ÚEV a v jeho bezprostrednom okolí	Tok bez prekážok spôsobujúcich spomalenie vodného toku, odklonenie toku, hrádze, zníženie prietochnosti.	Navrhovaná činnosť nevyžaduje úpravy koryta Kysuce, vyžaduje však zásah do koryta rieky Bystrica avšak mimo samotné ÚEV a to vo vzdialenosti cca 800m od samotného ÚEV.	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV, vzhľadom na malý rozsah úprav brehov koryta navyše vo väčšej vzdialenosti od samotného ÚEV, bude vnútri ÚEV nezmenená prirodzená dynamika toku.

Významnosť vplyvu

Realizáciou zámeru nedôjde k priamemu zásahu do európsky významnému biotopu 91E0, ani k jeho ovplyvneniu počas bežnej prevádzky zámeru. Ovplyvnenie počas výstavby zvýšenou prašnosťou, môže byť rôzne vzhľadom k rozptylovým podmienkam, nepredpokladáme významne negatívny vplyv. Vplyv na biotop bol preto z princípu predbežnej opatrnosti vyhodnotený ako **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2 Vplyv na európsky významné druhy

Ako podklad k vyhodnoteniu vplyvov boli využité biologické prieskumy uvedené v kapitole 2 Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie.

Pre celkové rozlohy biotopov druhu a veľkosti populácií druhov v dotknutých ÚEV(SCI) a CHVÚ(SPA) boli použité údaje z Európskej agentúry životného prostredia (<http://natura2000.eea.europa.eu/>) citované 16.8.2023).

Presnejšie, rozloha vhodných biotopov druhu na Slovensku a veľkosti populácií druhov v sústave Natura 2000 aj na Slovensku, boli stanovené z údajov reportingu za roky 2013 – 2018, dostupných tu (citované 16.8.2023):

- Druhy:
https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=sk/eu/art17/envxrnepda/SK_species_reports-20190711-093907.xml&conv=593&source=remote
- Vtáky:
https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=sk/eu/art12/envxztcaq/SK_birds_reports_20191007-094141.xml&conv=612&source=remote

Všeobecné údaje týkajúce sa ekologických požiadaviek druhov na životné prostredie a preventívnym opatreniam smerujúcich k zmierneniu vplyvov ľudskej činnosti vychádzajú predovšetkým z Programov starostlivosti pre jednotlivé CHVÚ a ÚEV (a ich návrhov) ako aj a z odbornej literatúry. Výskytové dáta z vykonaného prieskumu, boli korigované údajmi z databázy KIMS ŠOPR SK (www.biomonitoring.sk). Mapy aktuálneho rozšírenia predmetných

druhov rastlín a živočíchov boli prevzaté zo Správy o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie rokov 2013 – 2018.

Druhy, ktoré sú vyhodnotené ako dotknuté a zároveň majú schválený **program starostlivosti** pre územie Slovenskej republiky sú nasledovné:

- Vlk dravý (*Canis lupus*)
- Rys ostrovid (*Lynx lynx*)
- Medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Z ich schválených programov starostlivosti vychádzajú vo vzťahu k tu hodnotenému zámeru diaľnice D3 nasledovné manažmentové opatrenia a stanovené ciele.

Vlk dravý (*Canis lupus*):

- spracovať a pravidelne aktualizovať mapu hlavných migračných koridorov druhu a posudzovať vplyvy líniovej infraštruktúry a iných činností na migráciu druhu
- presadzovanie budovania ekoduktov v rámci aktuálnej aj novovybudovanej dopravnej infraštruktúry

Rys ostrovid (*Lynx lynx*):

- pred každou výstavbou plánovanej infraštruktúry analyzovať jej vplyv na konektivitu biotopov populácií rysa v rámci dotknutého i širšieho územia,
- pri výstavbe infraštruktúry v územiach s výskytom rysa zabezpečiť konektivitu populácií rysa prostredníctvom biokoridorov a vybudovaním ekoduktov rozmiestnených na základe analýzy konektivity biotopov a návykov lokálnej populácie,
- predchádzať ďalšej fragmentácii lokálnych populácií rysa na Slovensku, za účelom zachovania prepojenia medzi západnými a východnými Karpatmi

Medveď hnedý (*Ursus arctos*):

- spracovať a pravidelne aktualizovať mapu hlavných migračných koridorov druhu a posudzovať vplyvy existujúcej a plánovanej líniovej infraštruktúry a iných činností na migráciu druhu
- zabezpečiť technické prvky v krajine, ako sú ekodukty v rámci aktuálnej aj novovybudovanej dopravnej infraštruktúry.
- vypracovať projekt na cezhraničnú ochranu a manažment medveďa hnedého zabezpečujúci zjednotený systém hlavne monitoringu a zásahu do populácie medveďa. Špeciálnu pozornosť v projekte venovať migrácii do okolitých štátov.

6.3.2.1 Cicavce

6.3.2.1.1 vlk dravý (*Canis lupus*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Kysucké Beskydy, ÚEV Malý Polom, SCI Beskydy a SCI Beskid Żywiecki.

Ekologické nároky

Vlk je po medveďovi druhý najväčší terestrický vrcholový predátor v Európe. Jeho úloha v ekosystéme je mnohoraká a nenahraditeľná.

Obdobie párenia prebieha od januára asi do polovice marca. Vĺčica je schopná oplodnenia asi len jeden týždeň počas ruje. Aj u vlka samca prebieha spermatogenéza iba v zime, mimo tohto obdobia nie je schopný oplodnenia. V ucelenej rodinnej jednotke, kde nedošlo k strate dospelých sa párenia zúčastňuje tzv. alfa pár.

Mláďatá v našich podmienkach sa rodia od prvej dekády marca do polovice mája. Brloh býva buď povrchový, poloopený alebo podzemný. Je veľmi dobre ukrytý a v prípade jeho odhalenia človekom, vĺčica prenosí potomstvo na iné miesto.

Vlk pre svoju existenciu potrebuje využívať veľké priestory, tzv. domovské územie. Jeho veľkosť predovšetkým závisí od množstva koristi, ktorú má k dispozícii. Čím viac potravy, tým menšie sú domovské okruhy. Veľkosť dvoch vlčích svoriek monitorovaných VHF telemetriou na Slovensku bola 150 a 190 km².

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

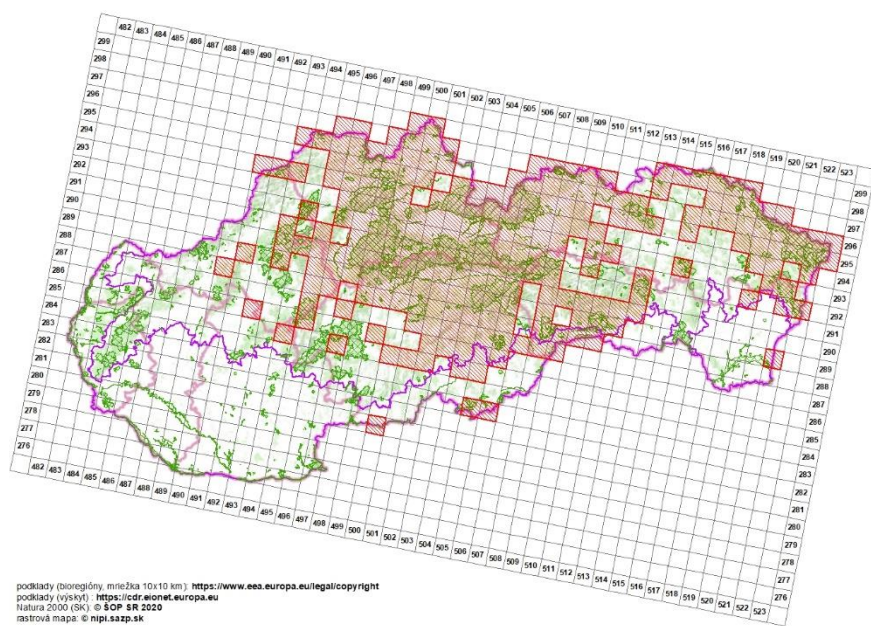
Pôvodne obýval celý európsky kontinent. Teraz je však jeho areál v dôsledku prenasledovania podstatne zmenšený. V západnej Európe je rozšírený ostrovčekovito. Obýva predovšetkým rozsiahle lesné oblasti Ruska, Poľska a Ukrajiny. Vyskytuje sa v Škandinávii, na Balkáne, v Karpatoch, na Apeninskom a Pyrenejskom polostrove.

Odhaduje sa, že populácia vlka dravého v Európe má asi 60 000 jedincov. Z toho 45 000 vlkov obýva rôzne oblasti Ruska a Bieloruska, 5500 karpatskú oblasť, 5200 dinársku a balkánsku oblasť, 2300 Pyrenejský polostrov, 2000 Pobaltie a severovýchodné Poľsko, 500 Apeninský polostrov a 200 Škandináviu.

Na Slovensku má vlk v súčasnosti súvislé rozšírenie, obýva väčšinu východo a stredoslovenských pohorí, pričom okrajovo zasahuje aj do niektorých pohorí západného Slovenska. V skutočnosti tvoria Západné Karpaty pre vlka jeden ekosystém, ktorý obýva, vrátane českej, poľskej a maďarskej časti a populácia je prepojená aj s Východnými Karpatmi v Poľsku a Ukrajine. Pomerne veľké percento vlčích svoriek v Západných Karpatoch má teritóriá, ktoré presahujú medzinárodné hranice, najmä s Poľskom.

Populačná hustota medzi rôznymi oblasťami značne kolíše v závislosti od miery prenasledovania. Priemerná početnosť na 100 km² zo Západných Karpát sa pohybuje v rozmedzí od 1,20 (Tatry) do 4,2 (Bieszczady, Poľsko).

Obrázok 3: Výskyt vlka dravého na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

FV - priaznivý

Výskyt v dotknutej oblasti

Posledná správa z veľkoplošného monitoringu veľkých šeliem v územnej pôsobnosti CHKO Kysuce (ŠOPSR, SCHKO Kysuce, 2023) udáva objektívne zhodnotenie **vlčej populácie** nasledovne:

Vo východnej časti Javorníkov boli počas monitoringu zaznamenané stopové dráhy 2 vlkov, ktorí sa v teréne pohybovali spolu. V pohorí Kysucké Beskydy boli lokalizované tri zoskupenia vlkov v počte 2+6+2 stopových dráh. V Kysuckej vrchovine boli zistené 4 stopové dráhy vlka v dvoch zoskupeniach po dvoch jedincoch. Občasným výskytom veľkých šeliem je známe aj územie v pohraničnej časti obcí Skalité, Čierne a Svrčinovec. V priebehu monitoringu

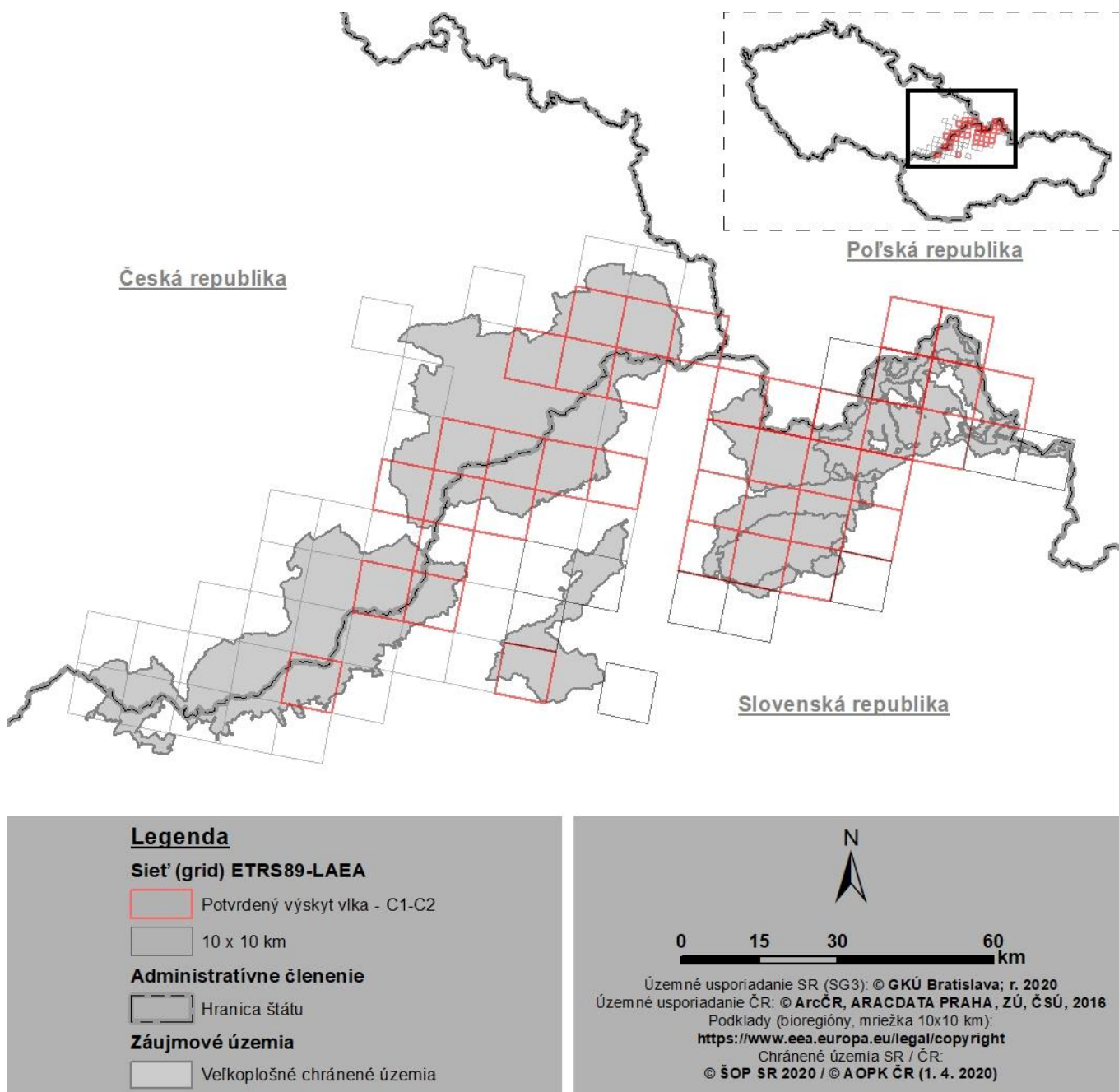
neboli na mapovaných transektoch v tomto území zaznamenané veľké šelmy. Práve hraničný hrebeň medzi Slovenskom, Poľskom a Českou republikou tvorí v distribúcii jedincov veľkých šeliem významné územie, ktoré je súčasťou biokoridoru nadregionálneho významu. V sledovanej populácii boli počas roka 2022/2023 odpozorované 4 zranené, krivajúce jedince vlka.

V rámci prieskumu bioty pre potreby primeraného hodnotenia bol vlk dravý (*Canis lupus*) zaznamenaný v území dotknutom tu hodnoteným zámerom. Tento výskyt bol dokumentovaný fotograficky. Záznam tak podporuje fakt, že zámer sa nachádza v celistvom areály rozšírenia vlka v tejto oblasti.

Tento fakt potvrdzuje a presne popisuje aj migračná štúdia pre jednotlivé úseky plánovanej diaľnice D3 od Žiliny Brodno po Čadca Bukov, 2.profil (HBH Projekt spol. s r.o., 2020). Tá sa zamerala (okrem iného) na výskyt a migrácie vlka v dotknutom území plánovaného zámeru. Priamo v údolí rieky Kysuca bol prieskumom a inštalovanými fotopascami potvrdený výskyt vlka (fotograficky) na troch miestach. Pri obci Horelica, Dunajov a Povina. Všetky záznamy sa viažu k tesnej blízkosti súčasných líniových bariér v údolí (cesta prvej triedy a železnica).

Obrázok 4: Migrujúci jedinec vlka zachytený pri prekonávaní antropickej prekážky v údolí rieky Kysuca pri obci Dunajov

Obrázok 5: Potvrdený výskyt vlka v záujmovom území za roky 2017-2019 (Hnutí duha – interreg)

Vplyvy zámeru na predmet ochrany

Priamo v trvalom zábere stavby aj jeho bezprostredného okolia bol druh zaznamenaný. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré môže vlk využívať. Druh je výnimočne plachý a spravidla sa ľudskej aktivite a blízkosti vyhýba najmä počas dňa. Preto sa nepredpokladá konflikt s druhom počas výstavby. Všeobecne u všetkých druhoch veľkých šeliem je problematická najmä migračná priestupnosť líniovej bariéry. V tomto prípade bol vplyv na migráciu minimalizovaný technickými opatreniami (umiestnením a veľkosťou migračných objektov) navrhnutými v rámci spracovania rámcovej migračnej štúdie. Oplotenie diaľnice zároveň redukuje možnosť priamej mortality druhu počas prevádzky zámeru. V porovnaní so súčasným charakterom líniovej bariéry v údolí rieky Kysuca (cesty I. triedy), sa predovšetkým zníži pravdepodobnosť mortality, ale zároveň sa tiež vhodne nastavenými opatreniami mierne zvýši migračná priepustnosť pre druh (aj obecné pre všetky druhy veľkých šeliem).

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	302 – 610 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	200 – 410 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Ľadonhora	1 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	2 – 6 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Kysucké Beskydy	1 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malý Polom	1 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskydy	2 – 7 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskid Żywiecki	1 – 15 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	8 – 43 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0 jedincov
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Stanovené ciele ochrany pre identifikované dotknuté ÚEV (na Slovensku) majú pre druh *Canis lupus* úplne zhodné parametre a merateľnosť. Pri dvoch parametroch (podiel starých lesov a prepojenosť populácií) sú zhodné aj cieľové hodnoty. Nakoľko tu hodnotená navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do identifikovaných dotknutých ÚEV (pozri vyššie) a z charakteru navrhovanej činnosti (líniová stavba) je identifikovaný vplyv hlavne vo vzťahu k prepojenosti populácií, bolo v tom prípade pristúpené k hodnoteniu cieľov ochrany súhrnne pre všetky identifikované dotknuté ÚEV (na Slovensku).

Tabuľka 33: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Potrebné zvýšenie početnosti populácie	Nie je predpoklad vplyvu na rezidentné jedince z dôvodu väčšej vzdialenosti od navrhovanej činnosti (rádovo v kilometroch)	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV, ani nie je známe (ani predpoklad) zasahovanie domovských okrskov rezidentných jedincov do priestoru navrhovanej činnosti

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť biotopu	ha	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Výmera potenciálneho biotopu je určená na celé územie ÚEV.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV a preto neovplyvňuje ani výmeru biotopu v ňom	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV
Podiel lesov starších ako 60 rokov	%	Minimálny podiel 70%	Lesy dôležité pre trvalú existenciu druhu.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na podiel starších lesov v ÚEV.	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované všetky migračné koridory	Umožnené prepojenie populácií s ÚEV 0288 Kysucké Beskydy, 0642 Javornický Hrebeň, 0657 Malý Polom, 0252 Malá Fatra, 0256 Strážovské vrchy a hraničné ÚEV ČR a PL	Navrhovaná činnosť pravdepodobne zníži mortalitu na líniových bariérach v dotknutom území (kombinácia oplotenia a migračných objektov), zároveň vytvára možnosť bezpečného prechodu jedincov cez línie D3 a I/11.	Mierne pozitívny vplyv (+1) na dotknuté ÚEV. Tiež platí v kombinácii s nadväzujúcimi plánovanými úsekmi D3, ktoré budú vybavené funkčnými prechodmi v identifikovaných migračných profiloch.

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do čiastočne vhodného biotopu vlka avšak vždy mimo ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Kysucké Beskydy, ÚEV Malý Polom, SCI Beskydy, SCI Beskid Żywiecki, SCI Beskid Śląski. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS).

Zároveň ostane migračná priestupnosť krajiny zachovaná a oproti súčasnému stavu sa mierne zlepší. Preto aj diaľkové migrácie z poľských či českých SCI budú pokryté technickými riešeniami (migračnými objektami oplotením, prípadne dopravným značením).

Kumulatívne je možné uvažovať, že v rámci celého úseku plánovanej diaľnice D3 (Žilina až Čadca) budú spriechodnené štyri hlavné migračné koridory pre veľké šelmy:

- V oblasti Kysuckej Brány (pri obci Brodno) bude umiestnený ekodukt ponad cestu prvej triedy (I/11) a železnicu, a zároveň dostatočne migračne priepustný podchod popod diaľnicu D3.
- Medzi Kysuckým Novým Mestom a obcou Povina bude vybudovaná sústava podchodov (dva) dostatočne migračne priepustná pre veľké šelmy. Zároveň na ceste prvej triedy pribudne inteligentné dopravné značenie a v prípade, že poprojektový monitoring ukáže toto opatrenie ako nedostatočné vo vzťahu zníženia mortality na ceste I/11, bude vybudovaný ekodukt aj ponad cestu prvej triedy (I/11).
- Pri obci Dunajov (**v tu hodnotenom úseku navrhovanej činnosti**) bude vybudovaný ekodukt ponad diaľnicu D3 aj cesty I/11 dostatočných rozmerov pre umožnenie migrácie veľkých šeliem a zároveň bude vhodným oploštením cesty I/11 nasmerovaná migrácia do tohto objektu.
- Pri obci Horelica bude vybudovaná sústava podchodov, popod diaľnicu D3 aj zároveň popod cestu I/11. Navyše táto sústava podchodov bude doplnená o vhodné vegetačné úpravy.

Z uvedeného je zrejmé, že riešenie migrácie veľkých šeliem upravuje podmienky aj súčasných líniových bariér (I/11, železnica) aj tu navrhovanej novej líniovej bariéry (diaľnica D3). Zlepšenie migračnej priepustnosti týchto bariér navrhnutými opatreniami môže pozitívne ovplyvniť aj populácie vnútri dotknutých ÚEV/SCI, keďže tie sú migráciami tohto druhu navzájom prepojené (HBH Projekt spol. s r.o., 2020, Krojerová a kol. 2020).

Vzhľadom na plány starostlivosti o druh či pre jednotlivé dotknuté SCI/ÚEV, kde figuruje fragmentácia prostredia líniovými stavbami ako jeden z negatívnych faktorov a vzhľadom na fakt, že plánovaná výstavba diaľnice D3 eliminuje svojim technickým riešením tento fragmentačný vplyv (oproti súčasnému stavu), bude

- zásah do priaznivého stavu druhu **mierne pozitívny (+1)**

6.3.2.1.2 medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Malý Polom, ÚEV Kysucké Beskydy, SCI Beskydy, SCI Beskid Śląski a SCI Beskid Żywiecki.

Ekologické nároky

Na našom území obýva horské oblasti s ihličnatými a zmiešanými lesmi. Charakteristický je samotárskym spôsobom života. Nie je to však vyslovene teritoriálne zviera, jeho domovské okrsky sa často prekrývajú. Telemetrické výskumy v Malej Fatre alebo v Tatrách ukazujú, že veľkosti domovských okrskov samcov dosahujú 200 - 400 km² a 100 a viac km² u samíc. Veľkosť značne závisí na množstve dostupných letných aj zimných úkrytov, zdrojov potravy, ale aj na veľkosti celej medvedej populácie v danom území.

Medveď je spolu s medvedicou len v čase ruje. Je všežravec, ktorý konzumuje zelené časti rastlín, plody, rôzne bezstavovce, loví aj stavovce, najmä menšie, ale príležitostne aj raticovú zver a vyhladáva zdochliny.

Pári sa od konca mája do začiatku augusta, výnimočne neskôr. Mláďatá sa rodia od konca decembra do februára po 7 – 9 mesiacoch latentnej gravidity počas zimného brloženia. Brlohy máva v puklinách skál, pod vývratmi, v medzikoreňových dutinách veľkých stromov, občas v kosodrevine alebo v mladine pod hustými konármi ihličnanov. Počas zimného spánku (1/2 XI – III) je medveď schopný prijímať podnety z okolia (hlavne zvukové), ktoré ho môžu zo spánku ľahko prebudiť.

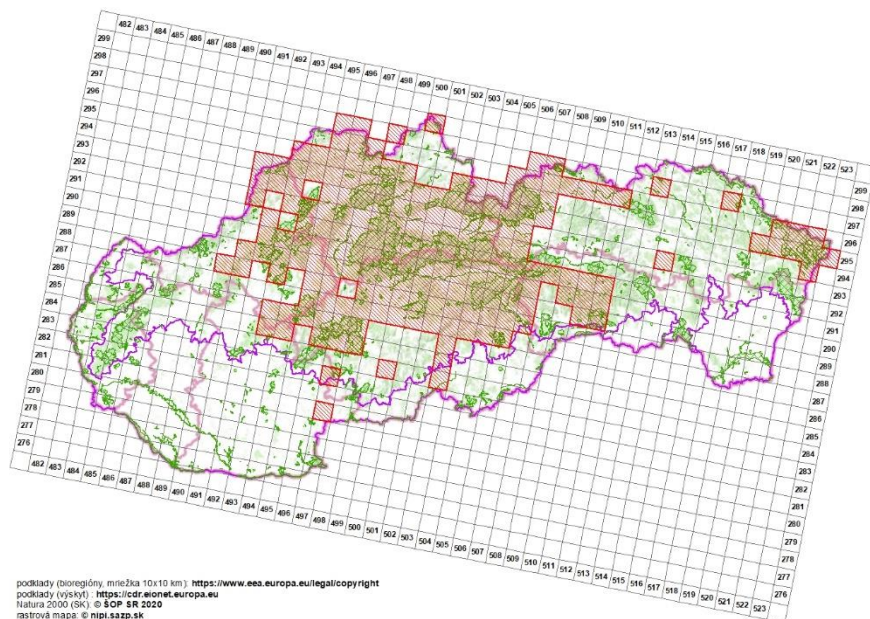
Vlastný vývoj zárodka trvá iba 8 – 10 týždňov. Vo vrhu sú najčastejšie 2 mláďatá, ale ich počet kolíše od 1 do 3. S matkou zostávajú až do tretieho roku života, keď pohlavne dospievajú. Samica sa pári v dvojročnej až trojročnej perióde. V prírode sa môžu medvede dožiť 30 – 40 rokov.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Pôvodne palearktický typ rozšírenia, dnes súvislá eurázijská časť areálu zasahuje do Škandinávie, pobaltských krajín a Ruska, izolované populácie sú v Karpatoch, na Balkáne, Pyrenejskom a Apeninskom polostrove.

Trvale žije v horských oblastiach severného, stredného a severovýchodného Slovenska (Nízke Beskydy a Bukovské vrchy).

Obrázok 6: Výskyt medveďa hnedého na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

FV - priaznivý

Výskyt v dotknutej oblasti

Posledná správa z veľkoplošného monitoringu veľkých šeliem v územnej pôsobnosti CHKO Kysuce (ŠOPSR, SCHKO Kysuce, 2023) udáva objektívne zhodnotenie **medvedej populácie** nasledovne:

Celkovo bolo nájdených (počas posledného zimného monitoringu šeliem 2022/2023) 7 stopových dráh medveďa. Všetky zaznamenané stopy sa nachádzali vo východnej časti CHKO Kysuce. V orografickom celku Kysucká vrchovina bola stopovaná vodiaca medvedica s dvomi minuloročnými mláďatami. V Kysuckých Beskydách boli stopované 3 samostatné jedince medveďa hnedého. V západnej časti CHKO Kysuce (Javorníky), bol naposledy zaznamenaný výskyt medveďa v novembri 2022 na fotopasci.

V rámci prieskumu bioty pre potreby primeraného hodnotenia bol medveď hnedý (*Ursus arctos*) zaznamenaný v území dotknutom pri obci Povina. Tento výskyt bol dokumentovaný fotograficky. Záznam tak podporuje fakt, že zámer sa nachádza v celistvom areály rozšírenia medveďa v tejto oblasti.

Tento fakt potvrdzuje a presne popisuje aj migračná štúdia pre jednotlivé úseky plánovanej diaľnice D3 od Žilina Brodno po Čadca Bukov, 2.profil (HBH Projekt spol. s r.o., 2020).

Obrázok 7: Migrujúci jedinec medveďa zachytený v príľahlom území

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Priamo v trvalom zábere stavby a jeho bezprostredného okolia nebol druh zaznamenaný. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré môže medveď využívať. Druh je výnimočne plachý a spravidla sa ľudskej aktivite a blízkosti vyhýba najmä počas dňa. Preto sa nepredpokladá konflikt s druhom počas výstavby. Všeobecne u všetkých druhoch veľkých šeliem je problematická najmä migračná priestupnosť líniovej bariéry. V tomto prípade bol vplyv na migráciu minimalizovaný technickými opatreniami (umiestnením a veľkosťou migračných objektov) navrhnutými v rámci spracovania rámcovej migračnej štúdie. Oplotenie diaľnice zároveň redukuje možnosť priamej mortality druhu počas prevádzky zámeru. V porovnaní so súčasným charakterom líniovej bariéry v údolí rieky Kysuca (cesty I. triedy), sa predovšetkým zníži pravdepodobnosť mortality, ale zároveň sa tiež vhodne nastavenými opatreniami mierne zvýši migračná priepustnosť pre druh (aj obecne pre všetky druhy veľkých šeliem).

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	900 – 1300 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	500 – 800 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Ľadonhora	0 – 1 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	50 – 80 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Kysucké Beskydy	2 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malý Polom	0 – 1 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskydy	1 – 3 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskid Żywiecki	1 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	54 – 95 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %

Celková veľkosť populácie druhu v SR	900 – 1300 jedincov
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Stanovené ciele ochrany pre identifikované dotknuté ÚEV (na Slovensku) majú pre druh *Ursus arctos* úplne zhodné parametre a merateľnosť. Nakoľko tu hodnotená navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do identifikovaných dotknutých ÚEV (pozri vyššie) a z charakteru navrhovanej činnosti (líniová stavba) je identifikovaný vplyv hlavne vo vzťahu k prepojenosti populácií, bolo v tom prípade pristúpené k hodnoteniu cieľov ochrany súhrnne pre všetky identifikované dotknuté ÚEV (na Slovensku).

Tabuľka 34: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Potrebné zvýšenie populácie	Nie je predpoklad vplyvu na rezidentné jedince z dôvodu väčšej vzdialenosti od navrhovanej činnosti (rádovo v kilometroch)	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV, ani nie je známe (ani predpoklad) zasahovanie domovských okrskov rezidentných jedincov do priestoru navrhovanej činnosti
Veľkosť biotopu	ha	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Výmera potenciálneho biotopu	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV a preto neovplyvňuje ani výmeru biotopu v ňom	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované všetky migračné koridory	Umožnené prepojenie populácií s ÚEV 2288 Kysucké Beskydy, 0834 Ľadonhora, 0642 Javornický Hrebeň, 0657 Malý Polom, 0252 Malá Fatra, 0251 Zázrivské lazy, 0256 Strážovské vrchy a hraničné ÚEV ČR a PL	Navrhovaná činnosť pravdepodobne zníži mortalitu na líniových bariérach v dotknutom území (kombinácia oplotenia a migračných objektov), zároveň vytvára možnosť bezpečného prechodu jedincov cez línie D3 a I/11.	Mierne pozitívny vplyv (+1) na dotknuté ÚEV. Tiež platí v kombinácii s nadväzujúcimi plánovanými úsekmi D3, ktoré budú vybavené funkčnými prechodmi v identifikovaných migračných profiloch.

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do vhodného biotopu medveďa avšak vždy mimo ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Malý Polom, ÚEV Kysucké Beskydy, SCI Beskydy, SCI Beskid Żywiecki. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS).

Zároveň ostane migračná priestupnosť krajiny zachovaná a oproti súčasnému stavu sa mierne zlepší. Preto aj diaľkové migrácie z poľských či českých SCI budú pokryté technickými riešeniami (migračnými objektami oplotením, dopravným značením).

V rámci celého úseku plánovanej diaľnice D3 (Žilina až Čadca) budú spriechodnené štyri hlavné migračné koridory pre veľké šelmy:

- V oblasti Kysuckej Brány (pri obci Brodno) bude umiestnený ekodukt ponad cestu prvej triedy (I/11) a železniciu, a zároveň dostatočne migračne priepustný podchod popod diaľnicu D3.
- Medzi Kysuckým Novým Mestom a obcou Povina bude vybudovaná sústava podchodov (dva) dostatočne migračne priepustná pre veľké šelmy. Zároveň na ceste prvej triedy pribudne inteligentné dopravné značenie a v prípade, že poprojektový monitoring ukáže toto opatrenie ako nedostatočné vo vzťahu zníženia mortality na ceste I/11, bude vybudovaný ekodukt aj ponad cestu prvej triedy (I/11).
- Pri obci Dunajov (**v tu hodnotenom úseku navrhovanej činnosti**) bude vybudovaný ekodukt ponad diaľnicu D3 aj cesty I/11 dostatočných rozmerov pre umožnenie migrácie veľkých šeliem a zároveň bude vhodným oplotením cesty I/11 nasmerovaná migrácia do tohto objektu.
- Pri obci Horelica bude vybudovaná sústava podchodov, popod diaľnicu D3 aj zároveň popod cestu I/11. Navyše táto sústava podchodov bude doplnená o vhodné vegetačné úpravy.

Z uvedeného je zrejmé, že riešenie migrácie veľkých šeliem upravuje podmienky aj súčasných líniových bariér (I/11, železnica) aj tu navrhovanej novej líniovej bariéry (diaľnica D3). Zlepšenie migračnej priepustnosti týchto bariér navrhnutými opatreniami môže pozitívne ovplyvniť aj populácie vnútri dotknutých ÚEV/SCI, keďže tie sú migráciami tohto druhu navzájom prepojené (HBH Projekt spol. s r.o., 2020, Krojerová a kol. 2020).

Vzhľadom na plány starostlivosti o druh či pre jednotlivé dotknuté SCI/ÚEV, kde figuruje fragmentácia prostredia líniovými stavbami ako jeden z negatívnych faktorov a vzhľadom na fakt, že plánovaná výstavba diaľnice D3 eliminuje svojim technickým riešením tento fragmentačný vplyv (oproti súčasnému stavu), bude

- zásah do priaznivého stavu druhu **mierne pozitívny (+1)**

6.3.2.1.3 rys ostrovid (*Lynx lynx*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Malý Polom, ÚEV Kysucké Beskydy, SCI Beskydy a SCI Beskid Żywiecki.

Ekologické nároky

Rys na Slovensku obýva horské oblasti, kde obľubuje najmä vertikálne výrazne členité terény, najmä skalnaté. Tieto mu poskytujú dostatok úkrytov v podobe skalnatých jaskýň a štrbín, ale často sa vyskytuje aj na južne exponovaných svahoch a v hustých mladinách. Rys ostrovid loví koristi strednej veľkosti, čiže od králika a zajaca cez srnčiu zver, kamzíky, muflóny, daniely až po jelenčatá a jelenice či mladé jelene v druhom roku života. V letnom období loví aj menšiu korisť, napr. drobné cicavce, vtáky.

Žije samotárskym spôsobom, utajene, skryto a len v čase párenia žije na krátky čas v páre. Rysy sa pária vo februári a marci. Samica rodí po 10 týždňovej gravidite, najčastejšie v máji 2 – 4 mláďatá, ktoré sú od matky závislé až do jej ďalšieho párenia, tj. približne vo veku jedného roka. Môžu sa dožiť 14 – 17 rokov.

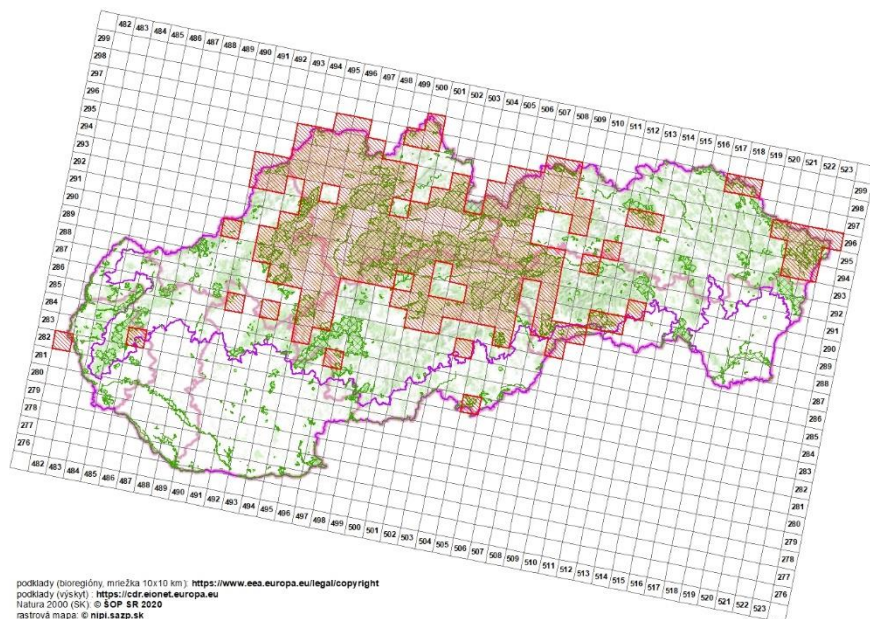
Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V Európe má izolované časti areálu v Karpatoch a na Balkáne, súvislý areál tvorí pás od Sibíra do severného Ruska, pobaltských krajín a Škandinávie. Introdukovaný koncom minulého storočia žije v Alpách, v Bavorskom lese, v Čechách, Rakúsku a Slovinsku.

Na základe odhadov denzity (medzi 0,8 – 1,22 samostatných rysov/100 km²) by mala byť súčasná veľkosť populácie rysa na Slovensku okolo 200, resp. 300 – 400 jedincov.

Ľudské aktivity s najväčšou pravdepodobnosťou limitujú potenciálnu veľkosť populácie rysa dosiahnuteľnú v prepojení na potenciálnu kapacitu vhodných biotopov na lokálnej aj národnej úrovni. Napriek tomu, že populácia rysa na Slovensku nie je ohrozená, odhadnutý nepriaznivý stav v referenčných územiach kladie dôraz na potrebu zlepšenia súčasných poznatkov o stave druhu na celom území jej rozšírenia (ŠOP SR, 2017).

Obrázok 8: Výskyt rysa ostrovida na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

U1- nepriaznivý nevyhovujúci

Výskyt v dotknutej oblasti

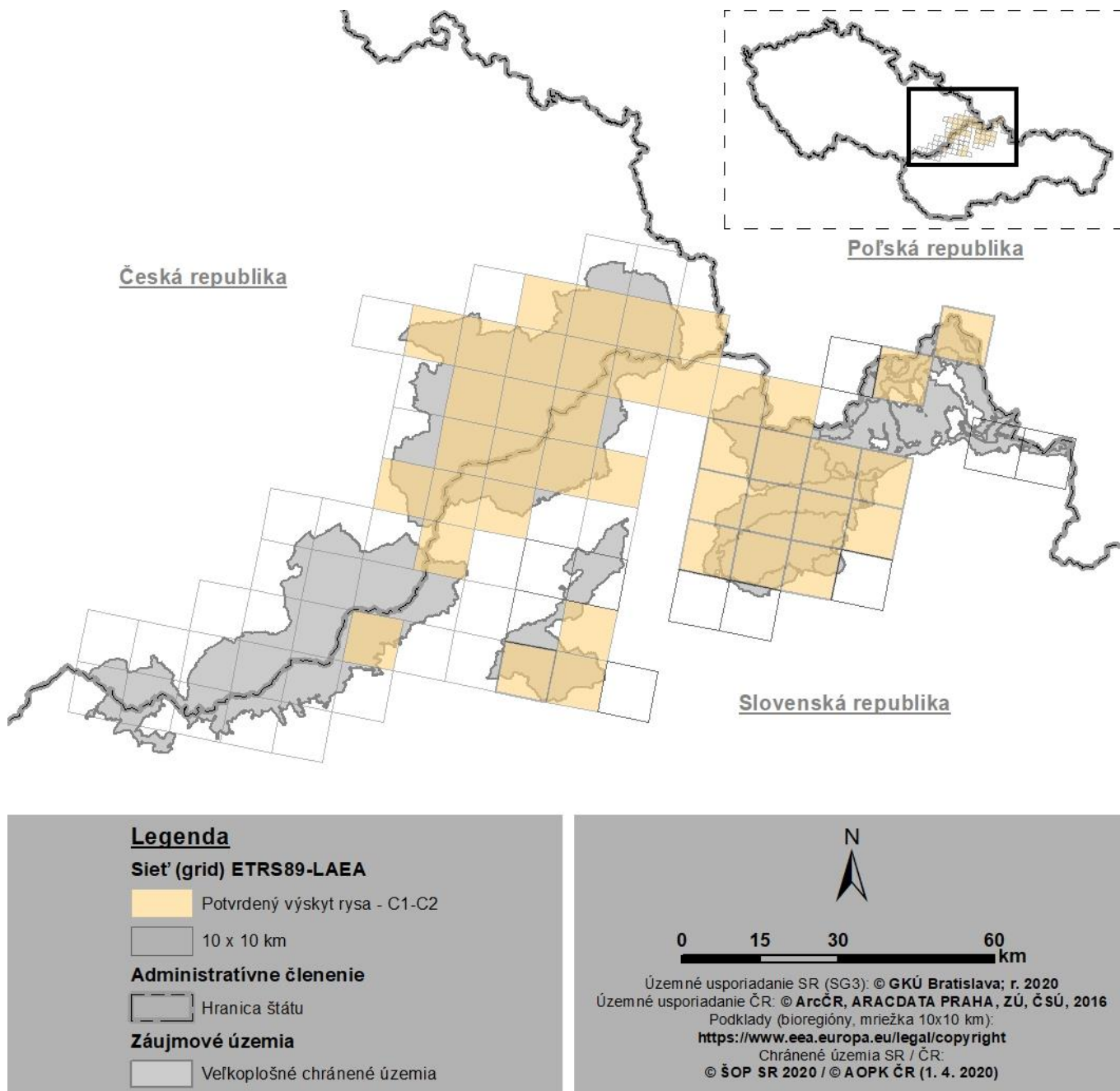
Posledná správa z veľkoplošného monitoringu veľkých šeliem v územnej pôsobnosti CHKO Kysuce (ŠOPSR, SCHKO Kysuce, 2023) udáva objektívne zhodnotenie **rysej populácie** nasledovne:

V západnej časti orografického celku Javorníky pohybovali 3 jedince rysa ostrovida. Z toho boli dva samce a jedna samica. Vo východnej časti Javorníkov nebol zaznamenaný výskyt rysa. V roku 2022 už tretí rok za sebou nebola v Javorníkoch zaznamenaná reprodukcia a prírastky druhu. V slovenskej časti Moravsko-sliezskych Beskyd sa sporadicky objavovali jedince rysa (jeden samec a dve samice, z toho jedna vodiaca matka s mláďatami), ktorých jadro výskytu je v CHKO Beskydy.

Počas prieskumu pre potreby migračnej štúdie a tohto primeraného hodnotenia boli jedince rysov zaznamenané v širšom okolí dotknutého územia. Predovšetkým v ich domovských okrskoch v hornatej (lesnatej) časti okolitého územia. Napríklad na vrchu Javorské nad obcou Oščadnica, či na vrchu Vrchrieka nad obcou Ochodnica.

Obrázok 9: Zachytený jedinec rýsa v rámci terénneho prieskumu

Obrázok 10: Potvrdený výskyt rysa v záujmovom území za roky 2017-2019 (Hnutí duha – interreg)

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Priamo v trvalom zábere stavby a jeho bezprostredného okolia nebol druh zaznamenaný. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré môže rys využívať. Druh je výnimočne plachý a spravidla sa ľudskej aktivite a blízkosti vyhýba najmä počas dňa. Preto sa nepredpokladá konflikt s druhom počas výstavby. Všeobecne u všetkých druhoch veľkých šeliem je problematická najmä migračná priestupnosť líniovej bariéry. V tomto prípade bol vplyv na migráciu minimalizovaný technickými opatreniami (umiestnením a veľkosťou migračných objektov) navrhnutými v rámci spracovania rámcovej migračnej štúdie. Oplotenie diaľnice zároveň redukuje možnosť priamej mortality druhu počas prevádzky zámeru. V porovnaní so súčasným charakterom líniovej bariéry v údolí rieky Kysuca (cesty I. triedy), sa predovšetkým zníži pravdepodobnosť mortality, ale zároveň sa tiež vhodne nastavenými opatreniami mierne zvýši migračná priepustnosť pre druh (aj obecné pre všetky druhy veľkých šeliem).

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	300 – 400 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	100 – 300 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Ľadonhora	0 – 1 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	2 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Kysucké Beskydy	1 – 5 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malý Polom	1 – 2 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskydy	15 – 20 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v SCI Beskid Żywiecki	- jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	19 – 33 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 35: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Potrebné zvýšenie početnosti populácie	Nie je predpoklad vplyvu na rezidentné jedince z dôvodu väčšej vzdialenosti od navrhovanej činnosti (rádovo v kilometroch)	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV, ani nie je známe (ani predpoklad) zasahovanie domovských okrskov rezidentných jedincov do priestoru navrhovanej činnosti
Veľkosť biotopu	ha	V závislosti od konkrétneho dotknutého ÚEV	Výmera potenciálneho biotopu je stanovená v starších lesoch, nie v holinách a monokultúrnych porastoch.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV a preto neovplyvňuje ani výmeru biotopu v ňom	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované všetky migračné koridory	Umožnené prepojenie populácií s ÚEV 0288 Kysucké Beskydy, 0834 Ľadonhora, 0642 Javornický Hrebeň, 0657 Malý Polom, 0252 Malá Fatra, 0251 Zázrivské lazy, 0256 Strážovské vrchy a hraničné ÚEV ČR a PL	Navrhovaná činnosť pravdepodobne zníži mortalitu na líniových bariérach v dotknutom území (kombinácia oplotenia a migračných objektov), zároveň vytvára možnosť bezpečného prechodu jedincov cez línie D3 a I/11.	Mierne pozitívny vplyv (+1) na dotknuté ÚEV. Tiež platí v kombinácii s nadväzujúcimi plánovanými úsekmi D3, ktoré budú vybavené funkčnými prechodmi v identifikovaných migračných profiloch.

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do vhodného biotopu rysa avšak vždy mimo ÚEV Ľadonhora, ÚEV Malá Fatra, ÚEV Malý Polom, ÚEV Kysucké Beskydy, SCI Beskydy, SCI Beskid Żywiecki. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS).

Zároveň ostane migračná priestupnosť krajiny zachovaná a oproti súčasnému stavu sa mierne zlepší. Preto aj diaľkové migrácie z poľských či českých SCI budú pokryté technickými riešeniami (migračnými objektami oplotením, dopravným značením).

V rámci celého úseku plánovanej diaľnice D3 (Žilina až Čadca) budú spriechodnené štyri hlavné migračné koridory pre veľké šelmy:

- V oblasti Kysuckej Brány (pri obci Brodno) bude umiestnený ekodukt ponad cestu prvej triedy (I/11) a železniciu, a zároveň dostatočne migračne priepustný podchod popod diaľnicu D3.
- Medzi Kysuckým Novým Mestom a obcou Povina bude vybudovaná sústava podchodov (dva) dostatočne migračne priepustná pre veľké šelmy. Zároveň na ceste prvej triedy pribudne inteligentné dopravné značenie a v prípade, že poprojektový monitoring ukáže toto opatrenie ako nedostatočné vo vzťahu zníženia mortality na ceste I/11, bude vybudovaný ekodukt aj ponad cestu prvej triedy (I/11).
- Pri obci Dunajov (**v tu hodnotenom úseku navrhovanej činnosti**) bude vybudovaný ekodukt ponad diaľnicu D3 aj cesty I/11 dostatočných rozmerov pre umožnenie migrácie veľkých šeliem a zároveň bude vhodným oplotením cesty I/11 nasmerovaná migrácia do tohto objektu.
- Pri obci Horelica bude vybudovaná sústava podchodov, popod diaľnicu D3 aj zároveň popod cestu I/11. Navyše táto sústava podchodov bude doplnená o vhodné vegetačné úpravy.

Z uvedeného je zrejmé, že riešenie migrácie veľkých šeliem upravuje podmienky aj súčasných líniových bariér (I/11, železnica) aj tu navrhovanej novej líniovej bariéry (diaľnica D3). Zlepšenie migračnej priepustnosti týchto bariér navrhnutými opatreniami môže pozitívne ovplyvniť aj populácie vnútri dotknutých ÚEV/SCI, keďže tie sú migráciami tohto druhu navzájom prepojené (HBH Projekt spol. s r.o., 2020, Krojerová a kol. 2020).

Vzhľadom na plány starostlivosti o druh či pre jednotlivé dotknuté SCI/ÚEV, kde figuruje fragmentácia prostredia líniovými stavbami ako jeden z negatívnych faktorov a vzhľadom na fakt, že plánovaná výstavba diaľnice D3 eliminuje svojim technickým riešením tento fragmentačný vplyv (oproti súčasnému stavu), bude

- zásah do priaznivého stavu druhu **mierne pozitívny (+1)**

6.3.2.2 Obojživelníky

6.3.2.2.1 kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Vykonané hodnotenie vychádza z výsledkov prieskumov bioty pre potreby primeraného hodnotenia a z migračnej štúdie (HBH Projekt spol. s r.o., 2020).

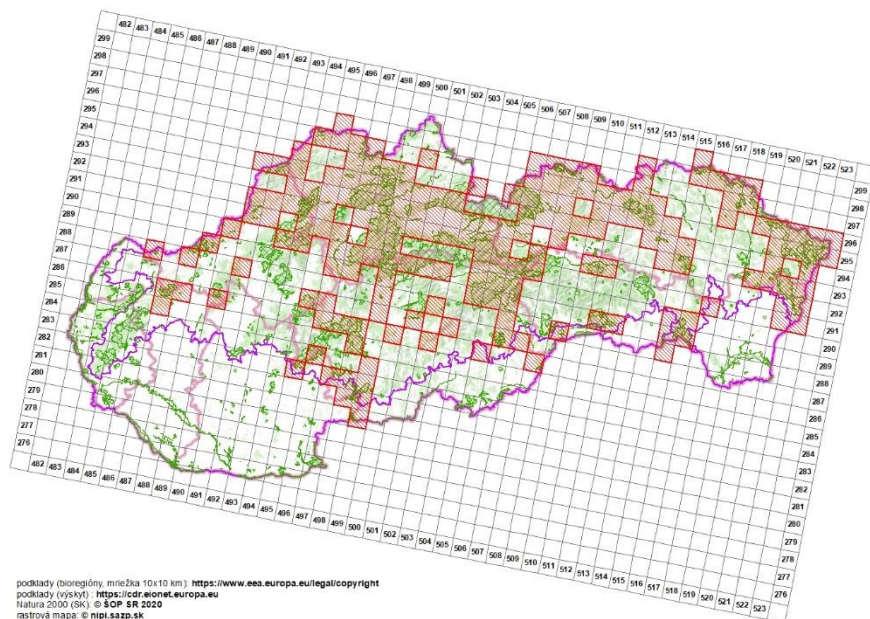
Ekologické nároky

Druh žije v jazierkach v lomoch a pieskovniach, drobných lesných a lúčnych kalužiach, avšak najčastejšie v zatopených priekopách a v kalužiach na lesných blatistých cestách, prípadne v mlákach na odkaliskách. V južných teplejších oblastiach sú viazané najmä na lesy. Na severnom Slovensku ju nájdeme aj v kotlinách, pasienkoch a rašeliniskách. V rybníkoch či požiarnych nádržkách ju nájdeme len v období sucha alebo po strate uvedeného biotopu, ktorý spĺňa jej ideálne nároky. Tu sa väčšinou nerozmnožuje. Väčšinu roka trávi vo vode, kde dochádza k páreniu a kladeniu vajícok väčšinou v niekoľkých vlnách v závislosti na dažďoch (od apríla do augusta).

Začiatkom jesene žaby vodu opúšťajú a migrujú k zimným úkrytom. Väčšina populácie zimuje iba do niekoľko metrov od vody. Pri tomto druhu sú preukázané migrácie až 1200 m od miesta rozmnožovania, pravdepodobne sú však aj migrácie na väčšie vzdialenosti v prípade výskytu príhodných suchozemských biotopov. Zimuje v puklinách skál, opustených norách hlodavcov, pod listím, v ruinách, v pivniciach atď.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Na Slovensku sa vyskytuje v pahorkatinách a pohoriach od nadmorskej výšky 250 až po 1200 m n. m. Do 500 m n. m. Spravidla hybridizuje s kunkou červenobruchou (*Bombina bombina*), čím vytvára súvislý, široký hybridizačný pás od západnej až po východnú hranicu, v oblasti predhorí a úpäť vyšších pohorí.

Obrázok 11: Výskyt kunky žltobruchej na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

U1- nepriaznivý nevyhovujúci

Výskyt v dotknutej oblasti

V dotknutom území sa vyskytuje na všetkých vhodných plochách aj v trase zámeru. V území sú prítomné okrem trvalo zavodnených plôch početné mláky aj v zarastajúcich koľajiskách po lesnej technike. Výskyt druhu v území je trvalý, vyskytuje sa tu počas letnej sezóny a v území i zimuje. V rámci dotknutého územia sa vyskytuje takmer po celom území, obľubuje lokality odlesnené s dostatkom svetla. Veľkosti jednotlivých populácií sa pohybujú rádovo od jedincov po desiatky až stovky jedincov na lokalite. Najvýznamnejší výskyt vo vzťahu k dotknutému ÚEV je výskyt kunky žltobruchej v genofondovej lokalite Oščadnica – Lesopark Oščadnice a okolie, čo je v tomto prípade v blízkosti nadväzujúceho úseku D3 Oščadnica – Čadca Bukov II. profil.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Je tu vysoké riziko osídlením výkopových jám kunkami počas stavebných prác na stavbe

Najvýznamnejšie vplyvy na tento druh sa dajú očakávať počas stavebných prác. Na stavenisku budú pravdepodobne vznikať zníženiny naplnené vodou, ktoré je kunka schopná veľmi rýchlo osídliť a naklášť do nich vajíčka. Môže tak dôjsť k zničeniu celých znášok počas následných stavebných prác alebo pojazdov stavebnej techniky. Tomu je nutné zabrániť zasypaním týchto znížení okamžite po ich vzniku tak, aby v nich nebola vodná plocha a nedošlo k nakladeniu vajíčok.

Fragmentačný efekt počas prevádzky plánovaného zámeru je dostatočne zmiernený navrhnutými opatreniami vo forme navádzania a prevádzania obojživelníkov cez vhodné migračné objekty.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	100 500 – 3 001 000 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	483
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	5 – 20 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	5 – 20 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0

Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 36: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	počet jedincov (adult)	Viac ako 20 jedincov	Odhaduje sa do veľkosti 5 – 20 jedincov (aktuálny údaj / z SDF). Je potrebný opakovaný monitoring stavu populácie druhu.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do lokality, avšak čiastočne ovplyvňuje vhodný reprodukčný biotop v disperznej vzdialenosti jedincov	Mierne negatívny vplyv (-1). Nie je možné jednoznačne vylúčiť prepojenie dotknutých populácií mimo lokality a vnútri lokality.
Rozloha potenciálneho reprodukčného biotopu	ha	Neznáma, bude definovaná po monitoringu stavu populácie v území	Rozmnožovacie lokality - stojaté vodné plochy s vegetáciou, periodicky zaplavované plochy v alúviu, niekedy aj v koľajách na cestách a mlákach.	Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na rozlohu reprodukčného biotopu v samotnom území, pretože priamo do tohto územia nezasahuje	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV.

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Podiel / počet lokalít potenciálneho reprodukčného biotopu v rámci územia	Percento z výmery lokality/ počet vhodných rozmnožovacích lokalít	Min. 1 % lokality / min. 15 vhodných rozmnožovacích lokalít	Podiel reprodukčných plôch v rámci lokality z celkovej výmery územia alebo počet evidovaných vhodných miest na rozmnožovanie druhu - stojaté vodné plochy s vegetáciou, periodicky zaplavované plochy v alúviu, niekedy aj v koľajách na cestách a mlákach.	Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na počet vhodných rozmnožovacích lokalít v samotnom území, pretože priamo do tohto územia nezasahuje	Bez vplyvu (0) - navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do ÚEV.

Významnosť vplyvu

Hodnotený zámer sa dostáva do priameho stretu s biotopom identifikovaných dotknutých obojživelníkov, **mimo územie európskeho významu**. Vnútri ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou nedochádza k priamemu stretu s vhodným biotopom kunky.

Plošný záber biotopu druhu navyše nepredstavuje svojou rozlohou významný zásah do biotopu obojživelníkov. Napriek tomu je nutné trvať na minimalizácii trvalého aj dočasného záberu a stavbu realizovať výlučne v rámci záberov stavby (pozri kap. 8).

Pre obojživelníky, sú navrhnuté opatrenia zamedzujúce ich pohybu cez diaľnicu a zároveň umožnenie ich migrácie popod cestné teleso. Ochrana predstavuje trvalé oplotenie proti migrujúcim obojživelníkom a migračné objekty.

Vplyv zámeru ako migračnej bariéry bude pri zachovaní súčasného rozsahu mostných objektov dobre kompenzovaný, čím sa znižuje riziko mortality na komunikácii a zároveň sú zachované možné prepojenia medzi jednotlivými populáciami. Z tohto dôvodu je možné konštatovať, že

- vplyv na kunku žltobruchu (*Bombina variegata*) pre ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou bude **mierne negatívny (-1)**

6.3.2.3 Ryby

6.3.2.3.1 hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Vykonané hodnotenie vychádza aj z výsledkov ichtyologickej štúdie (Aquabeles s.r.o. 2020).

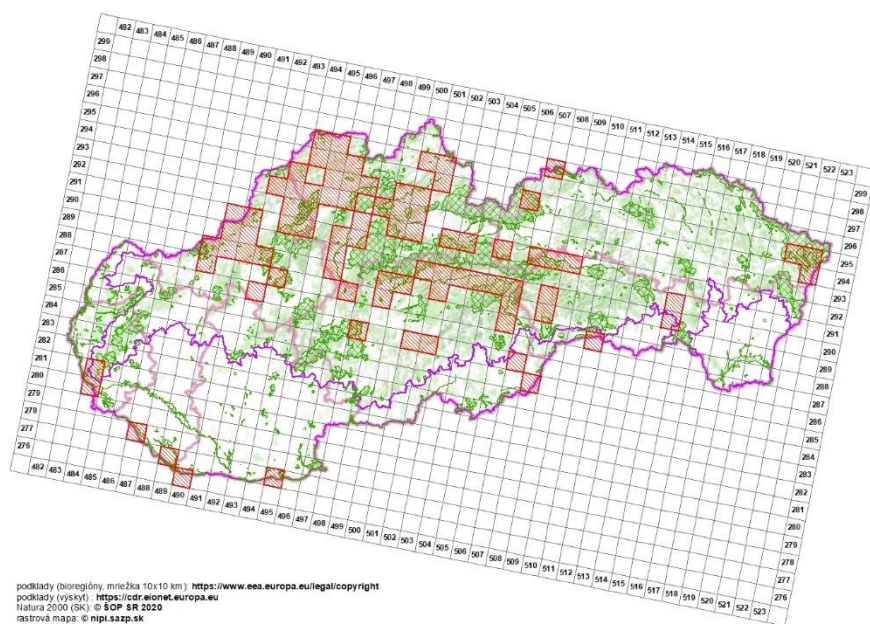
Ekologické nároky

Drobná ryba dorastajúca do dĺžky 15 cm, výnimočne 18 cm a dožívajúca sa 5 rokov. Maximálny zistený vek bol 10 rokov. Je náročná na obsah kyslíka vo vode. Sfarbením tela sa tento druh prispôsobuje svojmu okoliu. Telo je prevažne hnedé alebo šedé, s nepravidelným tmavším mramorovaním a štyrmi nevýraznými tmavými priečnymi pruhmi. Reofilný, litofilný, ikru ochraňujúci druh. Neres sa uskutočňuje v apríli až máji. Samica lepí na spodnú stranu kameňov alebo do jamky v piesku 8 – 900 kusov ikier. Veľkosť ikier sa pohybuje od 1,7 do 2,6 mm. Nakladené ikry samec stráži. Samce dosahujú pohlavnú zrelosť v prvom roku, samice v druhom až treťom roku. Preferuje miernejšie tečúce vody podhorskej zóny a má podobné nároky na obsah kyslíka ako pstruh. Živí sa faunou dna, ktorá je ukrytá medzi kameňmi alebo pod nimi.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Areál rozšírenia hlaváča bieloplutvého zahŕňa väčšinu Európy. Na Slovensku sa vyskytuje po celom území. Zníženie jeho početnosti v poslednom období, najmä v zime na prelome rokov 2005 a 2006, spôsobili extrémne počty chránených zimujúcich kormoránov, ktoré takmer zlikvidovali obsádku rýb v rieke Orave a hornej časti rieky Váh. V dávnejšej minulosti tento druh trpel najmä znečistením tokov. Z dôvodu zhoršujúcej sa kvality vody aj vo vyšších polohách početnosť hlaváča u nás klesá.

Obrázok 12: Výskyt hlaváča bieloplutvého na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

U1- nepriaznivý nevyhovujúci

Výskyt v dotknutej oblasti

Kvalita populácie hlaváča bieloplutvého v rieke Kysuca, ktorá patrí do Alpského bioregiónu je v súčasnosti nevyhovujúca. Napriek tomu hodnoty početnosti tohto druhu zaznamenané pri ichtyologických prieskumoch rieky Kysuca boli vyhovujúce. Pri 10 prieskumoch bol zaznamenaný 5 – krát a v ichtyocenóze bolo jeho priemerné zastúpenie 6,49 %. Toto početnostné zastúpenie ho zaraďuje medzi dominantné druhy rýb v tomto toku.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

V rámci tu hodnotenej navrhovanej činnosti dôjde k premosteniu toku rieky Bystrica v mieste výskytu tohto druhu ryby avšak vždy mimo samotné ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Do koryta bude zasiahnuté jeho opevnením. Mostné piliere budú umiestnené na brehoch toku. Migračná priestupnosť toku bude zachovaná. Nebudú sa tu realizovať žiadne priečne výškové stupne.

Najvýznamnejšie vplyvy na ryby sa dajú očakávať počas stavebných prác. Dotknutý druh ryby je citlivý na prítomnosť zvýšenej koncentrácie nerozpustných látok vo vode. Tomuto faktoru je nutné prispôsobiť priebeh stavebných prác, ktorý je bezpodmienečne nutné kontrolovať ekodozorom stavby.

Ďalej je nutné vylúčiť akúkoľvek kontamináciu vodného toku stavebnými materiálmi. Počas stavby pilierov musia byť stavebné jamy riadne zatesnené proti vniknutiu vody. Brehy a koryto toku v mieste premostenia je potrebné v najväčšej možnej miere ponechať v prirodzenom stave.

Tieto podmienky sú uvedené aj v kapitole 8 (Návrh zmiernujúcich opatrení).

Ďalší negatívny vplyv zámeru na tento druh ryby je znečistenie vody v rieke odpadovými vodami z komunikácie.

Škodlivé látky, ktoré sa pri bežnej prevádzke dostanú z cestnej komunikácie do odpadových vôd (hlavne Cl-, NEL, NL) však ovplyvnia zloženie vody v toku Kysuce iba zanedbateľne.

Dôvodom je hlavne to, že odpadové vody budú zbierané do spoločnej kanalizácie a predčistené v odlučovači ropných látok (ORL) a sedimentačných nádržiach. Až po tomto predčistení budú odpadové vody vypustené do recipientu. Tento systém minimalizuje aj riziko znečistenia toku počas havárií na komunikácii.

Čo ORL ani sedimentačné nádrže nevyriešia, sú obsahy chloridov zo zimných posypov. V zimnom období vzrastie koncentrácia chloridov vo vode, ale aj napriek tomu nemusí k negatívnemu ovplyvneniu rýb dochádzať (vďaka chladnej vode). Kritická doba bude na začiatku jari. V tomto období budú doznievať zvýšené množstvá solí po zimnom období, stúpať teplota vody a tiež aj aktivita rýb.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	11 000 – 60 000 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	72 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	1 – 100 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	1 – 100 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 37: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Relatívna početnosť druhu na 100 m monitorovaného úseku toku	Min. 10	Udržiavané zastúpenie min.10 jedincov na monitorovaný úsek. Je potrebný opakovaný monitoring stavu populácie druhu, početnosť v SDF je odhadovaná na 1 až 100 jedincov v ÚEV.	Navrhovaná činnosť nemá priamy ani nepriamy vplyv na početnosť druhu vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)
Zastúpenie vhodných mikro a mezohabitátov v hodnotenom úseku toku	% na 1 km toku	> 70	Jedná sa o reofilný bentický druh, obývajúcí horské až podhorské toky s členitým balvanitým dnom a chladnou vodou bohatou na obsah kyslíka. Ukrýva sa pod väčšími balvanmi.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na zastúpenie vhodných stanovišť vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)
Podiel prirodzených úkrytov v toku na dĺžku vodného útvaru	% na 1 km toku	> 5	Prítomnosť prirodzených úkrytov (napr. padnuté stromy, mŕtve drevo, submerzné korene, podmyté brehy) v toku je dôležitá pre zabezpečenie dostatočného množstva úkrytov pre dospelce i juvenilné jedince druhu, ako aj dostupnej potravy (makrozoobentos, larvy vodného hmyzu a pod.).	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na podiel úkrytov v toku vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)
Pokryvnosť stromovej vegetácie na brehoch	%	≥ 80	Druh uprednostňuje stromami zatienené prírode blízke úseky podhorských riek. Stromová brehová vegetácia slúži ako ochranná clona pred nadmerným prehrievaním vody.	Navrhovaná činnosť nemá sa nedotýka samotného ÚEV	Bez vplyvu (0)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMU)	vyhovujúce	Druh je citlivý na znečistenie a pomerne náročný na kvalitu vody, z hľadiska teploty, obsahu kyslíka, chemických i biologických ukazovateľov. V zmysle výsledkov sledovaní stavu kvality vody v toku Kysuce a Bystrice sa vyžaduje zachovanie stavu vyhovujúce v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=kvalita_povrchovych_vod).	Počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru. Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladáme ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií. Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie)	Mierne negatívny vplyv (-1). Vzhľadom na proces výstavby vyššie po toku Bystrica (cca 750m) mimo samotné ÚEV

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Pozdĺžna kontinuita toku (eliminácia narušenia pozdĺžnej kontinuity)	Počet spriechodných migračných prekážok	0	Na dotknutom úseku toku v súčasnosti nie je prítomná migračná bariéra. Migračné bariéry, resp. prekážky sa nachádzajú na úseku toku nad ÚEV a na prítokoch. Uvedené bariéry je žiaduce domapovať a navrhnúť vhodný spôsob ich eliminácie (odstránenie, resp. spriechodnenie)	Navrhovaná činnosť neobsahuje žiadne priečne prekážky na toku	Bez vplyvu (0)
Dominancia nepôvodných a inváznych druhov rýb v ichtyocenóze	%	0-1 %	Minimálne zastúpenie nepôvodných druhov rýb. Ich výskyt, ako aj ich vplyv na ichtyocenózu odporúčame monitorovať v rámci pravidelného monitoringu na trvalých monitorovacích lokalitách.	Navrhovaná činnosť neprispieva k šíreniu inváznych druhov rýb	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Plošný záber biotopu druhu vyvolaný zámerom sa nachádza mimo územia ÚEV. Nepredstavuje svojou rozlohou významný zásah do biotopu hlaváča. Migračná bariéra na vodnom toku nevznikne. Čo sa týka zachovania kvality vôd počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru. Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladáme ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií.

Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie). Tomuto vplyvu je možné však predísť dodržaním pracovných postupov navrhnutých vyššie a prehľadne zhrnutých v kap. 8 (Návrh zmierňujúcich opatrení).

- vplyv na hlaváča bielooplutvého (*Cottus gobio*) pre ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou bude **mierne negatívny (-1)**

6.3.2.3.2 pĺž zlatistý (*Sabanejewia aurata*)/pĺž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. V minulosti bola populácia pĺža na Slovensku považovaná za populáciu druhu pĺž zlatistý (*Sabanejewia aurata*) a pre tento druh boli vyhlasované chránené územia (predmet ochrany). V súčasnosti bolo geneticky preukázané, že sa jedná o druh pĺž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*) a tak je aj aktuálne tento druh reportovaný Európskej environmentálnej

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

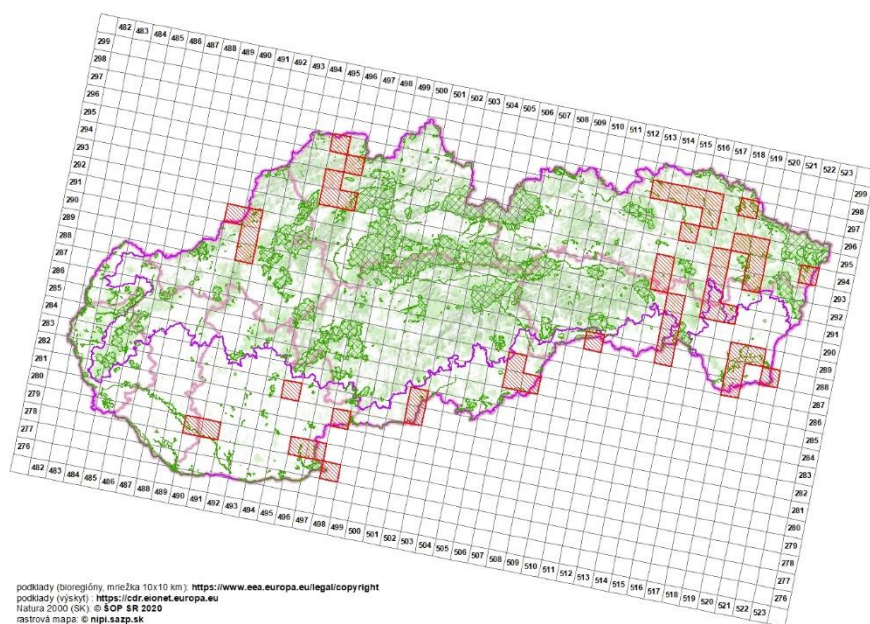
agentúre. Zmeny v predmete ochrany v rámci vyhlásenia chráneného územia (vyhláška) však nenastali. Vykonané hodnotenie vychádza aj z výsledkov ichtyologickej štúdie (Aquabeles s.r.o. 2020).

Ekologické nároky

Preferuje plytšie prúdové úseky s rýchlosťou prúdu do 1,5 m.s⁻¹, hĺbkou do 180 cm so štrkovito-kamenitým dnom pokrytým slabou vrstvou detritu. Vyskytuje sa však aj v mierne prúdových a stojatých vodách s ilovitým alebo silno zabahným dnom a s dnom pokrytým rastlinstvom. Spravidla sa vyskytuje na dne pod kameňmi a v pri brehu v koreňovej sústave vrúb. Reofilný, psammofilný, ikru neochraňujúci druh. Plodnosť dosahuje do 300 ikier. Ide o krátkoveký druh, ktorý sa dožíva maximálne 3 - 4 roky. Juvenilné jedince sa živia drobným zooplanktónom, väčšie jedince zooplanktónom, bentosom, fytoplanktónom a suchozemským či vodným hmyzom.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Na území Slovenska sa vyskytuje v Dunaji od Bratislavy po Štúrovo, v povodí Moravy, Váhu, Orave, Kysuci, Bielej Vode, Vlára, Malom Dunaji, Nitre, Bebrave, Nitrici, Hrone, Slatine, Sikenice, Rimave, Blhu, Ipli, Štiavnici, Slanej, Hornáde, Toryse, Bodrogu, Topli, Ondave, Ciroche, Uhu, Latorici, Tise.

Obrázok 13: Výskyt pľža zlatistého na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

U2- nepriaznivý zlý

Výskyt v dotknutej oblasti

Kvalita populácie pľža vrchovského v rieke Kysuca, ktorá patrí do Alpského bioregiónu je v súčasnosti nevyhovujúca. Dokazujú to hodnoty početnosti tohto druhu zaznamenané pri ichtyologických prieskumoch. Pri 10 prieskumoch bol zaznamenaný 7-krát a v ichtyocenóze bolo jeho priemerné zastúpenie 2,21 %. Toto početnostné zastúpenie ho zaraďuje medzi subdominantné druhy rýb.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

V rámci posudzovaného zámeru dôjde k premosteniu toku rieky Bystrica v mieste výskytu tohto druhu ryby avšak vždy mimo samotné ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Do koryta bude zasiahnuté jeho opevnením. Mostné piliere budú

umiestnené na brehoch toku. Migračná priestupnosť toku bude zachovaná. Nebudú sa tu realizovať žiadne priečne výškové stupne.

Najvýznamnejšie vplyvy na ryby sa dajú očakávať počas stavebných prác. Dotknutý druh ryby je citlivý na prítomnosť zvýšenej koncentrácie nerozpustných látok vo vode. Tomuto faktoru je nutné prispôbiť priebeh stavebných prác, ktorý je bezpodmienečne nutné kontrolovať ekodozorom stavby.

Ďalej je nutné vylúčiť akúkoľvek kontamináciu vodného toku stavebnými materiálmi. Počas stavby pilierov musia byť stavebné jamy riadne zatesnené proti vniknutiu vody. Brehy a koryto toku v mieste premostenia je potrebné v najväčšej možnej miere ponechať v prirodzenom stave.

Tieto podmienky sú uvedené aj v kapitole 8 (Návrh zmierňujúcich opatrení).

Ďalší negatívny vplyv zámeru na tento druh ryby je znečistenie vody v rieke odpadovými vodami z komunikácie.

Škodlivé látky, ktoré sa pri bežnej prevádzke dostanú z cestnej komunikácie do odpadových vôd (hlavne Cl-, NEL, NL) však ovplyvnia zloženie vody v toku Kysuce iba zanedbateľne.

Dôvodom je hlavne to, že odpadové vody budú zbierané do spoločnej kanalizácie a predčistené v odlučovači ropných látok (ORL) a sedimentačných nádržiach. Až po tomto predčistení budú odpadové vody vypustené do recipientu. Tento systém minimalizuje aj riziko znečistenia toku počas havárií na komunikácií.

Čo ORL ani sedimentačné nádrže nevyriešia, sú obsahy chloridov zo zimných posypov. V zimnom období vzrastie koncentrácia chloridov vo vode, ale aj napriek tomu nemusí k negatívnemu ovplyvneniu rýb dochádzať (vďaka chladnej vode). Kritická doba bude na začiatku jari. V tomto období budú doznievať zvýšené množstvá solí po zimnom období, stúpať teplota vody a tiež aj aktivita rýb.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	10 000 – 20 000 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	38 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	20 – 70 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrne v dotknutých ÚEV/SCI	20 – 70 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 38: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Relatívna početnosť jedincov na 100m monitorovaného úseku toku (CPUE)	Min.5	Podľa dostupných údajov dosahoval druh početnosť 20 - 70 jedincov	Navrhovaná činnosť nemá priamy ani nepriamy vplyv na početnosť druhu vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Zastúpenie vhodných mikrohabitatov v hodnotenom úseku toku	% na 1 km toku	>20	Reofilný druh preferujúci prúdivejšie úseky podhorských až nížinných tokov so štrkovo-kamenitým dnom a piesčitým dnom, do ktorého sa zahrabáva.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na zastúpenie vhodných stanovišť vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)
Zastúpenie nepôvodných a invázných druhov rýb v ichtyocenóze	%	0	Udržať minimálne zastúpenie invázných a nepôvodných druhov v predmetnom úseku rieky. Je však potrebné ich výskyt monitorovať.	Navrhovaná činnosť neprispieva k šíreniu invázných druhov rýb	Bez vplyvu (0)
Pozdĺžna kontinuita toku (eliminácia narušenia pozdĺžnej kontinuity)	Počet spriechodnených migračných prekážok	0	Na úseku toku v ÚEV súčasnosti nie je prítomná migračná bariéra. Migračné bariéry, resp. prekážky eviduje ŠOP SR na úseku toku nad ÚEV a na vybraných prítokoch. Uvedené bariéry je žiaduce domapovať, stanoviť prioritu a vhodný spôsob ich odstránenia, resp. spriechodnenia	Navrhovaná činnosť neobsahuje žiadne priečne prekážky na toku	Bez vplyvu (0)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMU)	vyhovujúce	V zmysle výsledkov sledovaní stavu kvality vody v toku Kysuce a Bystrice sa vyžaduje zachovanie stavu vyhovujúceho v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=kv_alita_povrchovych_vod).	Počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru. Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladáme ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií. Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie)	Mierne negatívny vplyv (-1). Vzhľadom na proces výstavby vyššie po toku Bystrica (cca 750m) mimo samotné ÚEV

Významnosť vplyvu

Plošný záber biotopu druhu vyvolaný zámerom sa nachádza mimo územia ÚEV. Nepredstavuje svojou rozlohou významný zásah do biotopu plža. Migračná bariéra na vodnom toku nevznikne. Čo sa týka zachovania kvality vôd počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru.

Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladáme ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií.

Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie). Tomuto vplyvu je možné však predísť dodržaním pracovných postupov navrhnutých vyššie a prehľadne zhrnutých v kap. 8 (Návrh zmierňujúcich opatrení).

- vplyv na plža vrchovského (*Sabanejewia balcanica*) pre ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou bude **mierne negatívny (-1)**

6.3.2.3.3 hlavátka podunajská (*Hucho hucho*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Vykonané hodnotenie vychádza aj z výsledkov ichthyologickej štúdie (Aquabeles s.r.o. 2020)

Ekologické nároky

Naša najväčšia lososovitá ryba, ktorá dosahuje celkovú dĺžku tela 1 830 mm a hmotnosť 60 kg a viac. Reofilný, neťažný, litoofilný, ikrú zahrabávajúci druh, endemit horskej a podhorskej zóny Dunaja a jeho prítokov. Neres prebieha na jar koncom marca, v apríli až začiatkom mája pri teplote vody 6 – 8°C. Samica vytíka hniezdo v štrkovito-kamenitom dne, do ktorého kladie 3 až 12 tisíc ikier. Pohlavnú dospelosť hlavátky dosahujú v 5 – 6 roku života, po dosiahnutí hmotnosti cca 1,5 kg a dĺžky 55 – 61 cm. Typickým biotopom hlavátky je podhorská zóna riek s priemernou letnou teplotou vody zvyčajne nepresahujúcou 15 °C.

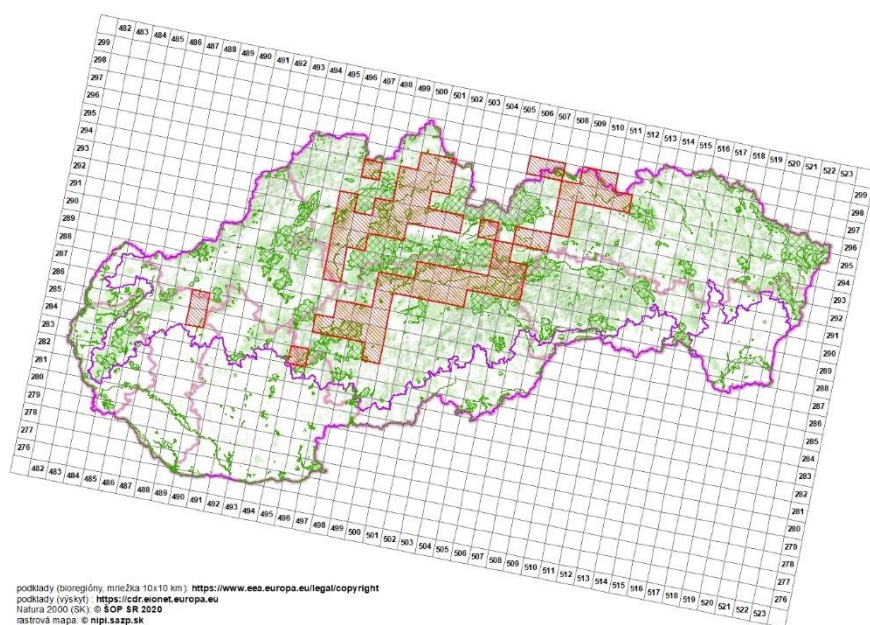
Preferuje úseky riek, v ktorých sa striedajú hlboké tône s rýchlymi kaskádovitými prúdmi. Typickým stanovišťom hlavátky sú hlboké jamy a široké pláne pod prúdovými úsekmi, kaskádami, splavmi a vodopádmi zatienenými previsnutými stromami, tíšiny so skalnými výbežkami brehov. Hlavátka osídľuje aj vhodné stojaté vody ako sú podhorské jazera a vodné nádrže s čistou a chladnou vodou.

Hlavátka je teritoriálny druh, ale jedno stanovište osídľuje viacero jedincov. Hlavátka je považovaná za neťažný druh, pretože migruje len na pomerne krátke vzdialenosti. Neresové migrácie sú oveľa dlhšie a v našich podmienkach dosahujú 10 – 25 km.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Početnosť a biomasa hlavátky je u nás v súčasnosti nízka. V minulosti bol výskyt hlavátky oveľa viac početnejší. Hlavátka sa vyskytuje na území Slovenska v hornom úseku rieky Váh, ale ojedinele aj v strednom úseku Váhu od Trenčína po Žilinu a od vodného diela Žilina po Krpelienskú priehradu, v riekach Orava, Turiec, Hron, Poprad, Dunaj, v dolnom úseku rieky Kysuca a v Dunajci.

Obrázok 14: Výskyt hlavátky podunajskej na Slovensku

Stav z hľadiska ochrany v alpskej oblasti v SR

U2- nepriaznivý zlý

Výskyt v dotknutej oblasti

Kvalita populácie hlavátky v rieke Kysuca, ktorá patrí do Alpského bioregiónu je v súčasnosti zlá. Dokazujú to údaje z ichtyologických prieskumov a úlovky rekreačných rybárov. Pri 10 prieskumoch nebola zaznamenaná hlavátka ani jedenkrát.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

V rámci posudzovaného zámeru dôjde k premosteniu toku rieky Bystrica v mieste výskytu tohto druhu ryby avšak mimo samotné ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Do koryta bude zasiahnuté jeho opevnením. Mostné piliere budú umiestnené na brehoch toku. Migračná priestupnosť toku bude zachovaná. Nebudú sa tu realizovať žiadne priečne výškové stupne.

Najvýznamnejšie vplyvy na ryby sa dajú očakávať počas stavebných prác. Jedná sa predovšetkým o hĺbenie a výstavbu mostného piliera v koryte. Dotknutý druh ryby je citlivý na prítomnosť zvýšenej koncentrácie nerozpustných látok vo vode. Tomuto faktoru je nutné prispôbiť priebeh stavebných prác, ktorý je bezpodmienečne nutné kontrolovať ekodozorom stavby.

Tieto podmienky sú uvedené aj v kapitole 8 (Návrh zmierňujúcich opatrení).

Ďalší negatívny vplyv zámeru na tento druh ryby je znečistenie vody v rieke odpadovými vodami z komunikácie.

Škodlivé látky, ktoré sa pri bežnej prevádzke dostanú z cestnej komunikácie do odpadových vôd (hlavne Cl-, NEL, NL) však ovplyvnia zloženie vody v toku Kysuce iba zanedbateľne.

Dôvodom je hlavne to, že odpadové vody budú zbierané do spoločnej kanalizácie a predčistené v odlučovači ropných látok (ORL) a sedimentačných nádržiach. Až po tomto predčistení budú odpadové vody vypustené do recipientu. Tento systém minimalizuje aj riziko znečistenia toku počas havárií na komunikácií.

Čo ORL ani sedimentačné nádrže nevyriešia, sú obsahy chloridov zo zimných posypov. V zimnom období vzrastie koncentrácia chloridov vo vode, ale aj napriek tomu nemusí k negatívnemu ovplyvneniu rýb dochádzať (vďaka chladnej vode). Kritická doba bude na začiatku jari. V tomto období budú doznievať zvýšené množstvá solí po zimnom období, stúpať teplota vody a tiež aj aktivita rýb.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	500 – 1 050 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	40 – 61 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	0 – 10 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrne v dotknutých ÚEV/SCI	0 – 10 jedincov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 39: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie	Relatívna početnosť jedincov na 100 m monitorované ho úseku toku (CPUE)	Viac ako 2	Podľa dostupných údajov (SDF) je veľkosť populácie druhu v území 0 – 10 generálnych jedincov. Je potrebný opakovaný monitoring stavu populácie druhu.	Navrhovaná činnosť nemá priamy ani nepriamy vplyv na početnosť druhu vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Zastúpenie vhodných mezohabitatov v hodnotenom úseku toku	% na 1 km toku	> 70	Jedná sa o reofilný druh obývajúci zónu podhorských riek. Preferuje prúdové biotopy s tvrdým štrkovitým až kamenitým dnom. Dôležitá je prítomnosť perejnatých úsekov striedajúcich sa s hlbčinami.	Navrhovaná činnosť nemá vplyv na zastúpenie vhodných stanovišť vnútri ÚEV	Bez vplyvu (0)
Pozdĺžna kontinuita toku (eliminácia narušenia pozdĺžnej kontinuity)	Počet spriechodnených migračných bariér (aj mimo ÚEV)	1-3 (mimo ÚEV)	Pre elimináciu narušenia pozdĺžnej kontinuity toku a umožnenie migrácie druhu a reofilných druhov (najmä podustva severná) tvoriacich jeho potravnú bázu je potrebné zachovať pozdĺžnu kontinuitu toku ako aj jednotlivých prítokov. Na úseku toku v ÚEV súčasnosti nie je prítomná migračná bariéra. Migračné bariéry, resp. prekážky eviduje ŠOP SR na úseku toku nad ÚEV a na vybraných prítokoch. Uvedené bariéry je žiaduce domapovať, stanoviť prioritu a vhodný spôsob ich odstránenia, resp. spriechodnenia	Navrhovaná činnosť neobsahuje žiadne priečne prekážky na toku	Bez vplyvu (0)
Potravná báza	Dominancia cieľových reofilných druhov v %	> 5	Opätovné zotavenie sa populácie kaprovitých reofilov (najmä podustvy severnej).	Navrhovaná činnosť nemení potravnú dostupnosť v toku	Bez vplyvu (0)

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Nelegálny rybolov	Počet nelegálne privlastnených jedincov hlavátky	0	Vo vybraných úsekoch toku je potrebné eliminovať tlak na populáciu hlavátky, napr. reguláciou lovu hlavátky ako predmetu ochrany.	Navrhovaná činnosť neprispieva svojimi parametrami k nelegálnemu rybolovu	Bez vplyvu (0)
Zastúpenie nepôvodných a invázných druhov rýb v ichtyocenóze	Dominancia stanovištne nepôvodných druhov v %	0	Obmedziť vysádzanie nepôvodných a stanovištne nepôvodných dravých druhov rýb. Tieto druhy môžu predstavovať potenciálnych konkurentov a predátorov pôvodných druhov, vrátane hlavátky. Je potrebné monitorovať výskyt nepôvodných druhov, ako aj ich vplyv na ichtyocenózu.	Navrhovaná činnosť neprispieva k šíreniu invázných druhov rýb	Bez vplyvu (0)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Kvalita vody	Monitoring kvality povrchových vôd (SHMU)	vyhovujúce	V zmysle výsledkov sledovania stavu kvality vody v toku Kysuce a Bystrice sa vyžaduje zachovanie stavu vyhovujúce v zmysle platných metodík na hodnotenie stavu kvality povrchových vôd (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=kvalita_povrchovych_vod).	Počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru. Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladám ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií. Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie)	Mierne negatívny vplyv (-1). Vzhľadom na proces výstavby vyššie po toku Bystrica (cca 750m) mimo samotné ÚEV

Významnosť vplyvu

Plošný záber biotopu druhu vyvolaný zámerom sa nachádza mimo územia ÚEV. Nepredstavuje svojou rozlohou významný zásah do biotopu hlavátky. Migračná bariéra na vodnom toku nevznikne. Čo sa týka zachovania kvality vôd počas prevádzky zámeru, je prijateľná kvalita zachovaná realizáciou predčistenia odpadových vôd zo zámeru.

Vzhľadom k vodnatosti Kysuce nepredpokladáme ani významný vplyv pôsobenia chloridov zo zimného posypu na komunikácií.

Najväčší negatívny vplyv je možné očakávať počas realizácie stavby a to pôsobením zákalu počas zmien v koryte samotného toku (opevnenie). Tomuto vplyvu je možné však predísť dodržaním pracovných postupov navrhnutých vyššie a prehľadne zhrnutých v kap. 8 (Návrh zmierňujúcich opatrení).

- vplyv na hlavátku podunajskú (*Hucho hucho*) pre ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou bude **mierne negatívny (-1)**

6.3.2.4 Vtáky

6.3.2.4.1 bocian čierny (*Ciconia nigra*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskydy

Ekologické nároky

Obýva staršie lesy všetkých typov v blízkosti vodných tokov a močiarov s dostatkom potravy od nížin do výšky asi 1000 m n. m. Je sťahovavý, prilieta v III.-IV., odlieta v VIII.-IX. Obdobie rozmnožovania je v IV.-VIII. Páry hniezdia izolovane. Hniezdia na vysokých stromoch, najmä listnatých alebo na neprístupných skalách. Vo svojom teritóriu má pár niekoľko hniezd, ktoré počas rokov strieda. Hniezdo býva vo vrcholci suchého stromu, ale môže hniezdiť aj v strednej časti koruny pri kmeni, ak je dostatočný priestor pre prilety a odlety z boku. Býva naozaj veľké, pretože bociany čierne sa každý rok vracajú na to isté miesto a hniezdo stále opravujú a pristavujú. Z novších poznatkov hniezdnej biológie stojí za zmienku, že najmladšie a najslabšie mláďa rodičia pred nakrmením ostatných mláďat opakovane vynášajú na okraj hniezda a bránia návratu medzi súrodencov. Následne po 10 dňoch vysilené z hniezda vypadne.

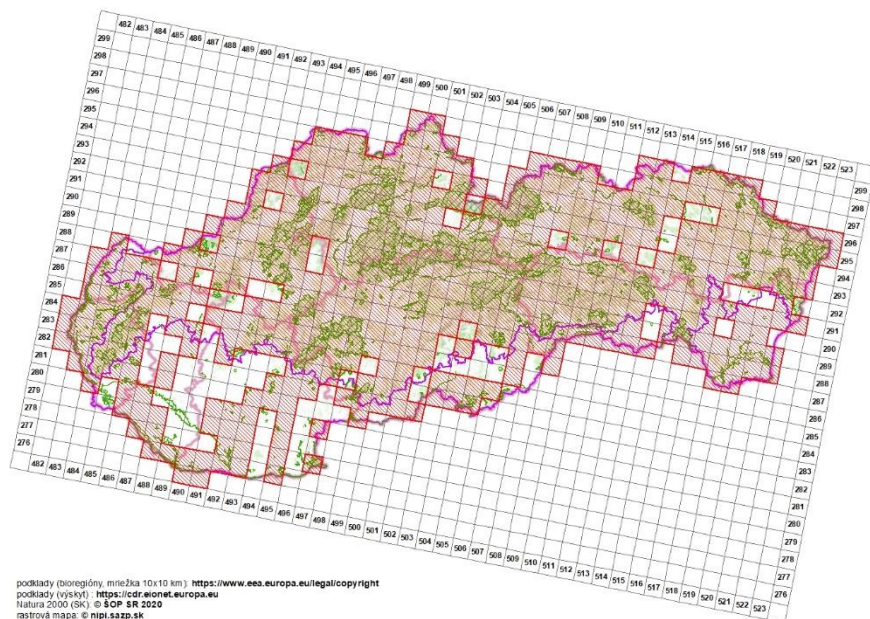
Bocian čierny si potravu hľadá na okrajoch vodných nádrží alebo malých potokov, pokiaľ možno, kryté vegetáciou. Loví rybky do veľkosti 25 cm (vyvrhnuté ryby merali priemerne 12,8 cm), okrem nich aj vodný hmyz, žaby a mloky. V oblastiach s vlhkými lúkami sa živí prevažne kobyčkami, okrem toho žabami, hlodavcami a mláďatami vtákov. Bocian čierny s obľubou sedáva na vysokých stromoch. Väčšinou plachý druh. Objavuje sa najčastejšie iba jednotlivo, niekedy v páre. Potravu vyhľadáva do vzdialenosti 10 km od hniezda a zistiť preto miesta hniezdenia, na základe nemnohých preletov, je často aj otázkou šťastia.

Na základe výsledkov výskumu využívajúceho satelitnú telemetriu je frekventovaná hniezdna plocha dospelými vtákmi počas obdobia rozmnožovania (pri nízkej hustote obyvateľstva) približne na 540 km². Počas kŕmenia mláďat pár lovil v oblasti až 870 km² a po vyletení mláďat až do 1120 km². V 55% prípadov sa vtáky nachádzali do 10 km od hniezda a v 89% - do okruhu 20 km od neho, s maximálnou vzdialenosťou 23 km od hniezda s mláďatami. Pozorovania uskutočnené vo východnom Poľsku potvrdzujú, že bociany čierne môžu navštíviť potravné lokality vzdialené až 16 km od hniezda.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Hniezdny areál siaha od nížin do hôr cca do 1 000 m n. m. hlavne v lesných oblastiach s tečúcimi a stojatými vodami. Na Slovensku sa predpokladá hniezdenie na menej ako polovici územia, pričom trend jeho vývoja populácie sa odhaduje na mierne stúpajúci. Na území Poľska bolo v roku 2011 registrovaných 1 400–1 600 párov (12,8% z európskej populácie, 22,0% z EU27). Najvyššiu hustotu koncentráciu v krajine v optimálnych biotopoch Lasów Sobiborskich a Puszczy Białowieskiej (do 8,3 párov na 100 km² a lokálne do 10 párov na 100 km²). Jednotlivé hniezdne teritória susediacich párov sa do veľkej miery prekrývajú. Obsadené hniezda sú obvykle od seba vzdialené 1,1 až 8,2 km, výnimočne hniezdenie dvoch párov bolo pozorované už vo vzdialenosti 280 m od seba.

Teritória v koncentrovanejších populáciách pokrývajú 10 až 150 km². Hustota vypočítaná na základe publikovaných materiálov pre 65% Poľska bola 0,5 párov / 100 km² celkovej plochy a 1,9 párov / 100 km² lesnej plochy.

Obrázok 15: Výskyt bociana čierneho na Slovensku

Výskyt v dotknutej oblasti

Druh hniezdiaci v nedostupných lokalitách Kysúc, prieskumom nebolo zistené hniezdisko v blízkosti navrhovanej činnosti. Bol pozorovaný jeden jedinec pri prelete v dotknutom území. Ako potravný biotop mu slúži koridor rieky Kysuca a priľahlé brehové porasty resp. trvalé trávne porasty.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Priamy ani nepriamy zásah do hniezdiska nenastane. Dôjde k zásahu do potravného biotopu využívaného v dobe migrácií v agrocenózach a nakoľko lieta loviť až 20 km od hniezdiska, je možné, že jedince využívajú aj nivu rieky Kysuca ako potravný biotop. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré bocian využíva. Ostatné vplyvy boli minimalizované buď technickými opatreniami (zábrany proti vtákom) alebo môžu byť zmiernené organizáciou stavebných prác.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	400 – 600 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	220 – 330 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	8 – 14 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskydy	5 – 10 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	13 – 24 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

| **Tabuľka 40: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany**

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet obsadených teritórií	min. 10 hniezdných párov	Dosiahnutie minimálnej úrovne populácie 10 hniezdných párov.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Výmera (ha) lesných porastov nad 80 rokov alebo fragmentov starých lesných porastov	min. 10 500 ha	Zabezpečenie minimálnej výmery hniezdného biotopu na rozlohe 10 500 ha, s porastmi staršími ako 80 rokov.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) Keďže bocian loví aj na väčšie vzdialenosti, dôjde síce k zásahu do jeho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.

Významnosť vplyvu

Keďže bocian loví aj na väčšie vzdialenosti, dôjde síce k zásahu do jeho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskydy. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu bocian čierny (*Ciconia nigra*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.2 tesár čierny (*Dryocopus martius*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy.

Ekologické nároky

Hniezdnymi biotopmi tesára čierneho sú staré porasty listnatých, zmiešaných, ale aj ihličnatých lesov rozsiahlejšieho charakteru (Kropil, 2002). Vo svete obýva všetky typy klimaxových lesných porastov, vrátane lesných okrajov, vyhýba sa však veľmi hustým lesom. Vyžaduje staré práchnivé stromy a pne pre vyhľadávanie potravy a vhodné stromy pre tesanie dutín. Mimo obdobia hniezdzenia sa vyskytuje aj v otvorenej krajine, lesných čistiniach a na okrajoch miest.

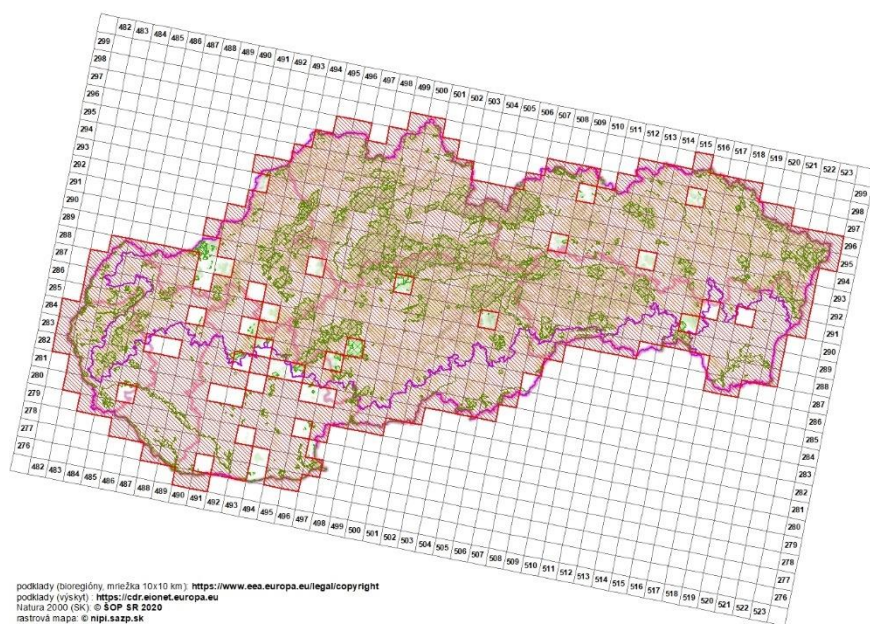
Na Slovensku hniezdi tesár čierny od nížin po hornú hranicu lesa. Na nížinách druh preferuje lužné lesy (mäkký a tvrdý luh), v stredných polohách bukové porasty a vo vyšších polohách horské zmiešané a smrekové lesy. Hniezdi aj v lesných fragmentoch, ak sa v danom poraste vyskytuje dostatok drevín pre tesanie dutín a vyhľadávanie potravy (práchnivé pne, staré stromy). Hniezdna hustota sa pohybuje medzi 1-2 páry na 10 ha. Zimné početnosti sú výrazne nižšie (cca 0 – 0,2 ex./10 ha). Mimo hniezdnú sezónu majú samce a samice svoje vlastné teritória.

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

V strednej Európe patrí medzi stále vtáky, staré vtáky sa vyskytujú celoročne v blízkosti hniezdiska. Mláďatá sa po rozpade rodín usadzujú v okruhu niekoľko desiatok kilometrov.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Patrí medzi naše najrozšírenejšie hniezdiče, pričom hniezdenie bolo zaregistrované na viac ako 90 % územia. Druh hniezdi od nížín po 1 500 m n. m. Zimný výskyt sa zhoduje s hniezdnym rozšírením.

Obrázok 16: Výskyt tesára čierneho na Slovensku**Výskyt v dotknutej oblasti**

Pomerne bežný druh, ktorý sa vyskytuje v rôznych typoch lesov, aj v sekundárnych smrekových monokultúrach, ktorých je na Kysuciach dostatok. Počas prieskumu bol akusticky zaznamenaný v celej trase tu posudzovaného zámeru D3.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Zámer môže svojim vplyvom pôsobiť rušivo na časť potravného a hniezdného biotopu v okolí, vždy mimo CHVÚ/SPA. Jedince z vnútri CHVÚ/SPA môžu byť ovplyvnení počas potuliek v mimohniezdnom období. Pre zníženie možnosti zrážok s vozidlami boli do zámeru zakomponované dostatočné technické opatrenia (zábrany proti vtákom).

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	2 000 – 2 500 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	1 600 – 2 200 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	140 – 260 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskid Żywiecki	– párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskydy	50 – 60 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	190 – 320 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %

Celková veľkosť populácie druhu v SR	2 000 – 2 500 párov
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 41: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet obsadených teritórií	min. 250 obsadených teritórií	Udržanie početnosti populácie na 250 obsadených teritórií.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Výmera (ha) lesných porastov nad 80 rokov	min. 21 000 ha	Zabezpečenie výmery hniezdného biotopu na rozlohe min. 21000 ha.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.
Štruktúra hniezdného a potravného biotopu	Podiel (%) porastov z rozlohy lesných biotopov	min. 40 %	Udržanie podielu porastov vo veku nad 80 rokov v úrovni nad 40 % v CHVÚ, ktoré poskytujú dostatok hniezdných aj potravných možností pre druh.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do biotopu tesára avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy a nebudú ovplyvnené populácie tohto druhu v samotných identifikovaných dotknutých CHVÚ/SPA. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu tesára čierneho (*Dryocopus martius*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.3 muchárik malý (*Ficedula parva*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskydy.

Ekologické nároky

Hniezdi vo vlhkých bučinách, ale nájdeme ho aj v iných listnatých lesoch s väčším počtom odumierajúcich stromov, vždy v blízkosti vody. Vo východných častiach strednej Európy hniezdi aj v ihličnatých lesoch. Hniezdo často umiestňuje v rôznych polodutinách a vyhnitých častiach starých kmeňov. Ako hniezdny materiál používa mach, stebľa a srst'. Keď mláďatá z hniezda vyletia, zdržiava sa rodina ešte niekoľko dní pohromade v blízkosti hniezda. V tom čase sa mláďatá často skrývajú v okolitom kroví.

Hlavnou súčasťou potravy je hmyz. Mucháriky ho zozobávajú z listov a vetvičiek, v nepriaznivom počasí občas aj zo zeme. Koncom leta sa živí aj rôznymi bobuľami.

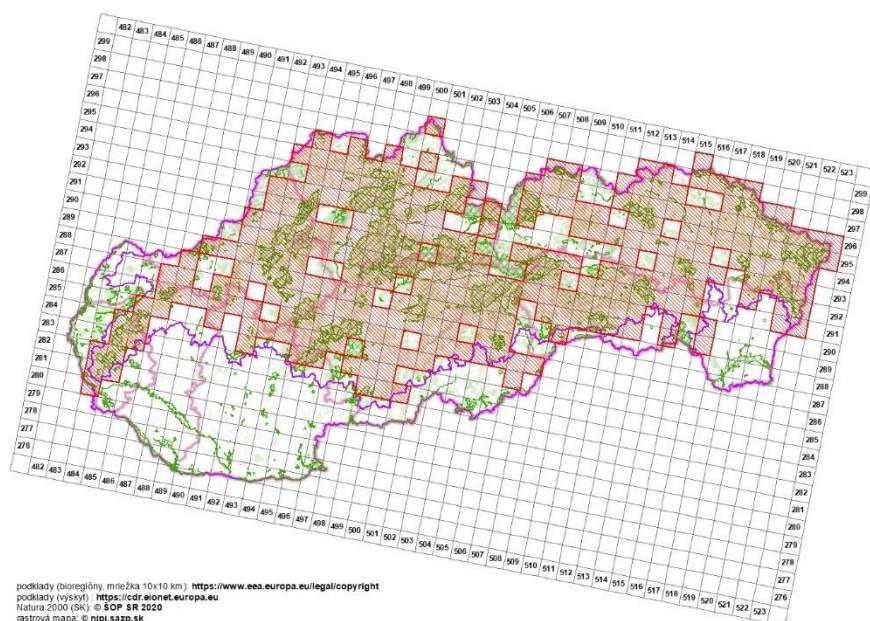
Je sťahovavý, pričom ako jeden z mála druhov zimuje na juhovýchode od európskych hniezdisk a to v Indii, Indonézii a na Srí Lanke. Počas ťahu býva tento druh zaznamenaný aj v habitatoch veľmi netypických pre tento druh, ako napr. vrbiny, pobrežné porasty potokov atď.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Druh má palearktický typ rozšírenia, pričom sa pomaly šíri od 19. storočia na západ. Hniezdi v boreálnej tajge a miernej zóne Eurázie od Kamčatky a SZ Číny po strednú Európu. V Európe však dodnes prakticky chýba západne od Nemecka, Rakúska a Chorvátska a tiež v severnej Európe.

Slovensko je podľa EBCC (European Bird Census Council) atlasu druhou krajinou s najvyššou početnosťou populácie tohto druhu v Európe. Na Slovensku bolo hniezdenie zaznamenané na viac ako polovici územia.

Obrázok 17: Výskyt muchárika malého na Slovensku

Výskyt v dotknutej oblasti

Malý druh spevavca vyskytujúci sa predovšetkým v zmiešaných lesoch, síce počas prieskumu tento druh zaznamenaný nebol, avšak jeho výskyt možno v trase zámeru predpokladať.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Druh vyžaduje najmä zachovanie pôvodných a starých bukových a jedľovo-bukových lesných porastov. Preto nepredpokladáme významný vplyv zámeru. Zámer tak môže svojim vplyvom pôsobiť rušivo na časť potravného a mimohniezdného biotopu v okolí, vždy mimo CHVÚ/SPA. Nakoľko má tento druh malé hniezdne a potravné

teritórium, je možné uvažovať o ovplyvnení jedincov z vnútra CHVÚ/SPA iba počas ťahu. Pre zníženie možnosti zrážok s vozidlami boli do zámeru zakomponované dostatočné technické opatrenia.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	10 000 – 15 000 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	9 000 – 13 000 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	650 – 1 750 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskydy	40 – 60 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	690 – 1 810 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 42: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdných párov	Min. 1200 hniezdných párov	Zvýšenie početnosti populácie druhu na početnosť min. 1200 hniezdných párov.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť štruktúra hniezdného a potravného biotopu	Výmera (ha) starších lesných porastov (nad 80 rokov)	Viac ako 25 000 ha	Dosiahnutie výmery hniezdného lesného biotopu (lesov vo veku nad 80 r.) na rozlohe min. 25 000 ha, listnatých a zmiešaných lesov s významným zastúpením buka (34 – 75 %).	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Štruktúra hniezdného a potravného biotopu	% fragmentácie lesných porastov	max. 15 %	Fragmentácia biotopu predstavuje maximálne 15 %. Fragmentácia je určená podielom územia s lesným porastom (do 10 rokov), lesných ciest, iných infraštruktúrnych projektov alebo iných plôch, ktoré nie sú nelesnými prirodzenými biotopmi.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Zastúpenie hrubých stromov a mŕtveho dreva (m ³ /km ²)	Min. 201	Dosiahnutie požadovaného zastúpenia mŕtveho dreva a hrubých stromov v porastoch, ktoré poskytujú potravu pre druh a úkrytové možnosti.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení zastúpenie hrubých stromov a mŕtveho dreva	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do mimohniezdného biotopu muchárika avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskydy a nebudú ovplyvnené populácie tohto druhu v samotných identifikovaných dotknutých CHVÚ/SPA. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu muchárika malého (*Ficedula parva*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.4 včelár lesný (*Pernis apivorus*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki.

Ekologické nároky

Obýva všetky lesnaté oblasti s príľahlou mozaikovou krajinou do približne 900–1000 m n. m. Včelár lesný je sťahovavý vták a na území Európy je výlučne letným hosťom. Na zimoviská odlieta zväčša už v druhej polovici augusta a vracia sa v prvej polovici apríla.

Začiatok hniezdenia nastáva koncom mája až v júni. Hniezdo stavajú obaja rodičia vysoko v korune stromu, väčšinou každý rok nové. Samička znáša 1 až 2 vajcia, ktoré sú hrdzavo-hnedo škvrnité. Inkubácia trvá 30 až 31 dní. Kŕmenie mladých na hniezde trvá 40 až 45 dní.

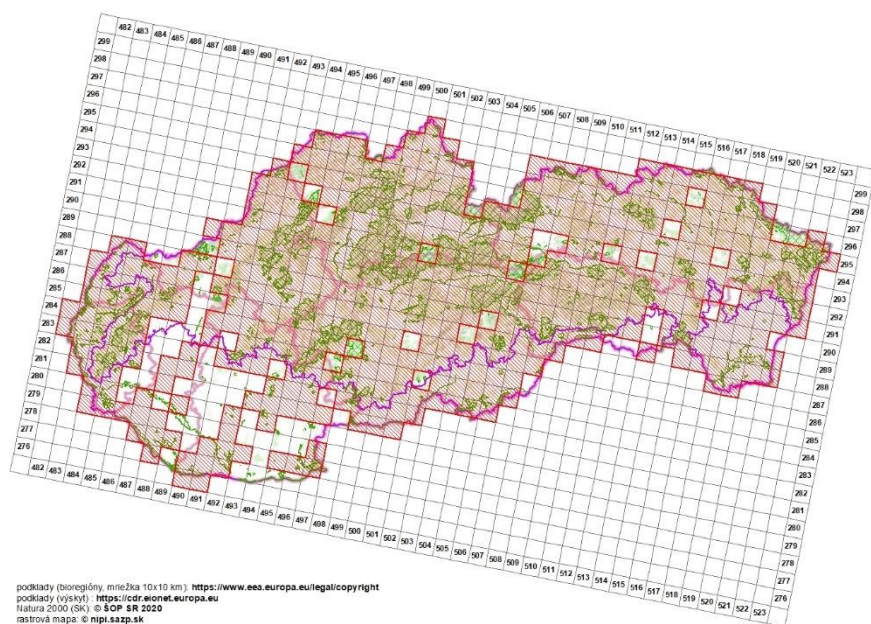
Za potravu lieta pozdĺž presvetlených okrajov lesa či krovín a loví vyletujúci hmyz. Včelár lesný trávi vo vzduchu omnoho menej času ako ostatné druhy dravcov a potravu si pravidelne hľadá na zemi. Často posedáva vysoko v korunách listnatých stromov, niekedy aj na jedliach a boroviciach. Podstatný podiel v potrave včelára lesného majú larvy, kukly a dospelé jedince blanokridleho hmyzu, ôs, sršňov a čmeľov. Včelami sa napriek svojmu slovenskému pomenovaniu včelár neživí, pretože k plástom divých včiel v dutinách stromov sa prakticky nedostane. Príležitostne sa však živí aj iným hmyzom, pavúkmi alebo červami a občas loví aj žaby, hady, drobné hlodavce alebo mláďatá iných vtákov. Krátko po osamostatnení sa mláďat odlietajú včeláre na zimoviská. Včelár nie je striktné teritoriálnym druhom, hniezde okrsy susediacich párov sa môžu prekrývať od 13 do 78%. Strážené hniezde teritórium je malé a obmedzené na bezprostredné okolie hniezda (500 m, výnimočne na 2 km). Okrsy susediacich párov sú od seba obvykle vzdialené 2,2–3,6 km, zriedkavejšie 1,9–2,4 km.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Na Slovensku sa vyskytuje v lužných lesoch veľkých riek až po zmiešané a ihličnaté lesy centrálnej časti Západných Karpát. Väčšina európskej populácie je stabilná alebo mierne stúpa.

V Poľsku hniezdi pravidelne a rozšírený je po celom území. Na území Poľska bolo priemerne v rokoch 2010–2012 registrovaných 2 700–4 900 párov (2,6% z európskej populácie, 6,5% z EU27). Oblasti s najvyššou koncentráciou výskytu sa nachádzajú hlavne vo východnej časti krajiny a v oblastiach rozsiahlych zmiešaných lesných komplexov, ako sú Puszcza Białowieska alebo Lasy Strzeleckie.

Obrázok 18: Výskyt včelára lesného na Slovensku

Výskyt v dotknutej oblasti

Výskyt počas prieskum nebol zaznamenaný aj napriek tomu, že sa dá s určitou očakávať jeho hniezdenie v okolí plánovaného zámeru D3. Jeho loviská sú v otvorenej poľnohospodárskej krajine aj v blízkosti navrhovanej činnosti.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Vzhľadom k tomu, že včelár lesný územie dotknuté zámerom využíva iba ako potravný biotop, nie pre hniezdenie, bude zasiahnutá časť jeho potravného biotopu mimo CHVÚ/SPA. Počas prevádzky bude rozsah vplyvu podstatne zmiernený aj tým, že včelár sa tu počas zimného a skorého jarného obdobia nevyskytuje vôbec.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	1500 – 2 000 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	400 – 600 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	20 – 30 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskid Żywiecki	13 – 15 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	33 – 45 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 43: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet obsadených teritórií	min. 25 obsadených teritórií	Udržanie početnosti populácie na úrovni 25 obsadených teritórií.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Lesné porasty nad 80 rokov alebo fragmenty starých lesných porastov	min. 10 500 ha	Zabezpečenie výmery hniezdného a potravného biotopu na rozlohe min. 10 500 ha.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) Keďže včelár loví aj na väčšie vzdialenosti, dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Štruktúra hniezdného a potravného biotopu	Podiel (%) porastov z rozlohy lesných biotopov	min. 20 %	Udržanie minimálneho podielu porastov vo veku nad 80 rokov v CHVÚ, čím sa zabezpečí dostatok potravných a hniezdných možností pre druh.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do mimohniezdného biotopu včelára avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu včelára lesného (*Pernis apivorus*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.5 žlna sivá (*Picus canus*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy.

Ekologické nároky

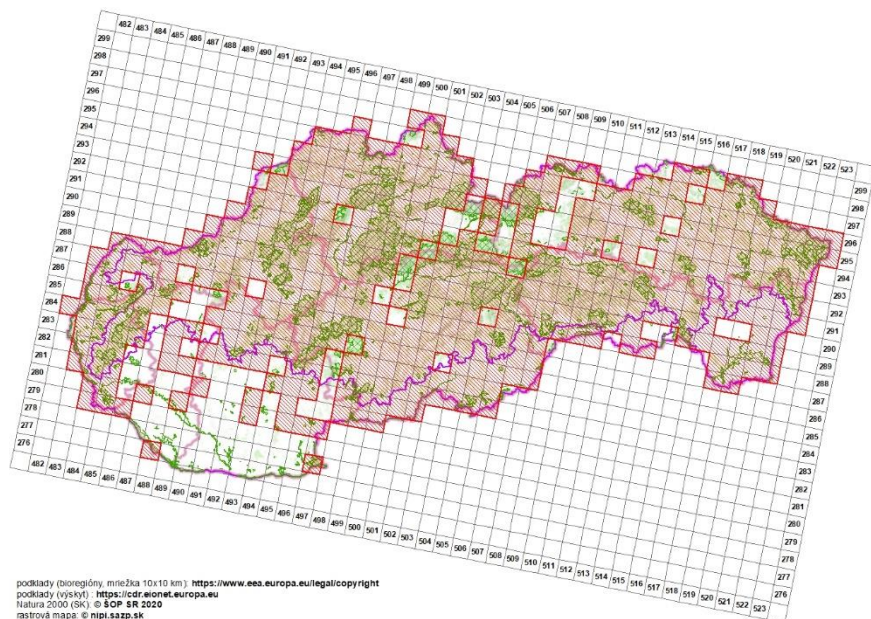
Na našom území žije v listnatých a zmiešaných lesoch, zriedkavejšie v ihličnatých vo vyšších polohách. Vystupuje takmer po hornú hranicu lesa a vyskytuje sa od nížin do nadmorskej výšky 1 400 m.

Hniezdenie prebieha v apríli až máji. Hniezdo býva umiestnené v dutine chorého aj suchého stromu a to priemerne vo výške okolo 7 m. Dutina môže byť využívaná aj niekoľko rokov po sebe. Samica obvykle kladie 6 - 7 vajec bielej farby, ktoré môžu byť sekundárne sfarbené od hniezdného materiálu do hnedá. Cez deň zahrievajú znášku obaja rodičia 17 - 18 dní, ale v dutine nocuje od zniesenia prvého vajca samec.

Potrava je výlučne živočíšna, najčastejšie sú to mravce a ich vývinové štádiá, chrobáky a iný hmyz. Hniezdo opúšťajú mláďatá vo veku asi 23 - 28 dní a sú spolu s rodičmi ešte ďalších 10 dní. Je to stály vták, ktorý sa môže v mimohniezdnom období potulovať v okolí hniezdísk. V zime častejšie zalieta do parkov a k ľudským sídlam.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Je rozšírený v palearktiskej a orientálnej oblasti. V súčasnosti sa postupne pomaly šíri západným smerom do Francúzska. Na našom území bol druh zistený na asi 75 % územia a hniezdne a zimné rozšírenia sa takmer plne prekrývajú v dôsledku toho, že druh nemigruje. Druh na Slovensku nie je ohrozený. Aj keď sú nateraz populácie stabilizované, negatívne na druh pôsobí veľkoplošné nahrádzanie listnatých lesov ihličnatými.

Obrázok 19: Výskyt žlny sivej na Slovensku**Výskyt v dotknutej oblasti**

Druh sa vyskytuje v príľahlých lesných porastoch v trase zámeru D3. Podľa zistených informácií druh je v dotknutom území vzácný a zaznamenaný bol iba jedenkrát v okolí Horelice.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Zámer môže svojim vplyvom pôsobiť rušivo na časť potravného a hniezdneho biotopu v okolí, vždy mimo CHVÚ/SPA. Nakoľko má tento druh malé hniezdne a potravné teritórium, je možné uvažovať o ovplyvnení jedincov z vnútra CHVÚ/SPA iba počas ťahu. Pre zníženie možnosti zrážok s vozidlami boli do zámeru zakomponované dostatočné technické opatrenia (zábrany proti vtákom).

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	2 000 – 3 000 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	1 400 – 2 200 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	80 – 160 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskid Żywiecki	21 – 35 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskydy	25 – 35 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	126 – 330 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

| **Tabuľka 44: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany**

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdných párov	min. 125 hniezdných párov	Dosiahnutie početnosti populácie druhu na hodnotu min. 125 hniezdných párov.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Prijaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Výmera (ha) lesných porastov listnatých a zmiešaných lesov vo veku nad 80 rokov	Viac ako 25 000 ha	Dosiahnutie výmery hniezdného lesného biotopu na rozlohe min. 25 000 ha vo veku nad 80 rokov, vhodné je, ak sú susediace s nelesnými biotopmi tradične využívanými.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Štruktúra hniezdného a potravného biotopu	% fragmentácie lesných porastov	Max . 15 %	Fragmentácia biotopu predstavuje maximálne 15 % porastov mladších ako 40 rokov. Fragmentácia je určená podielom území s lesným porastom (do 40 rokov), lesných ciest, iných infraštruktúrnych projektov alebo iných plôch, ktoré nie sú nelesnými prirodzenými biotopmi. Min. veľkosť časti hniezdného biotopu je min. 40 ha a obnovné prvky sú vytvárané max. do výmery 0,2 ha.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)
Štruktúra hniezdného a potravného biotopu	Zastúpenie hrubých stromov a mŕtveho dreva (m ³ /km ²)	Min. 301	Dosiahnutie požadovaného zastúpenia mŕtveho dreva a hrubých stromov v porastoch, ktoré poskytujú potravu pre druh a úkrytové možnosti (do r 2023 vypracovaná presnejšia metodika).	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do potravného biotopu žlny avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy a nebudú ovplyvnené populácie tohto druhu v samotných identifikovaných dotknutých CHVÚ/SPA.

Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu žlny sivej (*Picus canus*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.6 orol skalný (*Aquila chrysaetos*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki.

Ekologické nároky

Obýva horské oblasti, pričom uprednostňuje málo urbanizované priestory. Hniezdne lokality tvoria spravidla ťažko dostupné terény v lesných komplexoch od nadmorskej výšky 800 m n. m. v blízkosti rozľahlejších otvorených priestorov. Na hniezdenie využíva skalné steny a stromy v starých redších lesných porastoch. Na odpočinok a nocľah využíva najmä suché stromy v blízkosti hniezda.

Orol skalný je druhom citlivým na rušivé vplyvy v teritóriu svojho hniezdiska. Vyrušovanie v dôsledku rozličných antropických aktivít sa stáva príčinou neúspešného hniezdenia až v štvrtine prípadov (26 %). Kritickým je obdobie inkubácie znášky a liahnutia mláďat, čiže marec - máj. Vyrušovanie v tomto období spôsobuje, že samica dočasne alebo trvalo opúšťa hniezdo, v dôsledku čoho dochádza k zachladnutiu znášky alebo čerstvo vyliahnutých mláďat. Najväčší podiel na stratách v dôsledku vyrušovania majú lesohospodárske činnosti, neusmernená turistika, závesné lietanie, horolezectvo a iné športové aktivity, zber lesných plodov a nerastov, výstavba chat a zariadení cestovného ruchu v horských oblastiach (Zuskin 2003).

Loví v otvorenom priestore, najmä na rozľahlých extenzívne obhospodarovaných lúkach a pasienkoch alebo plochách nevyužívanej pôdy, spravidla vzdialených od intravilánov. Lovné teritórium jedného páru orla skalného môže mať v závislosti od množstva potravinovej ponuky aj viac ako 100 km². Na lov často využíva sekundárne hole, zarastajúce pasienky či otvorené plochy v lesoch (hlavne rúbaniská) a subalpínske pásmo. V zimnom období sú dôležitým zdrojom potravy väčšie kadávery, hlavne párnokopytníkov (jelen, kamzík a diviak).

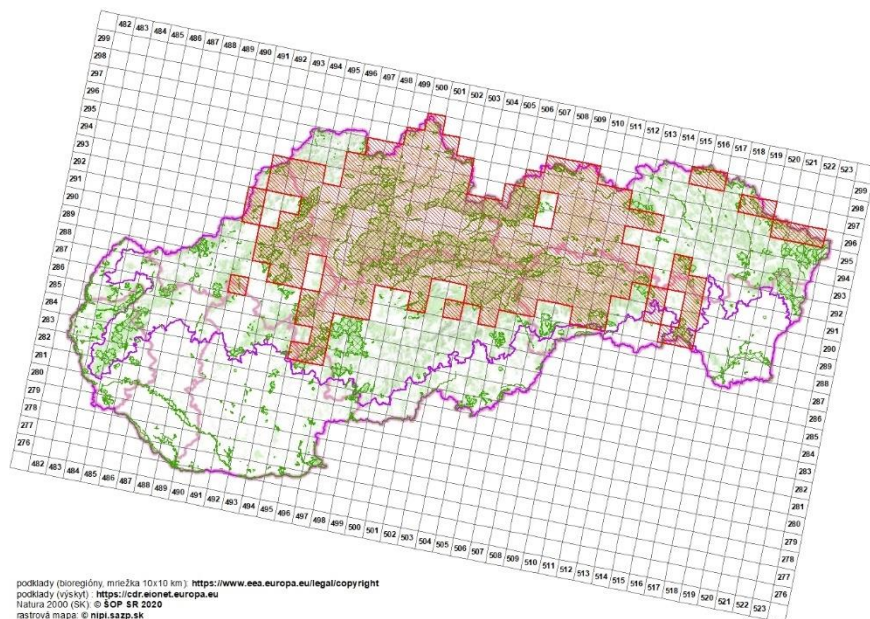
Orol skalný je sedentárnym druhom vtáka, predovšetkým dospelé jedince. Jedine severné populácie hniezdiace nad 60° severnej šírky sa v zime posúvajú na juh. Mladé a imaturné jedince sú potulné.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Väčšinu Európy až po západnú Sibír vrátane nášho územia, okrem Pyrenejského polostrova, obýva nominotypický poddruh. Mimo husto zalesnených nížinných oblastí bol pôvodne rozšírený v celej Európe. Vďaka prenasledovaniu a zmenám vo využívaní krajiny vymizol z niektorých nížinných a horských oblastí strednej Európy a Veľkej Británie. Populácie na severe Európy a v Škótsku sú stabilné.

Na našom území hniezdi na strednom, severnom a východnom Slovensku od Strážovských vrchov na západe po Poloniny vo východnej časti. Celkový predpokladaný počet hniezdných párov na konci 20. storočia bol odhadovaný na 90 – 95 párov. Zdá sa, že populácia tohto druhu má mierne progresívnu tendenciu.

Na území Poľska bolo priemerne v rokoch 2010–2013 registrovaných 27–30 párov (0,3% z európskej populácie, 0,5% z EU27). Mimoriadne vzácny hniezdny druh. Pravidelne hniezdi v počte asi 30 párov (asi 85% poľskej populácie) v Karpatoch, kde dosahuje hustotu 0,30–0,36 párov na 100 km². V severnom a východnom Poľsku bolo zaznamenaných niekoľko lokalít výskytu, ale hniezdenie sa potvrdilo iba na Pomorzu (v Pomoransku).

Obrázok 20: Výskyt orla skalného na Slovensku**Výskyt v dotknutej oblasti**

Druh hniezdi aj v regióne Kysúc. V súčasnosti v územnej kompetencii Správy CHKO Kysuce je zistených 8 párov orlov skalných (sú tu započítané páry, ktorých domovský okrskok je na hraniciach s ČR alebo PL). Pri štyroch pároch bolo zistené aj hniezdenie. Jeden pár orlov neúspešne hniezdil v okrese Čadca

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Priamo v trvalom zábere stavby hniezdenie zistené nie je, avšak druh tu miestami nachádza potenciálne potravné biotopy. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré môže orol využívať. Ostatné vplyvy boli minimalizované buď technickými opatreniami alebo môžu byť zmiernené organizáciou stavebných prác.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	120 – 165 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	70 – 100 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	6 – 10 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskid Żywiecki	2 – 3 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	8 – 13 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 45: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdných párov	Min. 8 hniezdných párov	Udržanie početnosti populácie na 8 hniezdných párov.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného biotopu	Výmera v (ha)	5300 ha	Zabezpečenie hniezdného biotopu druhu na výmere min. 5300 ha (lesné porasty vo veku nad 80 rokov).	Navrhovaná činnosť nezasahuje do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0)
Veľkosť potravného biotopu	Výmera v (ha)	6000 ha	Zabezpečenie rozlohy trvalých trávnych porastov na výmere min. 6000 ha	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) Keďže orol loví aj na väčšie vzdialenosti, dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do potravného biotopu orla avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki,. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu orla skalného (*Aquila chrysaetos*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.7 rybárik riečny (*Alcedo atthis*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra.

Ekologické nároky

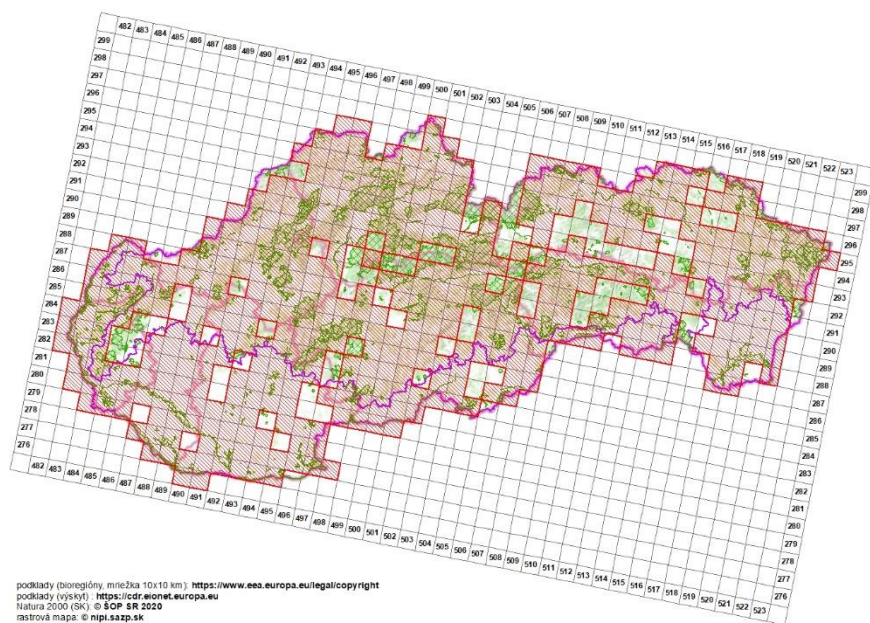
V niekoľkých poddruhoch je rozšírený po celom miernom i teplom pásme Eurázie. Stály druh. Je vynikajúcim a ľahko monitorovateľným indikátorom zdravého riečneho ekosystému. Trpí aj dlhou a studenou zimou, ktorá jeho stavy dokáže zredukovať až na polovicu. Rozmnožuje sa veľmi rýchlo, a len čo sa podmienky na niekoľko rokov zlepšia, za

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

priaznivých okolností sa jeho stavy obnovia. Najvyššie vystupuje do výšky 1 000 m n. m. Hniezdne teritórium predstavuje úsek dlhý 1 až 2 km, pri dostatku potravy do 250 m toku. Hniezdi v nore dlhej až 1 m, ktorú si vyhrabáva v kolmých brehoch nad hladinou. Obsadenú noru rozpoznáme podľa vytekajúceho trusu. Hniezdi 2 – 4 krát do roka, v apríli až v júli a od júla sa na kŕmení podieľajú mladé jedince z prvých dvoch hniezdení. Znáša po 5 až 7 bielych vajčiek. Inkubačný čas je okolo 21 dní. Na hniezde sedia rodičia striedavo. Postupne sa v hniezdnom lôžku vytvára teplejší podklad z rybích šupín a kostičiek, ktoré mláďatá vyvrhujú. Kŕmenie mláďat trvá 23 až 27 dní. Pri kladení vajec ďalšej znášky mladé dokrmuje už len samec. Živí sa len menej pohyblivými rybkami, hlavne čerebľami a rybou mladou. Let rybárika je rýchly, vták sa počas neho často ozýva vysokým hvízdavým zvolaním. Počas letu sa javí ako modrá iskra. Rád vysedáva na konári nad vodou. Opätovne sa vracia na svoje postriežky. Ryby loví z posedu, prípadne z trepotavého letu nad vodnou hladinou, odkiaľ sa za nimi strmhlavo vrhá.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Na Slovensku sa vyskytuje takmer po celom území, pri riekach, potokoch, stojatých vodách i mŕtvych ramenách obrastených stromami a kríkmi. Hniezdi na prevažnej časti Slovenska od nížin až do nadmorskej výšky 700 - 800 m. Hniezdenie bolo zistené na viac ako 3/4 a zimovanie na menej ako 3/4 územia Slovenska. Trend populácie rybárika je stabilný.

Obrázok 21: Výskyt rybárika riečneho na Slovensku**Výskyt v dotknutej oblasti**

V dotknutom území (rieka Kysuca) hodnotenej navrhovanej činnosti bolo potvrdené aj hniezdenie. Na rieke Kysuca je to pomerne bežný druh. Prieskumom, na základe pozorovaní je odhadovaná populácia na 3 – 4 hniezde páry v koridore rieky Kysuca.

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Zámer môže svojim vplyvom pôsobiť rušivo na časť potravného aj hniezdného biotopu v okolí. Dôjde k ovplyvneniu časti jedincov vnútri CHVÚ, ktorý do oblasti zámeru môžu zalietat. Pre zníženie možnosti zrážok s vozidlami boli do zámeru zakomponované dostatočné technické opatrenia hlavne na premostovaní toku.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	700 – 1000 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	220 – 320 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	6 – 14 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	6 – 14 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 46: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet obsadených teritórií	min. 11 obsadených teritórií	Udržanie početnosti populácie na 11 obsadených teritórií.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného biotopu	Počet kolmých stien v dĺžke 25 m	15 kolmých hlinitých stien v dĺžke > 25 m na tokoch vzdialených každá od seba minimálne kilometer	Zabezpečenie veľkosti vhodného hniezdného biotopu na 15 kolmých hlinitých stenách v dĺžke min. 25 m na tokoch vzdialených každá od seba minimálne kilometer. Potravný biotop je vlastný tok pri hlinitých stenách.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do potravného biotopu rybárika avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Nakoľko bude priamo ovplyvnené aj jeho hniezdisko, navrhujeme pre tento druh zmierňujúce opatrenie, ktoré je uvedené v kapitole 8. tohto dokumentu. Vzhľadom k tomu, že zámer je vedený pozdĺž toku a uvažuje sa o opevňovaní brehov, je potrebné tieto úpravy minimalizovať kvôli ochrane druhu rybárik riečny (*Alcedo atthis*). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom forme protihlukových stien obojstranne na objekte SO 213 Most na D3 nad údolím rieky Bystrica v km 30,793 zmierňujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu rybárika riečného (*Alcedo atthis*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.3.2.4.8 sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Tento druh bol vyhodnotený ako potenciálne dotknutý v CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy.

Ekologické nároky

Vyžaduje staré lesy (najmä bučiny) so stojacim mŕtvym drevom (pahýľe a stromy s veľkými dutinami). Alebo s hniezdami dravcov a búdkami. Cez zimu sa objavuje na nížinách i v blízkosti ľudských sídiel.

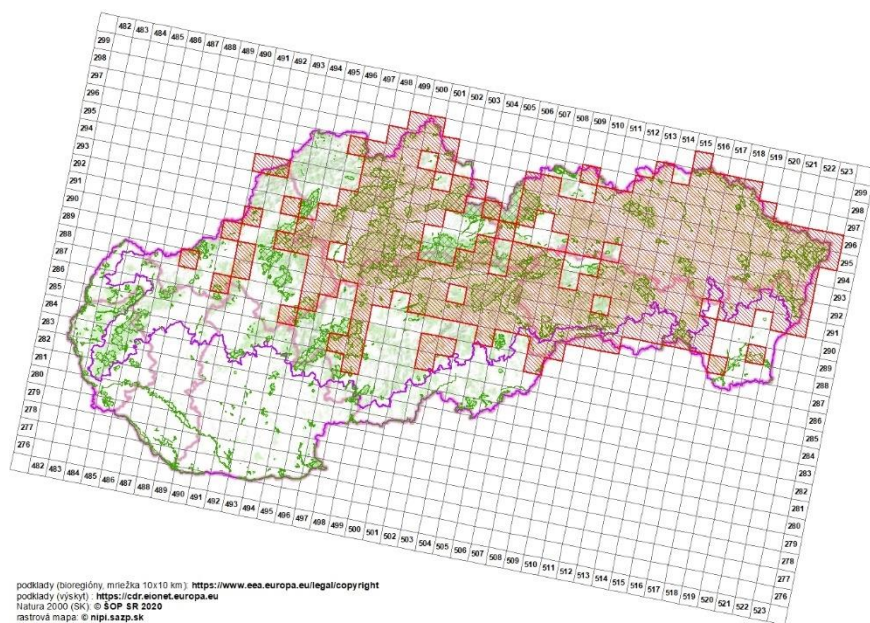
Tok prebieha vo februári. Hniezdiť začína v priebehu marca. Počet vajec (3-6 ks) závisí od množstva potravy v danom roku. Vajcia sú guľaté a biele. Samica sedí na znáške 27-29 dní. Starostlivosť o mláďatá v hniezde trvá okolo 35 dní. Potom sú ešte dokrmované mimo hniezda. V blízkosti mláďat sú rodičia často veľmi agresívny a razantne útočia aj na človeka.

Potravu tvoria najmä lesné hlodavce, v menšej miere sa živí tiež inými cicavcami a vtákmi. Loví ich spravidla sledovaním priestoru z vyvýšeného miesta. Loví najmä za súmraku a v noci.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V Európe a Ázii obýva na severe ihličnaté lesy. V strednej Európe sú typickým útočiskom staré bukové lesy s čistinami a lúkami. Najväčšia časť populácie hniezdi v Rusku. V Európe je najväčšia populácia vo Fínsku - najmä vďaka búdkam. U nás hniezdi predovšetkým na východnom Slovensku v pohoriach, ale i nížinách. Postupne cez Karpaty preniká do západných oblastí Slovenska. V mimohniezdnej sezóne, najmä v silných zimách, sa vyskytuje aj v južnejších oblastiach, prípadne až na nížinách. Staré vtáky sú stále a ostávajú na hniezdisku po celý rok, takže zimný výskyt je často zhodný s hniezdnym.

Obrázok 22: Výskyt sovy dlhochvostej na Slovensku

Výskyt v dotknutej oblasti

Druh doposiaľ nebol v dotknutom území zámeru D3 zaznamenaný. Samozrejme nie je vylúčený hniezdny výskyt v priľahlých lesných porastoch, najmä zmiešaných lesoch (bukových) a vekovo a štruktúrovo vhodných. Aj keď sa pomerne ťažko dohľadáva, nakoľko hniezdi väčšinou v nedostupných lokalitách, bol druh v roku 2007 z Kysuckých Beskyd (Krištín in verb.) a rovnako v roku 2008 prvýkrát zaznamenaný v niekoľko kilometrov vzdialenej Malej Fatre (Korňan in verb.) a údaj z roku 2016 pochádza z Kysuckej vrchoviny (Zahradník, Horný Vadičov).

Vplyv zámeru na predmet ochrany

Priamo v trvalom zábere stavby hniezdenie zistené nie je, avšak druh tu miestami nachádza potenciálne potravné biotopy a je schopný zalievať z dotknutých CHVÚ/SPA na loviská dotknuté zámerom. Budú teda ovplyvnené biotopy jedincov z dotknutých CHVÚ/SPA. V okolí sa však nachádza dostatok vhodných biotopov, ktoré môže sova využívať naďalej. Tento vplyv bol navyše minimalizovaný použitými protihlukovými stenami a zábranami proti vtákom.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie druhu v SR	1 400 – 2 500 párov
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	800 – 1 300 párov
Celková veľkosť populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	20 – 40 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskid Żywiecki	8 – 12 párov
Celková veľkosť populácie druhu v SPA Beskydy	10 – 20 párov
Celková veľkosť populácie druhu súhrnne v dotknutých ÚEV/SCI	38 – 72 párov
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	0
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k celkovej populácii druhu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutých ÚEV	0 %

Tabuľka 47: Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmety ochrany

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplňkové informácie	Typ vplyvu a predpokladaný rozsah (intenzita) vplyvu	Stanovenie a zdôvodnenie významnosti vplyvu
Veľkosť populácie druhu	Počet obsadených teritórií	Min. 30 obsadených teritórií	Udržanie početnosti populácie na 30 obsadených teritórií.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ ani do hniezdiska	Bez vplyvu (0) Priaté opatrenia na letovom koridore
Veľkosť hniezdného a potravného biotopu	Lesné porasty nad 80 rokov alebo fragmenty starých lesných porastov	Min. 21000 ha	Zabezpečenie výmery hniezdného biotopu na rozlohu min. 21 000 ha, s obmedzenou lesohospodárskou činnosťou počas hniezdného obdobia druhu.	Navrhovaná činnosť nezasahuje do starých lesných porastov	Mierne negatívny vplyv (-1) dôjde síce k zásahu do jeho potenciálneho potravného biotopu avšak vždy mimo CHVÚ.
Štruktúra hniezdného biotopu	Podiel (%) porastov z rozlohy lesných biotopov	min. 40 %	Udržať podiel porastov vo veku nad 80 rokov v CHVÚ, ktoré poskytujú hniezdne aj potravné možnosti pre druh.	Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do CHVÚ, nemení rozlohu ani štruktúru porastov	Bez vplyvu (0)

Významnosť vplyvu

Dôjde síce k zásahu do potravného biotopu sovy avšak vždy mimo CHVÚ Malá Fatra, SPA Beskid Żywiecki, SPA Beskydy. Rozlohou sa navyše jedná o nevýznamný zásah (podľa smernice 92/43/EHS). Navyše opatrenia v podobe zábran proti vtákom na objekte SO 238 Most ponad D3 km 19,757, na objekte SO 202 Most na D3 km 22,049, na D3 obojstranne v km 30,657 – 30,800 zmiernujú vplyv na tento predmet ochrany.

- zásah do priaznivého stavu druhu sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*) bude iba **mierne negatívny (-1)**.

6.4 Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov

Pre hodnotenie kumulatívnych vplyvov sa vychádzalo zo:

- strategického plánu rozvoja dopravy SR do roku 2030 <https://www.enviroportal.sk/eia/dokument/249088>
- Plán rozvoja prenosovej sústavy na roky 2020 – 2029 https://www.sepsas.sk/Dokumenty/ProgRozvoj/2019/11/DPR_PS_2020_2029.pdf
- územného plánu Žilinského samosprávneho kraja <http://www.zilinskazupa.sk/sk/samosprava/urad-zsk/odbor-regionalneho-rozvoja/regionalny-rozvoj-uzemne-planovanie/rozvojove-uzemnoplanovacie-dokumenty/uzemny-plan-vuc-zilinskeho-kraja.html>
- cestných informácií Poľska- GDDKiA https://www.gddkia.gov.pl/mapa-stanu-budowy-drog_slaskie
- informačného systému EIA, českej informačnej agentúry životného prostredia https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr
- informačného systému EIA/SEA, Informačného portálu rezortu MŽP SR <https://www.enviroportal.sk/sk/eia>

Pretrvávajúcim problémom je absencia centrálnej evidencie záberov biotopov a súčtu negatívnych vplyvov v územiach sústavy Natura 2000 a ani vyššie uvedené zdroje neposkytujú informácie s vyhovujúcou mierou podrobnosti. Pre elimináciu tohto nedostatku bolo prístupné k vyhodnoteniu kumulatívnych vplyvov rozčlenených podľa identifikovaných vplyvov zámeru.

Posudzovaný zámer okrem území Natura 2000 priamo zasahuje aj do CHKO Kysuce. Toto územie má veľkú prírodnú a rekreačnú hodnotu.

Kumulatívne vplyvy zámeru boli hodnotené pre lokality sústavy Natura 2000, pri ktorých boli na základe hodnotenia v kapitole 5. Identifikácia dotknutých lokalít, zistené vplyvy zámeru diaľnice D3 v úsek:

- D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Jedná sa o tieto lokality: ÚEV Malá Fatra, CHVÚ Malá Fatra, ÚEV Ladonhora, ÚEV Kysucké Beskydy, ÚEV Malý Polom, ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou, SCI Beskydy, SPA Beskydy, SCI Beskid Żywiecki, SPA Beskid Żywiecki,

Tu hodnotená navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do žiadnej lokality sústavy Natura 2000. Plánovaná diaľnica D3 (medzi Žilinou a Čadcou) svojim rozsahom priamo zasahuje jednu lokalitu a to ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou.

Pri hodnotení kumulatívnych vplyvov takéhoto typu navrhovanej činnosti je potrebné (aj v súlade s metodikou) uvažovať najmä o kombinácii vplyvov pôsobiacich spoločne ako líniové zdroje – vplyvy líniových stavieb, spravidla vedených súbežne na veľkých úsekoch. To v tomto prípade zahŕňa najmä nadväzujúce úseky plánovanej D3:

- D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto,
- D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto, privádzač
- D3 Oščadnica – Čadca Bukov, 2. profil.

A taktiež ostatné súbežné líniové bariéry v údolí rieky Kysuca ako sú cesty prvej a nižších tried, či dvojkoľajová železničná trať. Taktiež je možné uvažovať s líniovými bariérami v širšom okolí v oblasti severozápadného Slovenska a prihraničnej oblasti Českej republiky či Poľska. Pre plánovanú diaľnicu D3 medzi Žilinou a Čadcou bola vypracovaná súhrnná migračná štúdia (HBH Projekt spol. s r.o., 2020), ktorá tieto stavebné úseky D3 hodnotila kumulatívne aj spolu s ostatnými líniovými bariérami v údolí rieky Kysuca.

6.4.1 Priame vplyvy

Navrhovaná činnosť svojim rozsahom priamo zasahuje v nadväzujúcom plánovanom úseku D3 Oščadnica – Čadca, Bukov 2. profil jedine **ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou**. Z vyhodnotenia vyplýva, že nedôjde k významne negatívnemu vplyvu na integritu tejto lokality sústavy Natura 2000. A teda nenastane významne negatívny zásah do stavu predmetov ochrany, pre ktoré je ÚEV vyhlásené.

V budúcnosti môže byť toto ÚEV ovplyvnené plánovanou **modernizáciou železničnej trate** v smere Žilina – Čadca. Rozsah a množstvo vplyvov však nie je možné v súčasnosti určiť, pretože nie sú známe podrobné technické informácie o tejto rekonštrukcii.

Výhľadovo sa v územnom pláne VÚC Žilina uvažuje o **ochrane územia pred povodňami** v týchto úsekoch:

- Krásno nad Kysucou, úprava toku Kysuca,
- Čadca - Sihelník, úprava Kysuce,
- Komplexné riešenie územia Kysuce,
- Krásno nad Kysucou, pravostranná hrádza Kysuce,
- Krásno nad Kysucou, úprava toku Bystrica

V súčasnosti však nie sú k dispozícii zámery, ktoré by bližšie špecifikovali rozsah týchto opatrení. Každý takýto zásah do koryta Kysuce alebo Bystrice by však mal byť riadne hodnotený (primeraným hodnotením), pretože nie je možné jednoznačne vylúčiť negatívny vplyv na predmety ochrany **ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou**.

Nakoľko vedný odbor ekológie rozoznáva viaceré typy migračného správania živočíchov, v niektorých prípadoch je možné vyhodnotiť vplyv na migráciu živočíchov ako priamy. Čiže napriek tomu, že zámer priamo neprechádza dotknutou lokalitou sústavy Natura 2000, môže mať **priamy vplyv** na populácie druhu vnútri tejto lokality. Táto situácia spravidla nastáva pri (fyzicky) izolovaných dotknutých predmetoch ochrany, alebo na okrajoch areálu výskytu dotknutých predmetov ochrany. V našich (stredoeurópskych) podmienkach takáto situácia nastáva predovšetkým pri:

- rybách (nutná kontinuita vodných tokov)
- cicavcoch (regionálne, až nadregionálne migrácie pri rozmnožovaní)
- niektorých druhoch vtákov (sťahovavých, teritoriálnych, s veľkým domovským okrskom atď.)

Veľké šelmy (rys, vlk, medveď) je možné v rámci tejto kapitoly primeraného hodnotenia hodnotiť spoločne a to najmä pre to, že majú približne rovnaké ekologické nároky na prostredie aj veľkosť vplyvov zámeru je približne zhodná.

Kumulatívne (priame) vplyvy s ostatnými realizovanými alebo plánovanými zámermi, môžu nastať v prípade **SCI Beskydy**. Toto územie je z pohľadu veľkých šeliem ovplyvňované najmä plošným záberom vhodných biotopov sídelným rozvojom dotknutých obcí a realizáciou či modernizáciou lyžiarskych areálov (SKI areálu Bílá – Mezivodí, SKI MALENOVICE, lyžařského areálu Severka). Podľa dostupných informácií však ani súčet záberov týchto zámerov **nepredstavuje výrazne negatívny vplyv** na integritu lokality SCI Beskydy.

Najvýraznejším vplyvom na **SCI Beskydy** z pohľadu **veľkých šeliem** ostáva fragmentácia územia. Okrem zvyšovania intenzity dopravy na cestách nižšej triedy, z pohľadu regionálnych až nadregionálnych migrácií veľkých šeliem a z pohľadu dosiahnutia (zachovania) ich priaznivého stavu sú dôležité najmä:

- plánovaná modernizácia železničného ťahu Hranice na Morave - Horní Lideč /Lúky pod Makytou
- plánovaná modernizácia železničného ťahu Český Těšín – Mosty u Jablunkova
- výstavba cestného ťahu I/49 (Česko) s nadväznosťou na R6 (Slovensko)
- súčasná D1 Trenčín – Hričovské Podhradie
- výstavba R5 Svrčinovec - št. hranica SR/ČR (výstavba D3 Zelený most Svrčinovec – Ekodukt nad cestou I/11)

V prípade modernizácií železničných ťahov (Česko) nie sú v súčasnosti známe dostatočné vyhodnotenia vplyvov, aby bolo možné jednoznačne určiť vplyv na populácie veľkých šeliem vnútri SCI Beskydy.

V prípade cestného ťahu **I/49** s nadväznosťou na R6, nie je vydané záverečné stanovisko (EIA) v úseku I/49 Lípa – hranica ČR/SK. Z tohto dôvodu je vhodné využiť princíp predbežnej opatrnosti a stanoviť **negatívny vplyv** na populácie veľkých šeliem.

V prípade nadväzujúceho úseku rýchlostnej cesty **R6 štátna hranica SR/ČR – Púchov**, bol v rámci primeraného hodnotenia (spracovaného firmou EKOJET, s.r.o. v roku 2018 ako príloha k správe o hodnotení) konštatovaný **mierne negatívny vplyv (-1)** s deklarovanými zachovanými migračnými koridormi pre veľké šelmy.

V prípade prevádzky **D1** v úseku **Trenčín – Hričovské Podhradie**, tu bolo v rámci migračnej štúdie (HBH Projekt spol. s r.o., 2017) identifikovaných 11 migračných profilov, z toho na štyroch profiloch bolo navrhnuté realizovať opatrenia. V tomto úseku D1 bolo tiež navrhnuté realizovať v prípade dvoch profilov nové migračné objekty (nadchody, podchody). Z funkčných prepojení medzi ÚEV Strážovské vrchy a SCI Beskydy ostal iba profil D1 cca v km 160,000, ktorý je navyše aktuálne funkčne zmenšený výstavbou priemyselných budov. Z tohto dôvodu je možné konštatovať kumulatívny (priamy) vplyv tejto stavby ako **mierne negatívny (-1)**.

V prípade výstavby **R5 Svrčinovec – št. hranica SR/ČR** bola do tohto úseku dodatočne rozhodnutím o zmene navrhovanej činnosti, zahrnutá výstavba D3 zeleného mostu Svrčinovec – Ekodukt nad cestou I/11, ktorý priamo nadväzuje na stavbu – nadchod pre zver nad železničnou traťou (stavba ŽSR Modernizácia koridoru SO 08-33-13 – Nadchod pre zver v nžkm 282,963, REMING CONSULT a.s.). Tento bol hodnotený samostatným procesom a v súčasnosti je už tento stavebný objekt vo výstavbe. Z tohto dôvodu je možné konštatovať kumulatívny (priamy) vplyv tejto stavby ako **mierne pozitívny (+1)**.

Kumulatívne vplyvy na **CHVÚ Malá Fatra a SPA Beskid Żywiecki** a predmet ochrany orla skalného je najmä v súvislosti s realizáciou nových a modernizáciou starých vedení vysokého napätia. Pre identifikované dotknuté územia sa jedná najmä o tieto vedenia (plánované aj v minulosti realizované):

- Výstavba nového medzištátneho 2x400 kV vedenia ZVN v trase Varín – štátna hranica s Poľskom - Byczyna, toto vedenie je situované prevažne v súbehu s rekonštruovaným vedením V404.
- Rekonštrukcia medzištátneho vedenia ZVN 400 kV Varín - štátna hranica s ČR - Nošovice na 2x 400 kV.
- Odbočenie koridorov nových 2x400 kV vedení ZVN Varín - štátna hranica s Poľskom - Byczyna a ZVN Varín - štátna hranica s ČR - Nošovice od spoločného koridoru v katastrálnom území Kysuckého Nového Mesta, v úseku vedenia V404 medzi podpernými bodmi č. 189 až č.197.
- V období rokov 2024 a 2025 je naplánovaná rekonštrukcia cezhraničného vedenia V404 Varín (SK) – Nošovice (ČR). Prebiehať budú tiež údržbárske práce a investície do obnovy existujúcich cezhraničných vedení (výmena izolátorov a vodičov, oprava základov a pod.)

Pre tieto rekonštrukcie a novo budované vedenia sa však v čase spracovania tohto primeraného hodnotenia nenachádzali na enviroportáli informácie o hodnoteniach ich vplyvu na sústavu lokalít Natura 2000.

V súvislosti s problematikou energetickej prepravnej a prenosovej sústavy vydala Európska komisia v roku 2018 usmernenie k článku 6 smernice rady 92/43/EHS o biotopoch (ISBN 978-92-79-92953-3).

V rámci tohto usmernenia sú uvedené v kapitole 5.3. podrobné technické odporúčania týkajúce sa nápravných a zmierňujúcich opatrení na prenosovej sústave.

Rozsah a spôsob dodržiavania tohto usmernenia a uplatnenie technických odporúčaní na zmiernenie negatívnych vplyvov na vtáky pri budovaní a rekonštrukcii elektrickej prenosovej sústavy však nie je známy pri dotknutých (vyššie uvedených) projektoch.

Zároveň je vo vyššie spomínanom usmernení v rámci prílohy č. 5 (Navrhovaný zoznam prioritných druhov na preventívne a zmierňujúce opatrenia proti vplyvu elektrických vedení v rámci EÚ) uvedený iba jeden druh identifikovaný týmto primeraným hodnotením ako dotknutý predmet ochrany. Je ním bocian čierny (*Ciconia nigra*), na ktorý je vyhodnotený iba nepriamy vplyv tu hodnoteného zámeru.

Po zvážení všetkých vyššie uvedených dôvodov je možné konštatovať kumulatívny (priamy) vplyv tejto stavby na **orla skalného** (*Aquila chrysaetos*) pre **CHVÚ Malá Fatra a SPA Beskid Żywiecki** ako **mierne negatívny (-1)**.

Tabuľka 48: Súhrn priamych kumulatívnych vplyvov na dotknuté lokality sústavy Natura 2000

Lokalita sústavy Natura 2000	kumulatívny zámer k tu hodnotenému zámeru	dotknutý predmet ochrany (kód Natura 2000)	významnosť kumulatívneho vplyvu
ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	modernizácia železničnej trate v smere Žilina – Čadca (plán)	91E0; 6430; 1193; 1163; 1355; 1146; 1105	v súčasnosti nie je možné určiť
ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	ochrana územia pred povodňami (plán)	91E0; 6430; 1193; 1163; 1355; 1146; 1105	v súčasnosti nie je možné určiť
CHVÚ Malá Fatra SPA Beskid Żywiecki	Rekonštrukcie a budovanie elektrickej prenosovej sústavy	A091	-1
ÚEV Malý Polom SCI Beskydy	(ČR) I/49 Lípa – štátna hranica ČR/SR	1361; 1354; 1352	-1
ÚEV Malý Polom SCI Beskydy	modernizácia železničných ťahov Morave - Horní Lideč /Lúky pod Makytou; Český Těšín – Mosty u Jablunkova	1361; 1354; 1352	v súčasnosti nie je možné určiť
ÚEV Malý Polom SCI Beskydy	súčasná D1 v úseku Trenčín – Hričovské Podhradie	1361; 1354; 1352	-1
ÚEV Malý Polom SCI Beskydy	R6 štátna hranica SR/ČR – Púchov	1361; 1354; 1352	-1
ÚEV Malý Polom SCI Beskydy	R5 Svrčinovec - št. hranica SR/ČR;	1361; 1354; 1352	+1
ÚEV Malá Fatra ÚEV Ľadonhora ÚEV Kysucké Beskydy ÚEV Malý Polom SCI Beskydy SCI Beskid Żywiecki	D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto, D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto, privádzač D3 Oščadnica – Čadca Bukov, 2. profil.	1361; 1354; 1352	+1

6.4.2 Nepriame vplyvy

- Ovplyvnenie vhodného biotopu mimo ÚEV/CHVÚ – priamy záber biotopu vyplývajúci z rozsahu zámeru, alebo zhoršenie kvality vhodného biotopu (potravného, rozmnožovacieho) mimo ÚEV/CHVÚ, najmä hlukom a osvetlením.
- Ovplyvnenie živočíšnych druhov, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV/CHVÚ, alebo ich biotopov vždy mimo územie dotknutého ÚEV/CHVÚ – fragmentácia územia (obmedzenie migrácie), riziko priamej mortality prechádzajúcimi vozidlami.

Nepriame vplyvy vychádzajú z určenia vplyvov zámeru na základe ekológie biotopov a druhov (predmetov ochrany). Jedná sa o vplyvy ku ktorým spravidla dochádza mimo samotnú lokalitu ÚEV/CHVÚ. Mnohé populácie navzájom komunikujú bez ohľadu na územné vyčlenenie lokality ÚEV/CHVÚ. Zároveň pri mobilnejších druhoch (cicavce, vtáky a pod.), nie je možné vylúčiť migrácie, potulky, či disperziu jedincov do širšej vzdialenosti od samotnej lokality ÚEV/CHVÚ. Týmto vzorcami je možné, že zámer napriek svojej vzdialenosti od lokality sústavy Natura 2000 bude mať nepriamy vplyv na populácie predmetov ochrany vnútri samotnej lokality.

Veľkosť nepriamych vplyvov sa z tohto pohľadu náročnejšie kvantifikuje. O to náročnejšie je stanoviť nepriamy kumulatívny vplyv s ostatnými antropogenickými vplyvmi (zámermi), ktoré boli pre dotknutú lokalitu sústavy Natura 2000 v minulosti realizované alebo ich realizácia je v procese prípravy (posudzovania).

Absencia centrálnej evidencie záberov biotopov a súčtu negatívnych vplyvov v územiach sústavy Natura 2000 kvantifikáciu týchto kumulatívnych vplyvov ešte viac komplikuje.

Pre potreby tu vykonaného primeraného hodnotenia sú preto nepriame vplyvy vyhodnotené pre identifikované dotknuté predmety ochrany, ktorých súčasný stav populácie v dotknutom bioregiónu je U2 – nepriaznivý - zlý.

A to najmä z dôvodu, že pri týchto (citlivých) druhoch predmetov ochrany už relatívne nízky negatívny vplyv ďalšieho zámeru (nárast záťaže územia) môže znamenať nárast vplyvu na významný negatívny vplyv (-2). Preto sú tieto druhy (pozri tabuľku č. 49) vybrané ako určité „indikátory“ kumulatívneho vplyvu, čiastkových nepriamych vplyvov vyplývajúcich z charakteru tu hodnoteného zámeru.

Tabuľka 49: Dotknuté predmety ochrany s U2 - nepriaznivým - zlým stavom populácie v rámci bioregiónu

Kód Natura 2000	Druh	Bioregión/Stav populácie	Dotknutá lokalita sústavy Natura 2000
1354	medveď hnedý (<i>Ursus arctos</i>)	Kontinentálny/U2	SCI Beskydy
1146	pĺž zlatistý (<i>Sabanejewia aurata</i>)	Alpský/U2	ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou
1105	hlavátka podunajská (<i>Hucho hucho</i>)	Alpský/U2	ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou

V prípade medveďa a vplyvu na populáciu v SCI Beskydy je už vyhodnotený priamy vplyv vyššie v tejto kapitole primeraného hodnotenia.

V prípade dotknutých druhov rýb (pĺža a hlavátky) môže každý ďalší zásah mimo hodnotenej navrhovanej činnosti v okolí a vyššie po toku rieky Kysuca a Bystrica v smere od lokality ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou, znamenať nárast vplyvu na významne negatívny vplyv (-2).

Výhľadovo sa v územnom pláne VÚC Žilina uvažuje o **ochrane územia pred povodňami** v týchto úsekoch:

- Krásno nad Kysucou, úprava toku Kysuca,
- Čadca - Sihelník, úprava Kysuce,
- Komplexné riešenie územia Kysuce,
- Krásno nad Kysucou, pravostranná hrádza Kysuce,
- Krásno nad Kysucou, úprava toku Bystrica

V súčasnosti však nie sú k dispozícii zámery, ktoré by bližšie špecifikovali rozsah týchto opatrení. Každý takýto ďalší zásah mimo hodnotenej navrhovanej činnosti do koryta Kysuce alebo Bystrice by však mal byť riadne hodnotený (primeraným hodnotením), pretože nie je možné jednoznačne vylúčiť významný negatívny vplyv (-2) na dotknuté predmety ochrany (pĺža a hlavátky) v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou. Preto je možné v rámci hodnotenia kumulatívnych vplyvov vyhodnotiť v súčasnosti **vplyv ako mierne negatívny (-1!)** avšak každý ďalší identifikovaný vplyv na populáciu rýb v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou musí byť zmiernený dostatočnými zmierňujúcimi opatreniami.

Pri všetkých ostatných pripravovaných stavbách je nutné dbať na zvýšenú ochranu lokality sústavy Natura 2000 a jej predmetmi ochrany a vykonať nevyhnutné opatrenia pre minimalizáciu vplyvov týchto zámerov.

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Pri splnení týchto podmienok **nenastanú** v súvislosti s realizáciou tu hodnoteného zámeru kumulatívne vplyvy s ostatnými chystanými zámermi v území, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na túto lokalitu sústavy Natura 2000.

7 Vyhodnotenie vplyvov na integritu územia sústavy Natura 2000

Integritou pri CHVÚ a ÚEV rozumieme udržanie kvality lokality z hľadiska naplňovania ich ekologických funkcií vo vzťahu k predmetom ochrany – tzn., že nemožno hodnotiť vplyvy na predmety ochrany, bez zohľadnenia integrity a naopak.

V dynamickom poňatí ide teda o schopnosť ekosystémov naďalej fungovať spôsobom, ktorý je priaznivý pre predmety ochrany z hľadiska zachovania, poprípade zlepšenia ich súčasného stavu. Tento pojem je tiež nutné chápať v širšom zmysle (pozri „integritu“ v texte smernice o biotopoch) nielen topograficky či geograficky, ale tiež časovo, populačne a pod. Narušením integrity tak môže byť aj ochudobnenie druhovej diverzity jednotlivých biotopov, prerušenie prirodzených komunikačných kanálov, migračných ciest alebo napr. zmeny ekosystémov spôsobené zanesením nových druhov.

Významnosť vplyvov na celistvosť lokalít sústavy Natura 2000 nie je v predpisoch EÚ presne definovaná. V rámci členských štátov EÚ však existuje konsenzus v tom, že významný vplyv na integritu lokality nastáva vtedy, ak je preukázaný významný negatívny vplyv aspoň na jeden z ich predmetov ochrany. Samozrejme je vhodné hodnotiť vplyv ako významne negatívny tiež, pokiaľ je súhrn mierne negatívnych vplyvov natoľko významný, že v celkovom pohľade vyvolá potrebu vyhodnotiť vplyv na ekologické funkcie ako významne negatívny. V tu predkladanom hodnotení však takáto situácia nenastala.

Vyhodnotenie vplyvov na stanovené ciele a manažmentové opatrenia v relevantných programoch starostlivosti o územie alebo chránené druhy:

- Z vyhodnotenia relevantných programov starostlivosti (ÚEV Malá Fatra, CHVÚ Malá Fatra, ÚEV Ľadonhora, ÚEV Kysucké Beskydy, ÚEV Malý Polom, ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou, SCI Beskydy, SPA Beskydy, SCI Beskid Żywiecki, SPA Beskid Żywiecki, a veľké šelmy - vlk, rys, medveď) vyplynuli aj vzhľadom k identifikovaným vplyvom tu hodnoteného zámeru diaľnice D3, predovšetkým kolízie s plnením cieľom z pohľadu zachovania migračnej priepustnosti krajiny a ochrane letových migračných koridorov vtákov.
- Tu vykonané primerané hodnotenie má za podklad samostatne vypracovanú migračnú štúdiu, ktorá detailne hodnotí všetky dotknuté skupiny živočíchov (aj vtáky, obojživelníky či veľké šelmy).
- Závery a navrhnuté opatrenia z týchto migračných štúdií sú prevzaté projektovej dokumentácie (pozri kapitolu 4.) aj do tu vykonaného primeraného hodnotenia (pozri kapitolu 6.).

V tejto kapitole sú prehľadne (v tabuľke č. 50) uvedené výsledky realizovaného hodnotenia a to pre jednotlivé územia sústavy Natura 2000.

Tabuľka 50: Vplyvy diaľnice D3 Žilina Brodno – Čadca Bukov, 2. profil na integritu lokalít sústavy Natura 2000 bol vyhodnotený nasledovne:

Lokalita sústavy Natura 2000	Vplyv D3
ÚEV Malá Fatra	+1
CHVÚ Malá Fatra	-1
ÚEV Ľadonhora	+1
ÚEV Kysucké Beskydy	+1
ÚEV Malý Polom	+1
ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou	-1!
SCI Beskydy	+1

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Lokalita sústavy Natura 2000	Vplyv D3
SPA Beskydy	-1
SCI Beskid Żywiecki	+1
SPA Beskid Żywiecki	-1
Kumulatívne vplyvy D3	-1
Vplyv úseku na integritu sústavy Natura 2000	-1!

+1 – predpokladaný mierne pozitívny vplyv

-1 – predpokladaný mierne negatívny vplyv

! – upozornenie, každý ďalší identifikovaný vplyv (ďalšieho, nasledujúceho, iného zámeru) na populáciu rýb v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou musí byť zmiernený dostatočnými zmierňujúcimi opatreniami.

Pozn.: V tabuľke uvedené vyhodnotenie vplyvov na lokality sústavy Natura 2000 nie je iba aritmetickým priemerom hodnôt uvedených v texte; tabuľková hodnota bola získaná odborným náhľadom.

Realizácia diaľnice D3 v úseku:

- D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica

Nespôsobí narušenie integrity žiadnej lokality sústavy Natura 2000. Predpokladom je ponechanie súčasného technického riešenia (hlavne neskracovanie dĺžky protihlukových stien a ochranných bariér, dĺžky mostov, pozície a rozmerov ekoduktov) aj v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie resp. prijatie takých opatrení, ktoré zabezpečia akceptovateľný stav pre udržanie predmetov ochrany.

8 Návrh zmierňujúcich opatrení

Na základe vyhodnotených vplyvov odporúčame nasledujúce opatrenia.

8.1 Všeobecné opatrenia platiace pre všetky úseky zároveň

Počas realizácie:

- Zabezpečiť environmentálny stavebný dozor, ktorý bude dohliadať na dodržiavanie zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení, ďalej na dodržiavanie ďalších podmienok výstavby plynúcich z platných povolení vo vzťahu k ochrane prírody a krajiny.
- Minimalizovať trvalý aj dočasný záber a stavbu realizovať výlučne v rámci schválených záberov stavby.
- V mieste kríženia s vodnými tokmi a ťahovými cestami obojživelníkov je nutné počas výstavby zachovať možnosť migrácie pre obojživelníky bez rizika stretu so stavebnou technikou.
- Na celej stavbe bezodkladne zasypávať zhotoviteľom stavby vzniknuté depresie, ktoré by sa mohli naplniť vodou a lákať tak na rozmnožovanie niektoré druhy obojživelníkov.
- Pokiaľ to bude možné z bezpečnostného hľadiska, minimalizovať osvetlenie stavebných dvorov a priestoru samotnej stavby zámeru v noci. Zabráni sa tým zbytočnému lákaniu nočného hmyzu na svetlo.
- Výrub drevín realizovať prednostne mimo vegetačného obdobia (október až február).
- v prípade nálezu väčšieho počtu netopierov (≥ 10 jedincov, napríklad v stromoch pri výrube, alebo pri prípadnej sanácii budov), zabezpečiť ochranu netopierov v zmysle platných právnych predpisov.
- Úplne vylúčiť prejazd mechanizmov a strojov cez koryto Kysuce.

Po sprevádzkovaní :

- V prípade zistenia zvýšenej mortality vtákov a netopierov (v rámci poprojektovej analýzy/monitoringu) navrhnúť opatrenia (napr. steny proti kolíziám), ktoré tento faktor minimalizujú.
- Pri priehľadných protihlukových stenách realizovať úpravu výplní zvislými prúžkami šírky 30 mm s osovou roztečou 100 mm (prúžky pieskované alebo lepené). Toto opatrenie je podstatne účinnejšie než napr. používanie siluet dravcov.

9 Záver

Cieľom predkladaného primeraného hodnotenia je identifikovať vplyvy a ich rozsah, resp. identifikovať prípadné významné negatívne vplyvy na predmety ochrany a integritu konkrétnych území sústavy Natura 2000.

Územie lokalít sústavy Natura 2000 nebude priamo zasiahnuté vplyvmi zámeru.

V prípade realizácie zámeru, dôjde k záberu (mimo lokalít Natura 2000) hniezdnych a potravných biotopov niektorých druhov vtákov, ktoré sú predmetmi ochrany CHVÚ. Ďalej dôjde k fragmentácii územia, dôjde k ovplyvneniu migrácií cicavcov aj drobnejších živočíchov, ktoré sú predmetmi ochrany ÚEV. Očakávať možno tiež zvýšenie rizika stretu prechádzajúcich vozidiel najmä s vtákmi a netopiermi. Preto boli prijaté technické opatrenia na zámere, ktoré znižujú negatívne vplyvy na najmenšiu možnú mieru. Jedná sa o vedenie zámeru na estakáde, umiestnenie priestorovo dostatočných nadchodov pre živočíchov, navrhnutia protihlukových stien a zábran proti stretom, či špecifikácie typu oplotenia. Ďalšie opatrenia k zmierneniu vplyvov, ktoré ešte nie sú súčasťou projektu, sú uvedené v kap. 8.

V rámci hodnotenia boli vyhodnotené aj potenciálne vplyvy na lokality mimo hraníc Slovenska na lokality sústavy Natura 2000 v Poľsku a Českej republike. Vplyvy neboli vyhodnotené ako významné. V odôvodnených prípadoch boli niektoré vplyvy na niektoré predmety ochrany vyhodnotené ako mierne pozitívne.

Kumuláciou vplyvov, s výhľadovou realizáciou protipovodňových opatrení na rieke Kysuca a Bystrica hrozia v ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou významne negatívne vplyvy na integritu lokalít sústavy Natura 2000. Preto je nutné dodržať závery a odporúčania tohto primeraného hodnotenia.

Počas ďalšej projektovej prípravy by mali byť do projektu zapracované všetky zmierňujúce opatrenia uvedené v kapitole 8 – Návrh zmierňujúcich opatrení.

Diaľnicu D3 v úseku Kysucké Nové Mesto - Oščadnica je možné odporučiť do ďalšej projektovej prípravy/realizácie. Navrhovaná činnosť nemá nepriaznivé vplyvy na integritu lokalít sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov ich ochrany.

10 Zoznam skratiek

CHKO – chránená krajinná oblasť

CHVÚ – chránené vtáčie územie

ČR – Česká republika

EÚ – Európska únia

EVL – európsky významná lokalita (ekvivalent ÚEV)

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

NRBk – nadregionálny biokoridor

PHM – pohonné látky

PHS – protihluková stena

PL - Poľsko

RBk – regionálny biokoridor

SCI - sites of community importance (ekvivalent ÚEV)

SDF – standard data form

SCHKO – správa chránenej krajinej oblasti

SPA - special protection areas (ekvivalent CHVÚ)

SR – Slovenská republika

STN – Slovenská technická norma

ŠOP SR – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

ÚEV – územie európskeho významu

11 Použité zdroje údajov

- Anděra, M. & Gaisler, J. 2012: Savci České republiky. Academia, Praha, 285 str
- Atlas krajiny, SAV Bratislava, 2002
- Stacionárne a mobilné zdroje hluku a vibrácií
- Katalóg biotopov Slovenska, 2002
- Európsky významné biotopy na Slovensku, 2003
- Polák P., Saxa, A. (eds.) 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody SR, 736 s.
- Anděra M., Gaisler J. 2012: Savci České republiky. Academia, Praha, 285 s.
- HBH Projekt spol. s r.o., 2017: Migračná štúdia vybraných druhov živočíchov na prevádzkovaných úsekoch diaľnic, rýchlostných ciest a vybraných ciest I. triedy.
- Hlaváč V., Poledník L., Poledníková K., Šíma J., Větrovcová J. (2011): Vydra a doprava. Příručka k omezení negativního vlivu dopravy na vydru říční. Metodika AOPK ČR, 44 str.
- Helldin J.O., Seiler A. (2003): Effects of roads on the abundance of birds in Swedish forest and farmland. Habitat Fragmentation due to Transportation Infrastructure – IENE
- Halfwerk W., Holleman L.M.J., Lessells M.C., Slabbekoorn H. (2011): Negative impact of traffic noise on avian reproductive success. Journal of applied Ecology 48: 210–219.
- Chodkiewicz T. et al. 2015. Ocena liczebności ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008–2012. Ornis Polonica 56: 149–189.
- Krištofík J., Danko Š. 2012: Cicavce Slovenska – rozšírenie, bionómia a ochrana / Mammals of Slovakia – distribution, bionomy and protection, Bratislava: VEDA – vydavateľstvo SAV, 712 s.
- Medvecká, J., Jarolínek, I., Hegedúšová, K., Škodová, I., Bazalová, D., Botková, K. & M.Šibíková. 2018. Forest habitat invasions - Who with whom, where and why. Forest Ecology and Management 409/1: 468-478.
- Reijnen R., Foppen R., Meeuwsen H (1996): The effects of traffic on the density of breeding birds in Dutch agricultural grasslands. Biological conservation 75 (1996) str. 255–260.
- Stanová V., Valachovič M. 2002. Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225pp.
- Summers P.D., Cunningham G.M., Fahring. L. (2011): Are the negative effects of roads on breeding birds caused by traffic noise? Journal of Applied Ecology 2011, 48, str. 1527 – 1534.
- Viceníková A., Polák P. (eds), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. – ŠOP SR, Banská Bystrica, 152 p.
- ŠOP SR, 2017: Program starostlivosti o rysa ostrovida (*Lynx lynx*) na Slovensku, 78 str.
- ŠOPSR 2020: Správa z medzinárodného monitoringu veľkých šeliem – výsledky z územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce dostupné online: http://chkokysuce.sopsr.sk/wp-content/uploads/2020/04/Sprava_monitoring_VS_CHKO_Kysuce_2020_s_mapou.pdf
- ŠOPSR 2023: Správa z medzinárodného monitoringu veľkých šeliem 2023 – výsledky z územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce dostupné online: <https://chkokysuce.sopsr.sk/wp-content/uploads/2023/04/Monitoring-velkych-seliem-2023.pdf>
- Wagner, V., Chytrý, M., Jiménez-Alfaro, B., Pergl, J., Hennekens, S., Biurrun, I., Knollová, I., Berg, C., Vassilev, K. & Rodwell, J.S. 2017. Alien plant invasions in European woodlands. Diversity and Distributions 23/9: 969-981.
- Zuskin, J. 2003: Program záchrany orla skalného *Aquila chrysaetos*. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, správa Tatranského národného parku. Banská Bystrica, 20 str.

12 Prílohy

- Mapa situácie Natura 2000, ÚEV
- Mapa situácie Natura 2000, CHVÚ
- Prehľadná situácia Natura 2000

Primerané hodnotenie vplyvu na Natura 2000

Vypracovali:

Mgr. Michal Králik (m.kralik@hbhprojekt.sk)

© CyberTracker level trailing II.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z. z.

Autorizovaná osoba k spracovaniu hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, MŽP SR č. o. 01/2021

Ing. Martin Smolek (m.smolek@hbhprojekt.sk)

Slovenský certifikovaný arborista – pozemný pracovník

Mgr. Šárka Pokorná (s.pokorna@hbh.cz)

Držiteľka autorizácie k spracovaniu hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, MŽP ČR č.j. 9777/ENV/15, 450/630/15

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.24/2006 Z.z

RNDr. Marek Sekerčák (m.sekercak@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.24/2006 Z.z.

Znalec v zozname znalcov podľa zákona č.382/2004 Z.z., odbor: Ochrana životného prostredia, odvetvia: Odhad škôd v životnom prostredí, Ochrana prírody a krajiny